

ДТЕК 2014
ІНТЕГРОВАННИЙ
ЗВІТ

Фінансові та нефінансові результати

ДТЕК

Зміст

Вступне слово голови наглядових рад ДТЕК Олега Попова	2
Вступне слово генерального директора ДТЕК Максима Тімченка	4
Про Групу ДТЕК.....	6
Про Групу ДТЕК. Структура Групи ДТЕК	8
Ключові виробничі та фінансові показники	17
Основні досягнення та події за звітний період	18
Місія, бачення, цінності	25
Стратегія розвитку 2030	26
ТОП-менеджмент Групи ДТЕК.....	34
Показники 2014	38
Огляд макроекономічних показників України у 2014 році	40
Огляд галузі	46
Ринок вугілля	48
Ринок електроенергії	56
Ринок природного газу.....	74
Результати діяльності	84
Виробнича діяльність	86
Інвестиційні проекти.....	104
Аналіз фінансових результатів.....	112
Корпоративне управління.....	118
Структура корпоративного управління	120
Наглядові ради операційних компаній.....	123
Дивідендна політика	127
Сталий розвиток	128
Сталий розвиток.....	130
Суспільство	139
Співробітники	148
Охорона праці, промислова безпека та охорона здоров'я	154
Охорона довкілля.....	164
Стала енергетика.....	172

Олег Попов

Голова наглядових рад,
генеральний директор АТ «СКМ»

Дорогі колеги та партнери!

2014 рік став дуже серйозною перевіркою на міцність і відповідальність для всієї Групи СКМ. Для кожного з наших бізнесів.

Це був рік системної кризи у всій українській економіці: спад промислового виробництва у країні склав 11%, істотно подешевшала національна валюта, обсяг капітальних інвестицій знизився на 24%, сумарний збиток українських підприємств перевищив 400 млрд грн, а дефіцит державного бюджету склав 78 млрд грн.

Значна частина активів Групи СКМ опинилася безпосередньо в зоні військових дій у Донецькій і Луганській областях. Це призвело не тільки до втрат від нескінченних руйнувань, вимушеної зупинки підприємств, а й до значних витрат на виконання ремонтних робіт, відновлення пошкодженої інфраструктури й порушених господарських зв'язків між підприємствами.

Група СКМ загалом витримала вкрай непростий для себе екзаме́н. Наші податкові платежі до бюджетів усіх рівнів склали 32,4 млрд грн. Ми своєчасно й у повному обсязі виплачували своїм працівникам заробітну плату, розмір якої на 70% перевищив середній показник у країні. Наші бізнеси продовжили реалізовувати ключові інвестиційні проекти та виконувати свої соціальні обіцянки.

Випробування минулого року в повному обсязі торкнулися також бізнесу ДТЕК, змусили компанію працювати буквально на межі можливостей практично в усіх напрямках своєї діяльності. Насамперед, ДТЕК із честю реалізував своє головне завдання: забезпечив українців світлом і теплом, мінімізував дефіцит потужності в Об'єднаній енергосистемі України (ОЕС), забезпечив роботу ТЕС у режимі надвисокого завантаження і практично врятував опалювальний сезон у країні.

У 2014 році ДТЕК продовжив реалізацію стратегічних інвестиційних проектів, спрямованих на продовження життя й розвиток підприємств, виконання зобов'язань перед співробітниками та місцевими громадами. Загальний обсяг таких інвестицій склав 6,5 млрд грн. Серед наймасштабніших проектів – завершення реконструкції енергоблоків №8 Добротвірської ТЕС, №13 Луганської ТЕС, №3 Запорізької ТЕС, а також другої секції ЦЗФ «Павлоградська». Важливо зазначити, що реконструкцію всіх енергоблоків проводили суворо відповідно до європейських екологічних вимог і нормативів.

Крім цього, ДТЕК вивів на проектну потужність у 200 МВт Ботієвську ВЕС, яка забезпечила виробництво понад 600 млн кВт-год. «зеленої» електроенергії. А також на 50% – до 752 млн куб. м – збільшив видобуток природного газу, вивівши ПрАТ «Нафтогазвидобування», яке входить до холдингу, на перше місце в Україні за обсягами буріння надглибоких свердловин.

Незважаючи на вкрай важку ситуацію, ДТЕК торік продовжив у повному обсягу виконувати свої соціальні зобов'язання й інвестував 2,8 млрд грн в охорону довкілля, охорону й безпеку праці, розвиток співробітників і соціальне партнерство.

Ще одним найважливішим напрямом діяльності ДТЕК у 2014 році стало відновлення ліній електропередачі й підстанцій, зруйнованих унаслідок військових дій на Донбасі. Для розв'язання цього завдання було створено Антикризисний штаб ДТЕК, що працює 7 днів на тиждень і 24 години на добу. Спеціальні бригади енергетиків практично щодня працювали безпосередньо в зоні військових дій і забезпечували подавання тепла та світла для десятків і сотень тисяч жителів Донбасу.

Крім своєї профільної діяльності, ДТЕК, разом з іншими бізнесами Групи СКМ, узяв найактивнішу участь у роботі Гуманітарного штабу Ріната Ахметова, створеного для надання допомоги найбільш незахищеним жителям Донбасу, що постраждали внаслідок військових дій. Гуманітарний штаб займався евакуацією й розміщенням переселенців, постачанням продуктів та медикаментів дітям, жінкам і пенсіонерам, наданням матеріальної допомоги сім'ям загиблих і поранених. Багато працівників ДТЕК постійно співпрацювали з Гуманітарним штабом як волонтери-добровольці.

Хочу подякувати за самовіддану працю, громадянську мужність і справжній героїзм усієї команді ДТЕК, співробітникам усіх компаній і підприємств, що входять до холдингу. Саме завдяки вам ДТЕК вдалося з честю витримати всі випробування, що випали йому, і стати ще міцнішим, ще сильнішим, ще більш згуртованим напередодні 10-річного ювілею енергетичного холдингу. На мою думку, саме цей факт є головним результатом минулого року й нашим найголовнішим активом на майбутнє.

Максим Тімченко

Генеральний директор ДТЕК

Шановні колеги та партнери!

Представляючи звіт компанії за 2014 рік, хочу подякувати всім партнерам та інвесторам за підтримку й довіру, а співробітникам – за згуртованість і самовідданість.

Минулий рік був одним із найтрагічніших для країни й компанії. Багато хто на власні очі побачив війну й руйнування, які вона несе. Ми зіткнулись із численними викликами, які бізнесу до цього розв'язувати не випадало. Підприємства ДТЕК працювали на межі своїх можливостей, щоб забезпечити українців світлом і теплом в опалювальному сезоні 2014-2015 років.

ДТЕК Павлоградвугілля став флагманом вугільної галузі всієї країни, завдяки зусиллям підприємства вдалось наростити видобуток вугілля газових марок. Тільки тому електростанції, що працюють на газових марках вугілля, були повністю забезпечені паливом і змогли нести навантаження, яке в півтора разу перевищувало звичайне. ДТЕК підтримував енергосистему, незважаючи на те що підвищене навантаження ТЕС спричиняє високе зношування обладнання й додаткові ремонти. Компанія імпортувала 1,7 млн тонн антрацитів, щоб забезпечити вугіллям ТЕС, які через військові дії виявились відрізаними від українських антрацитових шахт.

Співробітники працювали в умовах наднавантаження й не підвели ні компанію, ні країну. У ситуації бойових дій шахтарі ДТЕК піднімали нагору мільйони тонн вугілля, енергетики ДТЕК відновлювали зруйновані лінії електропередачі і підстанції. Самовідданість наших людей у прямому сенсі слова стала запорукою виживання для багатьох українців, які опинились у зоні конфлікту. Практично щодня ремонтні бригади виїжджали, щоб у постраждалих від бойових дій населених пунктах була електроенергія. Наші співробітники заплатили за це найвищу ціну – своє життя. Бойові дії на Донбасі забрали життя 49 співробітників.

Україна зазнала значних втрат: знизилась усі ключові макроекономічні показники країни, погіршилось фінансове становище підприємств у всіх регіонах. Зниження індексу промислового виробництва прискорилось більш ніж удвічі проти 2013 року. Водночас найбільший спад у промисловій групі продукції зафіксовано в «інвестиційних товарах», що закладає передумови для подальшого зниження виробництва. Девальвація національної валюти на 97% стала однією з причин зростання інфляції, яка за підсумками року досягла майже 25%. Це найсерйозніший спад української економіки після світової фінансової кризи й рецесії 2008-2009 років.

2014 рік зажадав від кожного з нас не тільки миттєвої реакції на нові обставини, але й високого ступеня відповідальності та згуртованості. Пройти через випробування ми змогли завдяки нашим знанням, мужності та бойовому духу.

Цього року ДТЕК святкує перший ювілей – 10 років. За цей час ми пройшли шлях від регіональної компанії до лідера української енергетики. Сьогодні компанія є одним із найкращих роботодавців України за рейтингами ділових видань та міжнародної аудиторської компанії EY. Наші керівники незмінно займають лідерські позиції в рейтингах найкращих топ-менеджерів України.

ДТЕК став ініціатором багатьох позитивних змін у вітчизняній енергетиці: проводиться масштабна програма з модернізації виробництва, нарощуються потужності у вітроенергетиці та видобутку газу, компанія всебічно сприяє реформуванню галузі.

За 10 років ДТЕК інвестував понад 5 млрд дол. США в розвиток підприємств. З 2007 року компанія модернізувала 17 енергоблоків ТЕС, сумарно підвищивши їхню потужність на 324 МВт і збільшивши строк експлуатації на 15 років. У шахтарів ДТЕК найвищі показники в галузі, тому що компанія постійно закуповує сучасне обладнання та впроваджує передові технології. Оновлюється парк прохідницької та очисної техніки, впроваджується монорельсовий транспорт для доставляння людей і матеріалів – це дозволило значно поліпшити умови праці шахтарів. За ці роки ДТЕК побудував дві повітроподавальні свердловини, що продовжило строк експлуатації шахт на десятиліття.

Ми запустили найбільшу ВЕС в Україні – Ботієвську ВЕС, яка входить до ТОП-5 найбільших ВЕС Центральної та Східної Європи. Досягли найвищого річного обсягу видобутку природного газу серед усіх приватних газовидобувних компаній України – понад 750 млн куб. м.

Реалізувати такі масштабні проекти було б неможливо без довіри, без підтримки партнерів, інвесторів і, звичайно ж, колективів підприємств. За 10 років ми сформували сильний колектив із людей, які поділяють цінності ДТЕК – професіоналізм, відповідальність, прагнення вдосконалюватися, згуртованість, відкритість. Наші люди – ось головний предмет гордості ДТЕК!

Подальше завдання ДТЕК – зберегти ритм роботи підприємств, щоб бюджет країни стабільно поповнювався податками, люди мали можливість повноцінно працювати і своєчасно отримувати заробітну плату. Компанія напрацювала певний досвід подолання кризових ситуацій, зуміла перебудуватися й не втратити керованість. Важливим є здобути науку і з новими знаннями рухатись уперед, підтримуючи своєю щоденною відповідальною працею економіку країни й енергонезалежність України.

ПРО ГРУПУ ДТЕК

- 01 Про Групу ДТЕК.
Структура Групи ДТЕК
- 02 Ключові виробничі
та фінансові показники
- 03 Основні досягнення
та події за звітний період
- 04 Місія, бачення, цінності
- 05 Стратегія розвитку 2030
- 06 Менеджмент

Про Групу ДТЕК.

Структура Групи ДТЕК

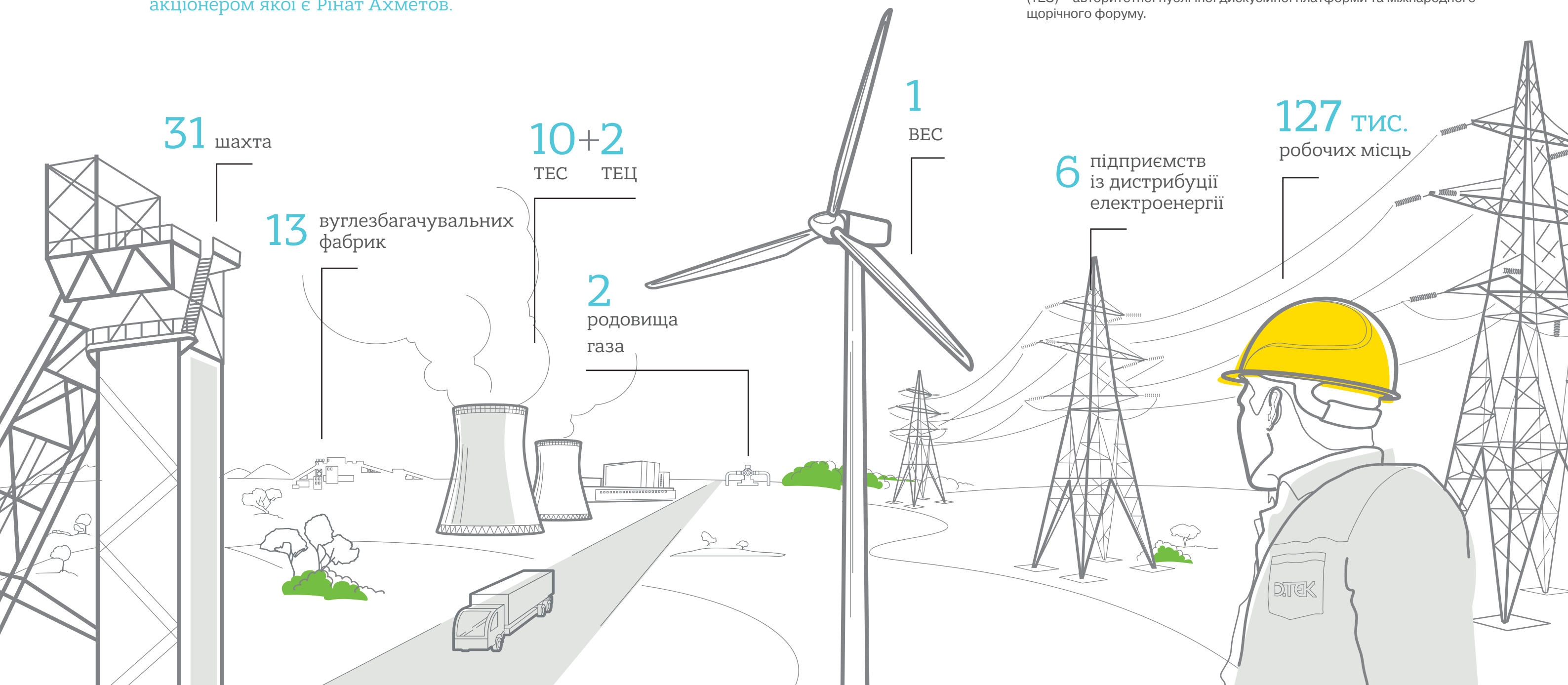
ДТЕК – стратегічний холдинг, що керує трьома операційними компаніями з активами у вугледобуванні, тепловій енергетиці та дистрибуції, а також в альтернативній енергетиці та видобутку газу. 127 тис. людей працюють на підприємствах ДТЕК у 10 регіонах України. ДТЕК є одним із найкращих роботодавців України згідно з рейтингами ділових видань та міжнародної аудиторської компанії EY. Входить до складу фінансово-промислової Групи СКМ, акціонером якої є Рінат Ахметов.

ДТЕК дотримується принципів сталого соціального розвитку і є учасником Глобального договору ООН. Побудова довірчих відносин із суспільством є необхідною умовою діяльності компанії. Основний принцип ДТЕК – системне соціальне партнерство з органами місцевого самоврядування та мешканцями. Це наш вибір.

2012 року компанія спільно з місцевою владою та громадськістю розробила й підписала трирічні (2013–2015) стратегії соціального партнерства з містами своєї діяльності. ДТЕК розвиває довгострокові соціальні проекти у 32 населених пунктах і районах. Соціальні інвестиції здійснюються за п'ятьма ключовими напрямками: енергоефективність у комунальному секторі, охорона здоров'я, підтримка соціально значущої інфраструктури, розвиток бізнес-середовища, а також підвищення активності громад.

Компанія веде бізнес прозоро й відкрито, впроваджуючи найкращі світові стандарти управління та ефективності. ДТЕК має представництва у п'яти європейських країнах окрім України, зокрема трейдингові підприємства в Женеві та Будапешті. ДТЕК бере активну участь у діяльності європейських бізнес-асоціацій, разом із EURELECTRIC і EURACOAL. Компанія є стратегічним партнером Ялтинської європейської стратегії (YES) – авторитетної публічної дискусійної платформи та міжнародного щорічного форуму.

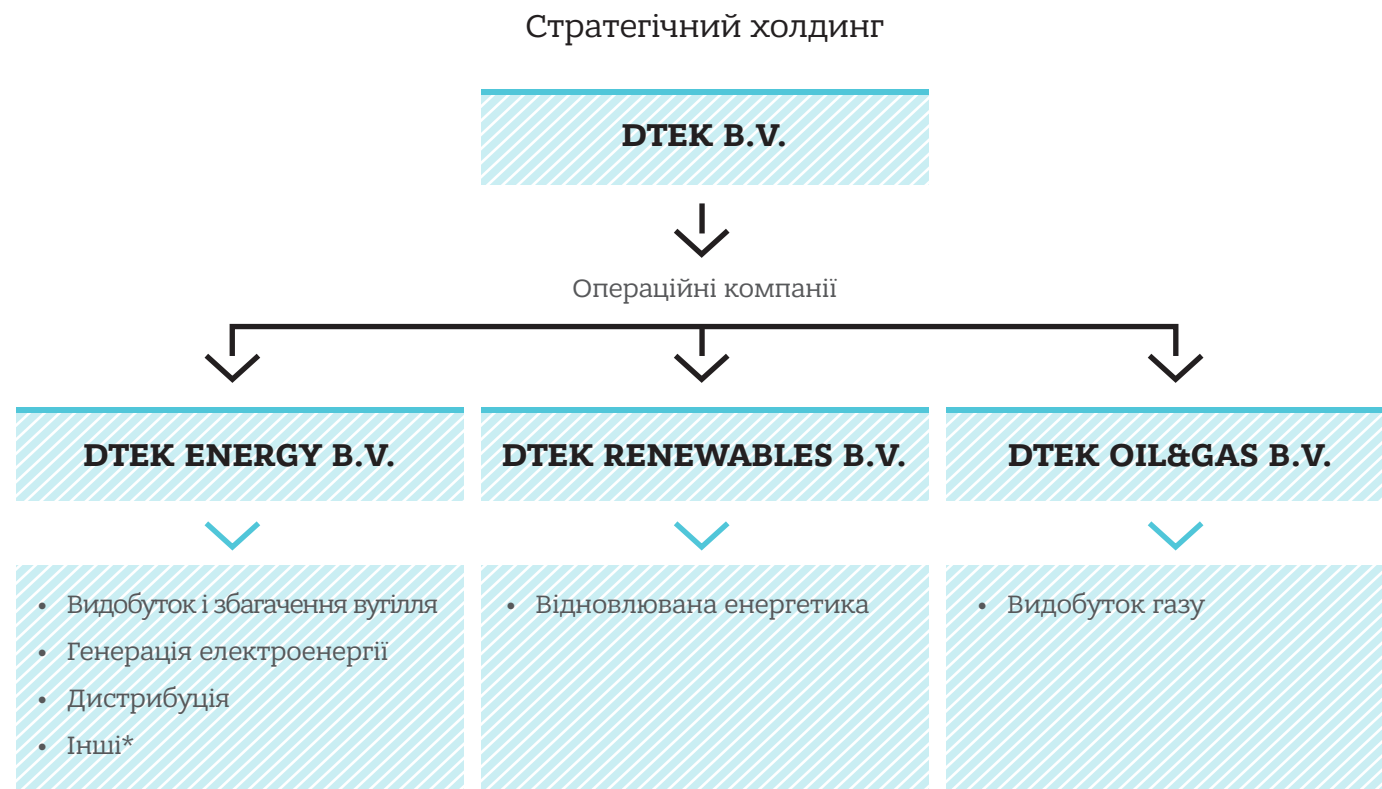
ДТЕК розвиває довгострокові соціальні проекти у 32 населених пунктах і районах компанії

» Структура Групи ДТЕК

ДТЕК завершив процес формування системи управління бізнесом, розпочатий 2011 року. У межах довгострокової стратегії відокремлено операційні компанії у вугледобуванні, тепловій енергетиці та дистрибуції, відновлюваній енергетиці та видобутку газу. Загальне управління всіма бізнесами здійснює стратегічний холдинг ДТЕК. У новому форматі ДТЕК почав працювати у вересні 2014 року.

Структура Групи ДТЕК

Ключові завдання стратегічного холдингу:

- довгострокове планування;
- пошук і розвиток нових бізнесів;
- управління портфелем інвестицій і залучення довгострокового фінансування;
- розвиток управлінських талантів;
- управління репутацією;
- взаємодія з центральними органами влади.

Ключові завдання операційних компаній:

- підвищення операційної ефективності;
- формування галузевої експертизи;
- реалізація інвестиційних проектів;
- професійне зростання співробітників;
- самостійність у виробничих і управлінських питаннях.

Реорганізація структури управління ДТЕК стартувала 2011 року. Проект було розраховано на три роки і спрямовано на підвищення ефективності управління. На першому етапі за рахунок скасування управлінських апаратів на місцях Корпоративний центр максимально наблизився до виробничих підприємств – підвищилася швидкість прийняття рішень, було впроваджено єдині стандарти операційних процесів, вибудовано й уніфіковано ключові бізнес-процеси. 2013 року ДТЕК розпочав другий етап реструктуризації з метою розмежувати функції стратегічного планування та операційного управління. Це дозволить ефективно розвивати нові напрями з видобутку газу і вітроенергетики, поряд із бізнесом із видобутку вугілля, виробництва та передавання електроенергії.

Стратегічний холдинг є 100%-вим власником трьох операційних компаній. Така структура дозволяє стратегічному холдингу в повному обсязі контролювати весь бізнес і вести довгострокове планування, водночас кожен із трьох компаній стає центром галузевої експертизи й фокусується на операційній діяльності. Реорганізацію не можна назвати антикризовим заходом, але в сьогоднішній економічній ситуації цей крок набуває великої важливості для збереження ефективності та стійкості. Відокремлення операційних компаній сприятиме росту інвестиційної привабливості та залученню нових партнерів у ці напрями.

«Розширення напрямів діяльності ДТЕК зажадало серйозного перегляду моделі управління. Бізнеси компанії перебувають на різних рівнях зрілості і відрізняються організаційною структурою. Ці зміни розподілять зусилля керівників як у сфері модернізації підприємств і впровадження операційних покращень, так і в галузі стратегічного планування».

Генеральний директор ДТЕК,
Максим Тімченко

» Географія діяльності підприємств Групи ДТЕК

Київ:

Генерація та дистрибуція електричної й теплової енергії
Київенерго

Вінницька область:

Генерація електроенергії
ДТЕК Західенерго: Ладизинська ТЕС

Дніпропетровська область:

Генерація електроенергії
ДТЕК Дніпроенерго: Криворізька ТЕС, Придніпровська ТЕС

Дистрибуція електроенергії

ДТЕК Дніпрообленерго

Видобуток і збагачення вугілля ДТЕК

Павлоградвугілля:
ШУ Першотравенське, ШУ Павлоградське,
ШУ Дніпровське, ШУ Тернівське,
ШУ ім. Героїв Космосу, ЦЗФ Павлоградська

Донецька область:

Генерація електроенергії
ДТЕК Східенерго: Курахівська ТЕС,
Зуївська ТЕС;
ДТЕК Донецькобленерго: Миронівська ТЕС

Дистрибуція електроенергії

ДТЕК Донецькобленерго;
ДТЕК Високовольтні мережі;
ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля

Видобуток і збагачення вугілля

ДТЕК Добропіллявугілля
і ТДВ «Шахта Білозерська»:
ШУ Білозерське й ШУ Добропільське
ДТЕК Добропільська ЦЗФ;
ДТЕК Шахта Комсомолець Донбасу:
ШУ і ЦЗФ Комсомолець Донбасу;
Моспинське вуглепереробне підприємство;
ЦЗФ Курахівська;
ДТЕК Октябрська ЦЗФ

Запорізька область:

Генерація електроенергії
ДТЕК Дніпроенерго: Запорізька ТЕС;
Вінд Пауер: Ботівська ВЕС

Івано-Франківська область:

Генерація електроенергії
ДТЕК Західенерго: Бурштинська ТЕС

АР Крим:

Дистрибуція електроенергії
ДТЕК Крименерго

Луганська область:

Генерація електроенергії
ДТЕК Східенерго: Луганська ТЕС

Видобуток і збагачення вугілля

ДТЕК Ровенькиантрацит: ШУ Ровеньківське,
ШУ Ясенівське, ЦЗФ Комендантська,
ГЗФ Ровеньківська, ГЗФ Вахрушевська;
ДТЕК Свердловантрацит:
ШУ Червонопартизанське, ШУ Свердловське,
ЦЗФ Свердловська, ГЗФ Центросоюз,
ГЗФ Червоний партизан

Львівська область:

Генерація електроенергії
ДТЕК Західенерго:
Добротвірська ТЕС

Полтавська область:

Видобуток газу
Нафтогазвидобування

РФ:

Видобуток і збагачення вугілля
ВАТ «Шахтоуправління «Обухівська»;
ВАТ «Донський антрацит»;
ТОВ «Сулінантрацит»: ШУ і ЦЗФ Обухівська

- – видобуток і збагачення вугілля
- – генерація електроенергії
- – дистрибуція електроенергії
- – газовидобування
- – відновлювана енергетика

Сфери діяльності підприємств Групи ДТЕК

ДТЕК Енерго | Вугледобування, тепла енергетика та дистрибуція

Основна продукція ДТЕК – електроенергія. Компанія створила повний виробничий цикл: від видобутку і збагачення вугілля до генерації і дистрибуції електричної та теплової енергії. Управління підприємствами теплової енергетики здійснює ДТЕК Енерго.

Видобуток і збагачення вугілля

ДТЕК видобуває енергетичне й коксівне вугілля марок Г, ДГ, П, А, які збагачуються на власних фабриках. Сумарні промислові запаси вугілля на родовищах компанії перевищують 1 710 млн тонн, із них на вугілля газової марки припадає 1 054 млн тонн, антрацит і пісне – 656 млн тонн. ДТЕК є одним із найбільших європейських гравців ринку антрациту.

Видобувають вугілля шість підприємств в Україні і три у РФ. Вугілля газових марок (Г, ДГ) видобувають гірники ДТЕК Павлоградвугілля, ДТЕК Добропіллявугілля і ТДВ «Шахта «Білозерська»; видобуток антрациту (А) здійснюють ДТЕК Ровенькиантрацит, ДТЕК Свердловантрацит і активи у РФ – ШУ Обухівська; видобуток пісного вугілля (П) веде ДТЕК Шахта Комсомолець Донбасу.

Крім того, до сегмента збагачення входять 13 збагачувальних фабрик.

Шахти ДТЕК демонструють високу продуктивність завдяки послідовному впровадженню сучасного обладнання та передових технологій, що покращує умови праці шахтарів і підвищує ефективність виконання підземних робіт. Парк прохідницьких і очисних комбайнів на підприємствах компанії оновлено на 70% (ДТЕК сукупно придбав, відповідно, 195 і 110 комбайнів із моменту консолідації підприємств), скребкових конвеєрів і перевантажувачів – на 35% (придбано 199 од.), до того ж оновлено й модернізовано парк електровозів на 63% (придбано 57, капітально відремонтовано 220 електровозів).

Вугільну продукцію ДТЕК споживають ТЕС компанії, коксохімічні й металургійні комбінати в Україні, а також електростанції і промислові підприємства в Європі, Азії, Північній і Південній Америці, Африці.

Генерація електроенергії

Виробничі потужності компанії в тепловій генерації електроенергії представлені ДТЕК Східенерго, ДТЕК Дніпроенерго, ДТЕК Західенерго, Київенерго та Миронівською ТЕС у складі ДТЕК Донецькобленерго. Загальна встановлена потужність перевищує 18,6 ГВт.

Вся вироблена електроенергія постачається до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, оперативне диспетчерське управління якою здійснює Національна енергетична компанія «Укренерго». Уся електроенергія продається на оптовому ринку електроенергії, оператором якого виступає державне підприємство «Енергоринок».

17 енергоблоків модернізовано з 2007 року, що дозволяє створити 324 МВт додаткової потужності

Довжина мереж дистрибуційних підприємств ДТЕК становить 157 100 км

Електроенергія, вироблена на Бурштинській і Добротвірській ТЕС ДТЕК Західенерго, може також постачатись споживачам у європейських країнах. ДТЕК Західенерго успішно працює в об'єднаній європейській енергосистемі ENTSO-E, забезпечуючи споживачів Львівської, Івано-Франківської, Закарпатської областей і передавання енергії на експорт.

Основне паливо для ТЕС ДТЕК – вугілля. Його частка в паливному балансі генерувальних підприємств становить 98,4%. Вугілля газових марок для виробництва електроенергії використовують шість ТЕС: Зуївська, Курахівська (ДТЕК Східенерго), Запорізька (ДТЕК Дніпроенерго), Бурштинська, Добротвірська й Ладжинська (ДТЕК Західенерго). Криворізька ТЕС (ДТЕК Дніпроенерго) споживає пісне вугілля; Луганська ТЕС (ДТЕК Східенерго) і Придніпровська ТЕС (ДТЕК Дніпроенерго) – антрацит і вугілля пісних марок; Миронівська ТЕС (ДТЕК Донецькобленерго) – вугілля пісних і газових марок. 2014 року фактичні витрати вугілля ТЕС становили 23,4 млн тонн. Водночас завдяки реалізації комплексної програми реконструкції та модернізації економія вугілля становила 589,3 тис. тонн 2014 року. Із 2007 року ДТЕК модернізував 17 енергоблоків, що дало українській енергосистемі 324 МВт додаткової потужності.

Питома вага газу й мазуту у виробництві електроенергії – 1,6%. Вони використовуються на ТЕС компанії для запалювання вугілля, а на ТЕЦ Київенерго – для виробництва електричної та теплової енергії. 2014 року Київенерго використало 2 млрд куб. м природного газу для забезпечення столиці теплом і світлом.

Дистрибуція електроенергії й тепlopостачання

До складу компанії входять п'ять дистрибуційних підприємств: ДТЕК Донецькобленерго, ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля, ДТЕК Високовольтні мережі, ДТЕК Дніпрообленерго, ДТЕК Крименерго*, Київенерго. Підприємства закуповують електроенергію на оптовому ринку України й постачають її кінцевим споживачам.

Ці підрозділи ДТЕК обслуговують 5,2 млн клієнтів – металургійні, вугільні та машинобудівні заводи, а також підприємства й населення Донецької області, Дніпропетровської області, АР Крим. Київенерго забезпечує повний цикл енерго- і тепlopостачання столиці України.

Сукупна довжина мереж дистрибуційних підприємств ДТЕК становить 157,1 тис. км, а загальна трансформаторна потужність перевищує 40,6 тис. МВА. Компанія забезпечує надійність енергопостачання споживачів і створює додаткові потужності для під'єднання нових абонентів, реалізуючи проекти з модернізації та будівництва нових мереж і підстанцій.

ТЕС ДТЕК реалізують теплову енергію в містах, у яких вони розміщені, комунальним підприємствам, юридичним особам і населенню, водночас розподіл і транспортування тепла до споживачів здійснюється мережами теплопроводів, що перебувають переважно в комунальній власності.

* 21 січня 2015 року урядом Криму було прийнято рішення, що рухоме і нерухоме майно ДТЕК Крименерго буде враховуватись як власність Республіки Крим.

Сумарні промислові запаси вугілля на родовищах компанії перевищують 1,7 млрд тонн. ДТЕК є одним із найбільших європейських гравців на ринку антрациту

ДТЕК ВДЕ | Відновлювана енергетика

Разом із тепловою генерацією ДТЕК активно розвиває проекти в альтернативній енергетиці.

Ботієвська ВЕС вийшла на проектну потужність в 200 МВт

2011 року розпочалось будівництво Ботієвської ВЕС (Приазовський район, Запорізька область). Виведення станції на проектну потужність у 200 МВт завершилось в першому півріччі 2014 року. Сьогодні Ботієвська ВЕС – найбільша ВЕС в Україні, а також входить до ТОП-5 найбільших ВЕС Центральної та Східної Європи.

Відпуск «зеленої» електроенергії 2014 року становив 651,5 ГВт·год. Це можна порівняти зі споживанням електроенергії Мелітопольським, Приморським і Приазовським районами Запорізької області.

Ботієвська ВЕС – перша станція парку ДТЕК Приазовський (Запорізька область), який також охоплює Бердянську ВЕС (150 МВт) і Приморську ВЕС (200 МВт). Нині на території цих станцій триває будівництво інфраструктурних об'єктів.

Розвиток бізнесу в сегменті вітроенергетики реалізовує дочірня компанія ТОВ «Вінд Пауер».

ДТЕК Нафтогаз | Видобуток газу

Розвиток нафтогазового бізнесу є одним із ключових стратегічних напрямів ДТЕК. Його першочергове завдання – покрити потребу у природному газі підприємств Групи СКМ. ДТЕК Нафтогаз – керівна компанія цього бізнесу, що займається вивченням та реалізацією перспективних проектів.

Доведені запаси природного газу на Семиренківському й Мачухському родовищах становлять 20 млрд куб. м, газового конденсату – 2 млн тонн

У грудні 2013 року ДТЕК завершив придбання 50%-ної частки в найбільшій приватній газодобувній компанії в Україні – ПрАТ «Нафтогазвидобування». Компанія розробляє ліцензійні ділянки на двох родовищах у Полтавській області – Семиренківському й Мачухському. Доведені запаси природного газу становлять 20 млрд куб. м, газового конденсату – 2 млн тонн.

Станом на січень 2015 року Нафтогазвидобування експлуатує 11 свердловин і веде буріння ще 9 надглибоких свердловин. Отже, 2014 року Нафтогазвидобування вийшло на перше місце в Україні за обсягами буріння надглибоких свердловин.

Видобутий газ очищують і приводять до вимог стандартів на трьох установках підготовки газу – «Мачухи», «Семиренки» і «Олефірівка». Остання була введена в експлуатацію 2014 року і є однією з найбільш сучасних і ефективних у країні.

Ключові виробничі та фінансові показники

Пропорційна частка ДТЕК у загальних виробничих показниках енергетичної галузі України, %

Дистрибуція електроенергії

Видобуток вугілля**

Генерація електроенергії (відпуск)

Видобуток газу****

Основні фінансові показники

Виторг – 93 254 млн грн
ЕВІТДА – 18 965 млн грн
Чистий збиток – 19 660 млн грн
Активи – 110 784 млн грн
Капітальні інвестиції – 6 460 млн грн
Сплачено податків – 12 794 млн грн

* Згідно з Законом України «Про природні монополії» передавання електроенергії є ринком природних монополій.

** 83% товарної продукції споживається всередині Групи СКМ.

*** Розмір видобування вказано з урахуванням шахт у РФ.

**** Частка у видобутку приватними компаніями в Україні.

Основні досягнення

та події за звітний період

Лютий

ДТЕК присуджено Гран-прі за програму зі створення Агенцій місцевого розвитку

Агенції сприяють знаходженню джерел фінансування для проектів підвищення якості життя людей, розвитку підприємницької діяльності, розв'язання поточних проблем муніципальної інфраструктури та загальної активізації місцевого населення. Гран-прі присуджено за результатами голосування міжнародних експертів у межах V Національного конкурсу бізнес-кейсів корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), що проводиться Центром «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності» за підтримки міжнародної консалтингової компанії EY та юридичної компанії «Алексєєв, Боярчуков та партнери».

Введено в експлуатацію газову свердловину

ПрАТ «Нафтогазвидобування» ввело в експлуатацію свердловину №8 на Семиренківському газоконденсатному родовищі. Добовий видобуток природного газу на свердловині становить 170 тис. куб. м, газового конденсату – 5 тонн. Інвестиції в буріння й облаштування становили понад 100 млн грн.

Квітень

ДТЕК вивів Ботієвську ВЕС на проектну потужність

Ботієвську ВЕС введено на проектну потужність у 200 МВт завдяки завершенню встановлення 35 вітряних турбін другої черги. Ботієвська ВЕС – один із найбільших інвестиційних проектів ДТЕК, вкладення в будівництво станції становили приблизно 340 млн євро. Для фінансування першої та другої черги проекту ДТЕК залучив приблизно 245 млн євро в Landesbank Berlin.

Створено сайт програми соціального партнерства ДТЕК

Розпочав роботу сайт spr-dtek.com.ua, де будь-який користувач може відстежити виконання та обсяг фінансування компанією програм соціального партнерства в містах діяльності своїх підприємств і сформулювати докладний звіт про виконання проектів.

Травень

Завершено реконструкцію енергоблока № 8 ДТЕК Добротвірської ТЕС

ДТЕК завершив модернізацію енергоблока № 8 ДТЕК Добротвірської ТЕС: підвищено встановлену потужність блока на 10 МВт до 160 МВт. Було встановлено систему очищення димових газів – електрофільтри, димососи, система відбору сухої золи – це знизило концентрацію пилу до 25–35 мг/м³, що нижче європейських вимог. Вартість реконструкції становила 500 млн грн.

Технічне переоснащення енергоблоків подовжує строк їхньої служби мінімум на 15 років, водночас збільшує потужність і розширює діапазон маневреності. Завдяки модернізації скорочується питома витрата палива на виробництво електроенергії, що знижує витрати на виробництво. Починаючи з 2012 року, всі енергоблоки ТЕС ДТЕК під час модернізації проходять реконструкцію електрофільтрів для досягнення рівня викидів пилу згідно з Директивою 2001/80/ЄС.

Червень

Завершено модернізацію енергоблока № 13 ДТЕК Луганської ТЕС

Енергоблок № 13 ДТЕК Луганської ТЕС після завершення реконструкції підключено до ОЕС України. Завдяки модернізації із застосуванням нових технологій збільшено потужність енергоблока на 35 МВт, і тепер вона сягає 210 МВт, підвищено ефективність спалювання вугілля на 16%. На енергоблоці встановлено новий електрофільтр, який знизив обсяг викидів пилу, і тепер показник не перевищує 50 мг/м³, що відповідає вимогам Директиви 2001/80/ЄС. Вартість реконструкції становила більше 400 млн грн.

Розширено географію комерційної діяльності

Розпочато тестове постачання електроенергії на оптовий ринок Угорщини та пряме постачання вугільної продукції компанії ArcelorMittal Las Truchas (Мексика), що входить до найбільшого світового металургійного холдингу.

Прийнята комерційна стратегія ДТЕК, що передбачає створення диверсифікованої енергетичної компанії з присутністю на зовнішніх ринках. Це передбачає торгівлю енергетичними продуктами як на біржі, так і за прямими договорами.

ДТЕК створив інтелектуальний майданчик для діалогу мерів міст Сходу та Заходу України

24 червня в Києві відбулось засідання Координаційного комітету соціального партнерства ДТЕК за участю представників територіальних громад регіонів діяльності компанії та центральних органів влади. ДТЕК створив інтелектуальний майданчик для діалогу мерів Сходу та Заходу України з питань якісних перетворень системи управління у країні.

Серпень

Нафтогазвидобування ввело в експлуатацію установку з підготовки газу

Установка з попередньої підготовки газу (УППГ) «Олефірівка» почала роботу на Семиренківському родовищі. УППГ потужністю більш ніж 2 млрд куб. м газу на рік на сьогоднішній день одна з найбільш сучасних і ефективних серед подібних об'єктів в Україні. Інвестиції в будівництво становили 133 млн грн.

Вересень

ДТЕК завершив реформу управління

ДТЕК завершив процес формування системи управління бізнесом, розпочатий 2011 року. Створено стратегічний холдинг і три операційні компанії у вугледобуванні, тепловій енергетиці та дистрибуції, відновлюваній енергетиці та видобутку газу. Стратегічний холдинг є 100%-ним власником трьох операційних компаній і здійснює контроль над усім бізнесом ДТЕК.

Завершено перший етап модернізації ЦЗФ Павлоградська

На ЦЗФ Павлоградська завершено перший етап масштабної модернізації. Нова виробнича лінія американської компанії SETCO дозволить збільшити обсяг переробки рядового вугілля із 4,5 до 5,8 млн тонн на рік. На фабриці встановлено фільтрпресове відділення і створено систему замкнутого водопостачання – це дозволить працювати без скидання рідких відходів і забруднення води, що знизить екологічне навантаження. У реалізацію проекту ДТЕК інвестував 125 млн грн.

Листопад

Збільшено потужність енергоблока № 3 ДТЕК Запорізької ТЕС ДТЕК

Запорізька ТЕС завершила модернізацію енергоблока № 3: потужність із виробництва електроенергії збільшено на 25 МВт до 325 МВт, діапазон маневреності розширено до 160 МВт, питому витрату палива знижено на 5% і скорочено викиди твердих частинок в атмосферу до рівня європейських вимог – 50 мг/м³. У реалізацію проекту ДТЕК інвестував приблизно 500 млн грн.

Грудень

Старт третьої хвилі проекту «Енергоефективні школи»

ДТЕК запустив третій етап проекту «Енергоефективні школи» у 50 навчальних закладах України. У межах проекту учні вироблять навички раціонального споживання енергоресурсів і розроблять проекти з підвищення енергоефективності своїх шкіл. Втілення найкращих пропозицій профінансує ДТЕК.

» Гуманітарний внесок компанії

2014 року енергетики ДТЕК щодня із початку військових дій відновлювали зруйновані мережі, щоб електрика повернулась в оселі українців і на підприємства Донбасу. Компанія також реалізувала гуманітарні ініціативи, спрямовані на підтримку вимушених переселенців.

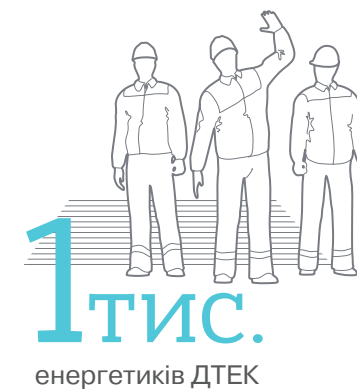
Повністю відновлено після
завершення боїв

За весь час бойових дій
енергетики ДТЕК відновили
світло для

Щодня у відновленні
беруть участь

Енергетики
працюють

Місія, бачення, цінності

Місія

Ми працюємо в ім'я прогресу та процвітання суспільства.
Наша енергія несе людям світло й тепло.

Бачення

Ми – українська компанія, що динамічно розвивається і прагне до лідерства на європейських енергетичних ринках. В основі нашого успіху – люди, ефективність, передові технології.

Цінності

Професіоналізм

Наші співробітники мають глибокі професійні знання, відповідально й сумлінно ставляться до своїх обов'язків, якісно та вчасно виконують поставлені завдання. Ми прагнемо до досягнення найкращих результатів за умови оптимального використання людських, природних і фінансових ресурсів.

Відповідальність

Ми будуємо свою діяльність на розумінні того, що всі наші зусилля мають відповідати інтересам суспільства. Ми несемо відповідальність за якість роботи й дотримання корпоративних норм, за виконання своїх зобов'язань, за ощадливе використання ресурсів і чистоту довкілля. Ми відповідальні за тих, хто робить нашу компанію успішною, – наших співробітників.

Прагнення вдосконалюватися

Ми створюємо умови для розвитку талантів і здібностей наших співробітників, впроваджуємо найперспективніші технології, удосконалюємо виробничі та управлінські процеси. Розвиваючи бізнес, ми вселяємо впевненість у наших співробітників і робимо внесок в успішний розвиток України.

Згуртованість

Ми цінуємо командний дух, єдність і згуртованість. Тільки в команді ми можемо домогтися високих результатів. Разом нам цікаво і працювати, і відпочивати. Багатогранність досвіду і знань кожного створюють загальний потенціал розвитку компанії. Усіх співробітників компанії поєднує ідея та мета, до якої ми прагнемо рівною мірою, розуміючи й підтримуючи одне одного.

Відкритість

Ми відкрито інформуємо наших співробітників, партнерів, акціонерів та інші зовнішні зацікавлені сторони про важливі питання розвитку нашої компанії, створюючи основу для довірчої співпраці. Ми діємо, спираючись на принципи, зрозумілі нашим співробітникам і партнерам.

Стратегія

розвитку 2030

Стратегія ДТЕК базується на співзвучних Україні цілях і сприяє розв'язанню ключових завдань країни: енергонезалежність, енергоефективність, енергобаланс.

» Концепція розвитку

ДТЕК буде активно розвиватися в Україні з виходом на ринки сусідніх країн як диверсифікована й забезпечена паливом енергетична компанія.

ДТЕК буде орієнтуватися на продаж електроенергії всім категоріям споживачів, підтримуючи високі стандарти сервісу й вибудовуючи сильний роздрібний бренд.

ДТЕК буде підтримувати й розвивати ключові чинники успіху: талант і потенціал співробітників та ефективність виробництва, інвестицій, управління.

ДТЕК братиме участь у реформуванні та модернізації економіки України, соціальному розвитку регіонів діяльності та просуванні найкращих стандартів у промисловій та екологічній безпеці.

» Етапи та пріоритети корпоративної стратегії ДТЕК до 2030 року

2013 року ДТЕК розпочав реалізацію довгострокової стратегії розвитку до 2030 року, котра визначає основні напрями розвитку бізнесу, управлінські проекти й технології. Корпоративна стратегія передбачає реалізацію трьох етапів.

Етап 1

Фундамент. 2013–2015

Ключове завдання першого етапу — створити міцний фундамент компанії, систематизувати бізнес-процеси й розробити єдині стандарти взаємодії всіх підприємств ДТЕК.

Стратегічні цілі:

- Впровадження нової моделі.
- Успішна інтеграція нових активів, збільшення ефективності приватизаційних підприємств.
- Реконструкція енергоблоків.
- Будівництво довгострокових партнерств із виробниками основного обладнання.
- Формування необхідної інфраструктури (ЦЗФ, транспорт).
- Реалізація пілотних проектів концепції ощадливого виробництва (LEAN*).
- Побудова трейдингової інфраструктури та довгострокових партнерств з споживачами вугілля.
- Участь у програмі реформ енергоринку та системи тарифоутворення у дистрибуції.
- Повна сертифікація систем управління безпекою праці (OHSAS 18001:2007).

Етап 2

Зростання. 2015–2020

Період «розгортання» успішних програм у сфері ефективності, насамперед, розширення проектів ощадливого виробництва. Розвиток традиційного бізнесу можливий за рахунок інвестування за кордон. У нових бізнесів відбувається етап формування цільового портфеля проектів.

Стратегічні цілі:

- Побудова роздрібного бренда, розвиток функції трейдингу та збуту електроенергії в Україні.
- Тиражування проектів безперервного вдосконалення й ощадливого виробництва (LEAN).
- Максимізація завантаження потужностей шахт та ТЕС.
- Розширення переліку послуг для споживачів.
- Підвищення ефективності та надійності електромереж за рахунок Smart-технологій.
- Розвиток компетенцій роботи в новому енергоринку.
- Створення системи безперервного персонального розвитку співробітників.
- Реалізація портфеля проектів у вітроенергетиці.
- Розвиток крупномасштабних проектів в нафтовидобувному бізнесі.
- Забезпечення комфортних умов для роботи робітників.
- Зміна культури персоналу відносно безпеки труда.

Етап 3

Інновації. 2020–2030

Завершальний етап довгострокової стратегії націлений на використання нових технологій у всіх сферах діяльності компанії та у всіх бізнес-блоках компанії. Акцент у застосуванні буде зроблено на безпеку процесів та автоматизацію, збут електроенергії й супутніх послуг. ДТЕК продовжить експансію як у напрямі розвитку нових бізнесів, так і в напрямі географічної диверсифікації бізнесу.

Стратегічні цілі:

- Впровадження інноваційної техніки та технологій, що дозволяють мінімізувати залученість людини в процес видобування вугілля.
- Будівництво нової генерації відповідно до обраної оптимальної технології (разом із нетепловою генерацією) та найбільш привабливих ринків збуту.
- Масштабування проектів імплементації Smart-технологій у мережах.
- Поширення культури безперервних покращень.

* LEAN – ощадливе виробництво: концепція управління виробничим підприємством, що ґрунтується на постійному прагненні до усунення всіх видів втрат.

Шість стратегічних векторів розвитку

Енергетика

Основа енергетичного бізнесу компанії – тепла генерація із власним паливозабезпеченням. ДТЕК диверсифікує портфель активів, розвиваючи проекти в відновлюваній енергетиці та видобутку вуглеводнів.

ДТЕК на всіх генерувальних підприємствах компанії й далі послідовно проводитиме модернізацію ТЕС, спрямовану на забезпечення надійного та безперебійного виробництва електроенергії. Теплова енергетика в Україні вимагає докорінного оновлення, тому що парковий ресурс вироблено на 70 – 80%. До 2015 року ДТЕК уже реконструював 17 енергоблоків, що дало ОЕС України додаткові 324 МВт потужності. Компанія у ході модернізації подовжує строк експлуатації обладнання на 10–15 років, збільшує потужність і діапазон маневреності ТЕС, покращує екологічні показники.

У сфері видобутку і збагачення вугілля ДТЕК спрямує основні інвестиції на істотне підвищення безпеки праці шахтарів, збільшення ефективності виробництва й покращення якості вугільної продукції. Заплановано більш ніж удвічі наростити продуктивність праці (із 67,5 до 150 тонн/люд. міс.) і підвищити безпеку (коефіцієнт частоти нещасних випадків знизиться з 1,24 до менше 0,50).

Дистрибуційні підприємства ДТЕК зосередяться на збільшенні пропускної здатності мереж та ліквідації енергодефіцитних ділянок, що дозволить підвищити якість і надійність енергопостачання споживачів, знизивши втрати. У 2015–2020 роках ДТЕК розпочне впровадження базових компонентів Smart Grid, а у 2020–2030 роках – повномасштабне використання цієї технології й комплексне впровадження автоматизованих систем управління.

У відновлюваній енергетиці ДТЕК завершив будівництво Ботієвської ВЕС встановленою потужністю 200 МВт. Це перша вітроферма парку ДТЕК Приазовський (Запорізька область), до якого також входять Бердянська ВЕС (150 МВт) і Приморська ВЕС (200 МВт). До того ж компанія планує вивчити можливості розвитку бізнесу в сонячній і гідрогенерації.

У нафтогазовій галузі ДТЕК до 2020 року розраховує вийти на обсяги видобутку понад 6 млрд куб. м газу на рік.

Основою енергетичного бізнесу ДТЕК буде тепла генерація із власним паливозабезпеченням.

Компанія буде прагнути диверсифікувати портфель активів, реалізуючи проекти в відновлюваній енергетиці та видобутку газу

Суспільство

ДТЕК сприятиме комплексному розвитку України і, насамперед, регіонів, де працюють підприємства компанії. Одна з важливих цілей – партнерські взаємини із суспільством, готовність громадськості до спільних дій для розвитку міст і розуміння проблем бізнесу. ДТЕК і далі втілюватиме масштабні соціальні програми з підвищення якості життя в малих і середніх містах України, разом із захистом довкілля. Бізнес розвиватися не зможе, якщо співробітники компанії не будуть упевнені в завтрашньому дні, тому ДТЕК узяв на себе зобов'язання підвищити якість життя в регіонах.

Разом із регіональною владою, експертами та представниками громадськості компанія визначила п'ять основних напрямів співпраці: енергоефективність у комунальному секторі, охорона здоров'я, підтримка соціально значущої інфраструктури, розвиток бізнес-середовища, підвищення активності місцевих громад. У 2013–2015 роках ДТЕК зосередиться на реалізації трирічних стратегій соціального партнерства в цих напрямках із територіями діяльності компанії.

Потім основним напрямом зусиль ДТЕК у соціальній сфері буде кілька великих проектів: «Індустріальні парки» – розвиток бізнес-середовища та створення робочих місць; «Телемедицина» – можливість мешканців малих і середніх міст діяльності ДТЕК віддалено отримувати якісну медичну консультацію в лікарів обласних, столичних та закордонних лікарень; «Енергоефективність» – термомодернізація міст.

До 2030 року міста й райони бізнесу ДТЕК мають бути забезпечені якісною соціальною інфраструктурою, самостійно динамічно розвиватися, мати кілька сильних джерел доходу до бюджетів.

ДТЕК і далі втілюватиме масштабні соціальні програми з підвищення якості життя в малих і середніх містах України

Клієнти

Лібералізація енергоринку – це право споживачів вибирати постачальника. Щоб ефективно працювати в умовах вільного ринку, ключовим завданням ДТЕК став перехід від «компанії зі збуту електроенергії» до побудови клієнтського бізнесу. Це передбачає підвищення надійності постачання електроенергії та якості обслуговування. ДТЕК і далі активно інвестуватиме у створення надійної інфраструктури для безперебійного постачання електроенергії. Мета компанії – до 2030 року знизити показник фактичних втрат у мережах із нинішніх 7,6 до 5,8%, за середнього світового показника приблизно 6%.

Компанія створює єдині стандарти роботи з клієнтами для всіх дистрибуційних підприємств, змінюючи застарілу систему обслуговування на сервіс західного зразка. Розширюється мережа Центрів обслуговування клієнтів (ЦОК), на зміну абонентській книжці приходять онлайн-сервіси, створюється основа для масштабного застосування технологій Smart Grid і Smart Metering.

Послуги енергоефективності розширяють сервіс компанії, унаслідок чого ступінь задоволеності клієнтів послугами компанії до 2030 року має досягти 90%.

Компанія активно розвиватиме роздрібний бренд ДТЕК, роблячи надійність та інновації доступними для кожного.

Люди

Люди – основа розвитку компанії і джерело конкурентної переваги. Виробнича безпека та освіта співробітників – це першорядні завдання компанії на найближчі 17 років.

Метою компанії є зниження коефіцієнта частоти виробничого травматизму удвічі за рахунок створення сучасного виробництва, де складні ділянки праці будуть автоматизовані й буде впроваджено автоматичний контроль параметрів безпеки виконання гірничих робіт. Підприємства розширяють програму навчання техніки безпеки і введуть принцип колективної відповідальності, що стимулює співробітників до уважної поведінки на виробництві. Побудувати культуру уважного ставлення до власного життя – найголовніше завдання компанії.

ДТЕК і далі активно інвестуватиме в розвиток свого персоналу і просуватиме інноваційну культуру у виробництві та управлінні. Мета компанії – перейти до ідеології Human Capital, де співробітники – партнери бізнесу.

*Мета компанії –
перейти до ідеології
Human Capital, де
співробітники –
партнери бізнесу*

Ефективність

ДТЕК прагне не тільки скорочувати витрати, але і знаходити нові можливості для отримання максимальної віддачі від використовуваного ресурсу. Конкурентоспроможність і лідерство ДТЕК базуватимуться на трьох китах: ефективність у управлінні, ефективність у виробництві та ефективність в інвестиціях.

У сфері ефективності виробництва компанія впроваджує програму безперервного вдосконалення «Новатор» і розвиває культуру ощадливого виробництва. «Новатор» стане базовою моделлю поведінки співробітників – кожен може вийти з раціональною пропозицією щодо підвищення ефективності на своїй ділянці.

Ефективність виробництва неможлива без своєчасної модернізації підприємств, що вимагає ефективності інвестицій. Підприємства, що входять до ДТЕК, створювались у 50–60-ті роки минулого століття. Сьогодні вони потребують докорінної модернізації. Компанія визначає інвестиційні пріоритети та найкращі технічні рішення, щоб мінімізувати залучення людини у видобуток вугілля, побудувати нові енергоблоки і створити сучасні електромережі.

Такий підхід не тільки сприяє розвитку бізнесу, але й надає переваги споживачам та економіці загалом. Для споживачів ефективність ДТЕК означатиме скорочення витрати електроенергії, для партнерів – зниження енергетичного складника в собівартості продукції й появу можливості для розвитку супутніх сервісів, для України – підвищення енергобезпеки, впровадження інновацій, залучення інвестицій, підвищення результативності роботи всього економічного сектора.

Ефективність бізнесу – це основа стабільного довгострокового розвитку.

Україна плюс

Україна – пріоритет розвитку ДТЕК. Компанія інвестує основні кошти в українську енергетику й економіку: будуючи нові потужності, впроваджуючи передові технології, створюючи нові бізнеси. Неможливо успішно співпрацювати на зовнішніх ринках, не маючи сильної виробничої бази вдома. Водночас компанія прагне розвивати торгові зв'язки із зовнішніми ринками. Одним з основних завдань стане розширення технічних і бізнесових можливостей для експорту електроенергії, впровадження сучасних та інноваційних комерційних механізмів, вихід на кінцевих споживачів на ринку Європи.

Загалом ДТЕК прагнимо стати обличчям українського бізнес-сектора для зарубіжних партнерів, щоб представляти Україну у світі як прозора, відповідальна й ефективна компанія, орієнтована на довгостроковий сталий розвиток. До 2030 року Україна має стати значущим гравцем на міжнародному енергетичному ринку.

*Із моменту створення
ДТЕК пройшов шлях від
регіональної компанії
до національного
гравця, що поділяє
відповідальність за
стабільну роботу
української
енергосистеми*

Максим Вікторович Тімченко

Генеральний директор ДТЕК

Очолує компанію з липня 2005 року.

Під його керівництвом ДТЕК став найбільшою українською компанією, що забезпечує зайнятість 127 тис. співробітників, котрі проживають у 10 регіонах України.

Із 2005 року до складу ДТЕК увійшли 31 шахта і 13 збагачувальних фабрик, 10 ТЕС і 2 ТЕЦ, 5 дистрибуційних підприємств. 2013 року завершено придбання контрольного пакета акцій Нафтогазвидобування, найбільшої приватної газодобувної компанії в Україні. 2014 року завершено будівництво Ботієвської ВЕС потужністю 200 МВт, яка увійшла до ТОП-5 найбільших ВЕС Центральної та Східної Європи.

Максим Тімченко спільно з 20 керівниками найбільших енергетичних компаній світу виступив співзасновником і підписантом Глобальної ініціативи «Енергія для суспільства» Всесвітнього економічного форуму.

Упродовж багатьох років за версією ділових видань України Максим Тімченко займає лідерські позиції серед топ-менеджерів вітчизняних компаній. 2014 року він очолив рейтинг «ТОП-100. Найкращі топ-менеджери України». У 2012 і 2013 роках журнали Forbes і «Компаньйон» високо оцінили заслуги Максима Тімченка – він увійшов до десятки найкращих топ-менеджерів України.

У 2002–2005 роках працював старшим менеджером у ЗАТ «СКМ», де курирував роботу енергетичного бізнесу до його виділення у ДТЕК. Кар'єру розпочав на посаді консультанта в міжнародній компанії PricewaterhouseCoopers (1998–2002 роки), де дійшов до позиції старшого аудитора. Є членом Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (АССА).

Вищу освіту здобув у Донецькій державній академії управління, яку закінчив із відзнакою в 1997 році за спеціальністю «Менеджмент у виробничій сфері». Продовжив навчання у Манчестерському університеті, отримав диплом із відзнакою і ступінь бакалавра економіки та соціальних наук.

Всеволод Анатолійович Старухін

Генеральний директор ДТЕК Енерго

Очолив компанію у вересні 2014 року.

До команди ДТЕК приєднався у грудні 2009 року на посаді заступника директора з фінансів. Із березня 2010 року очолював дирекцію з фінансів ДТЕК.

Всеволод Старухін упродовж кількох років очолює рейтинги найкращих фінансових директорів України і входить до журі професійних рейтингів. 2013 року він став переможцем у номінації «Залучення капіталу» рейтингу «50 найкращих фінансових директорів України», складеного журналом «Інвестгазета». Рейтинг визначив найкращих фінансових директорів українських компаній, із яких п'ятеро стали переможцями у спеціальних номінаціях. Оцінювання номінантів провели провідні міжнародні консалтингові та інвестиційні компанії: Concorde Capital, Horizon Capital, EY та KPMG. У 2011–2013 роках тричі очолив рейтинг «10 найкращих фінансових директорів України», який щорічно проводив журнал «& Фінансист». 2014 року увійшов до журі цього рейтингу.

У 1995-1996 роках розпочав кар'єру у Kraft Jacobs Suchard на позиції менеджера із кредитного контролю й фінансових операцій. Із листопада 1996 до травня 2006 року керував фінансовим підрозділом компанії Mars у РФ, Угорщині, Нідерландах, Бразилії. У 2006–2008 роках працював у Schlumberger фінансовим менеджером у штаб-квартирі компанії у Франції, а пізніше фінансовим директором у РФ. У квітні 2008 року перейшов на позицію фінансового директора глиноземного дивізіону компанії «РУСАЛ» (РФ, Москва).

1995 року закінчив Варшавську школу економіки за фахом «Міжнародна економіка». 2003 року здобув вчений ступінь кандидата економічних наук у московській Академії праці і соціальних відносин. Працюючи у ДТЕК, пройшов навчання за спільною програмою London Business School (Великобританія) та Академії ДТЕК «Енергія лідера».

Ігор В'ячеславович Щуров

Генеральний директор ПрАТ «Нафтогазвидобування»
із квітня 2013 року

До цього, з 2011 року, очолював компанію ДТЕК Нафтогаз. До Групи ДТЕК перейшов із компанії «Новатек» – найбільшого російського незалежного виробника природного газу, де очолював дочірній підрозділ «Новатек-Таркосаленафтогаз» (річний обсяг видобутку – 14 млрд куб. м газу).

Із 2007 до 2009 року – обіймав керівні посади в низці приватних нафтогазовидобувних компаній. Із 1998 до 2007 року працював у ВАТ «Самаранафтогаз» (НК «Юкос»), де пройшов шлях від оператора з видобутку нафти й газу до заступника генерального директора.

1998 року закінчив навчання в Самарському державному технічному університеті за спеціальністю «Розробка нафтових і газових родовищ». 2000 року здобув другу вищу освіту в Самарській економічній академії за спеціальністю «Фінанси і кредит». 2002 року захистив дисертацію кандидата технічних наук в Уфимському державному нафтовому технічному університеті.

Герман Адольфович Айнбіндер

Директор Вінд Пауер

Очолує компанію із грудня 2011 року.

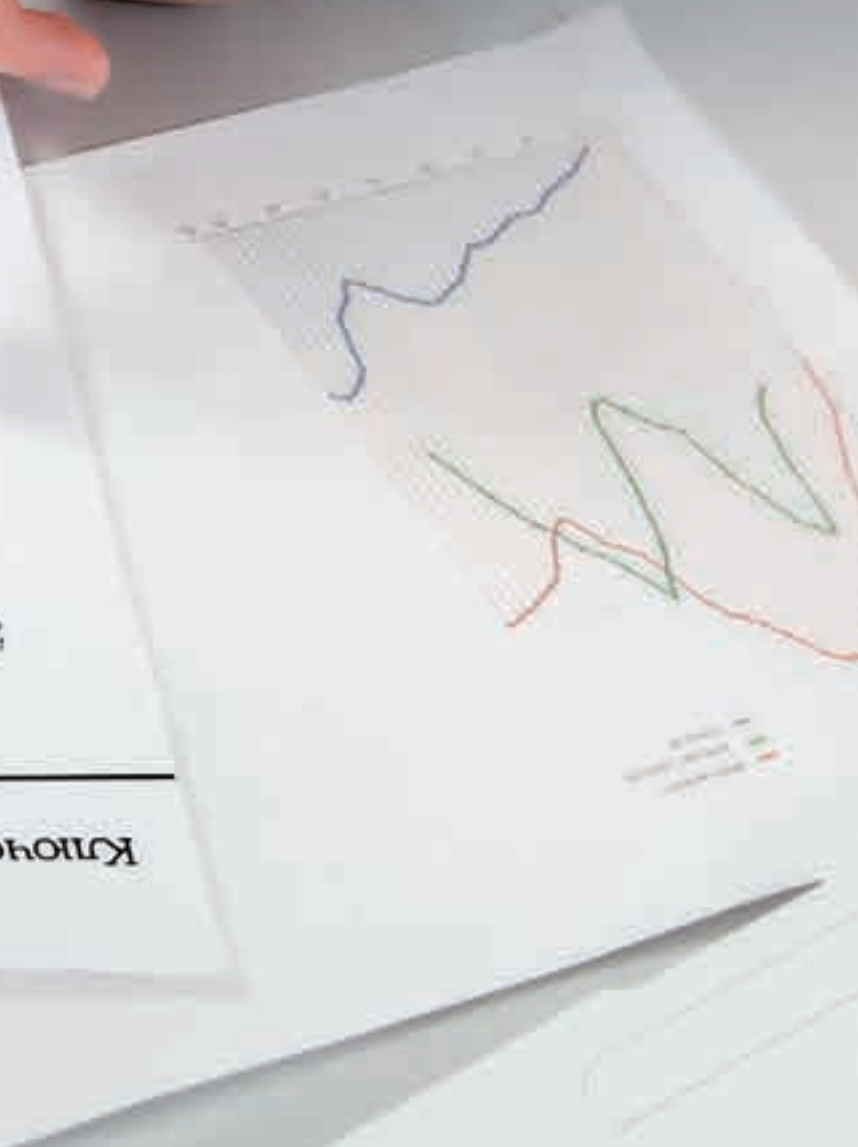
Почав працювати в компанії ДТЕК у 2005 році як директор зі стратегії та корпоративного розвитку, а з 2008 року очолив дирекцію з розвитку бізнесу ДТЕК, котра відповідала за створення та просування нових напрямів бізнесу, зокрема у галузі альтернативної енергетики.

У червні 1999 року був прийнятий на роботу до групи «Стратегія та організаційне проектування» компанії KPMG. З 1997 року працював у російському підрозділі компанії Merk Sharp & Dohme Idea, де відповідав за розвиток бізнесу. У 1995 році перейшов до групи управлінського консалтингу компанії Deloitte and Touche CIS.

1991 року закінчив Московський верстатобудівний інститут. 1995 року завершив навчання в Академії народного господарства при уряді РФ за програмою «Школи бізнесу та економіки» АНГ. Того ж року здобув ступінь MBA за спеціальностями «Прикладна економіка» і «Фінанси» в Каліфорнійському державному університеті (Хейвард).

ДОКАЗИ 2014

Огляд макроекономічних показників України у 2014 році

Огляд макроекономічних показників України у 2014 році

У 2014 році економіка України перебувала у глибокій рецесії.

Економічна ситуація у країні формувалась під впливом таких чинників:

- Політична криза. Акції протесту, що розпочались у листопаді 2013 року, призвели до дострокових виборів Президента (25 травня 2014 року) і Парламенту (26 жовтня 2014 року).
- Анексія Криму РФ в березні 2014 року. Населення Криму – 2,5 млн осіб (5,4% населення України), частка у ВВП України 2013 року – приблизно 3%.
- Підписання Угоди про асоціацію Україна–ЄС, яке відбулось у два етапи: 21 березня – політична частина, 27 червня – економічна частина.
- Збройний конфлікт у Донецькій і Луганській областях, що розпочавсь 7 квітня 2014 року. Населення Донецької та Луганської областей – понад 6,5 млн осіб (14,4% населення України), частка у ВВП України 2013 року – приблизно 16%.

Номінальні доходи зведеного бюджету становили 2014 року 455,9 млрд грн, що на 3% перевищує аналогічний показник минулого року (у зіставних умовах). Водночас доходи бюджету знизилися на 31% – до 38,2 млрд дол. США. Дефіцит державного бюджету виріс на 20,7%, тобто до 78,1 млрд грн.

ВВП

Номінальний ВВП України 2014 року становив 1,567 трлн грн. Разом із тим через зростання середньорічного курсу долара США з 7,99 до 11,97 грн за долар США, ВВП у доларовому еквіваленті знизився на 28,5% до 130,9 млрд дол. США.

Реальний ВВП 2014 року, за даними Державної служби статистики, скоротився на 6,8% за прогнозованого урядом у грудні 2013 року зростання на 3% (див. графік ВВП України).

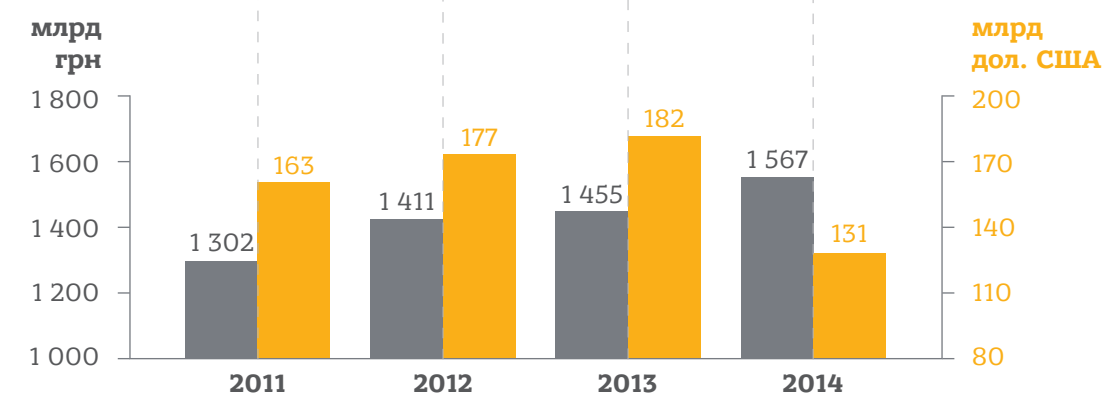
У постанові уряду № 76 від 14 лютого 2015 року розглянуто три сценарії падіння ВВП 2015 року: на 5,5%, 8,6% і 11,9% за інфляції (грудень до грудня) 26,7%, 38,1% і 42,8% відповідно.

Реальний ВВП 2014 року скоротився на 6,8%

ВВП України*

Динаміка реального ВВП (%)

ВВП у поточних цінах

* Дані Державної служби статистики України.

Реальний сектор

У реальному секторі економіки спостерігалось зниження ключових показників економічної активності.

Зниження обсягів промислового виробництва прискорилось більш ніж удвічі, якщо порівняти із 2013 роком. За даними Державного комітету статистики, індекс промислової продукції 2014 року знизився на 10,7% після скорочення на 4,3% 2013 року. Зниження обсягів виробництва в металургійній промисловості становило 14,5%, у хімічній – 14,2%, а в машинобудуванні – 20,6%. Лідерами зниження промислового виробництва стали Донецька та Луганська області – 31,5% і 42% відповідно. Найбільше зниження індексу промислового виробництва серед основних промислових товарних груп зафіксовано у групі «інвестиційні товари» – 20,3%, що закладає передумови для подальшого зниження промислового виробництва 2015 року.

Основною причиною зниження обсягів виробництва стали військові дії в Донецькій і Луганській областях, де сконцентровано найважливіші підприємства металургійної, хімічної та видобувної промисловості.

Фінансове становище підприємств у всіх регіонах України погіршилось 2014 року. За даними Державного комітету статистики, загальний збиток великих і середніх підприємств за попередніми даними становить 408,2 млрд грн порівняно з прибутком у 38,3 млрд грн роком раніше. Водночас прибуток до оподаткування отримали тільки 59,9% із них. 2013 року цей показник становив 65,4%.

Загальний негативний результат великих і середніх підприємств у 2014 році становив 408,2 млрд грн

Як наслідок, прискоривсь темп зниження капітальних інвестицій, котрі за підсумками 2014 року становили 204,1 млрд грн, що на 11,8% менше попереднього року. 71,5% капітальних інвестицій припадає на власні кошти компаній, тоді як на державний і місцеві бюджети – всього 3,3% порівняно із 66,1% і 5,4% роком раніше. Це свідчить про зниження активності держави та її ролі в підтримці реального сектора економіки. Капітальні інвестиції у промисловість за звітний період знизилися на 25,7%, тобто до 82,7 млрд грн.

Оборот роздрібної торгівлі за підсумками 2014 року скоротивсь у порівнянні з цінами на 8,6%, тоді як 2013 року цей показник зріс на 9,5%. Негативна динаміка обумовлена зниженням купівельної спроможності населення: реальна заробітна плата у січні–грудні знизилася на 6,5% (у Донецькій і Луганській областях – на 10,6% і 13,6%). Найбільше зниження обороту роздрібної торгівлі 2014 року було зафіксовано в Донецькій та Луганській областях – на 37% і 49% відповідно.

Водночас транспортні підприємства знизили вантажоперевезення на 10,1% – до 671,2 млн тонн, що відображає зниження економічної активності в реальному секторі.

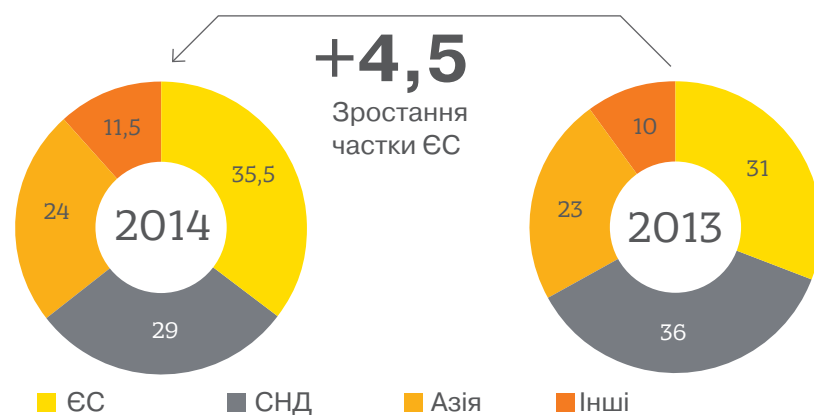
Зовнішньоекономічна діяльність

Золотовалютні резерви НБУ станом на 1 січня 2015 року становили 7,53 млрд дол. США, скоротившись упродовж 2014 року на 63%.

Експорт товарів з України 2014 року скоротився, якщо порівняти із 2013 роком, на 13,5% – до 53,9 млрд дол. США. Експорт продукції металургії знизився на 13,1%, хімічної промисловості – на 23,8%. На ці дві позиції припадає до 34% українського експорту. Основною причиною скорочення експорту можна назвати нетарифні методи регулювання з боку країн Митного союзу, насамперед РФ. Це, а також підписання Угоди про асоціацію з ЄС, призвело до зміни структури експортних ринків.

Золотовалютні резерви НБУ скоротилися на 63%, тобто до 7,53 млрд дол. США

Географічна структура міжнародної торгівлі України, %

Дані Державної митної служби.

Вперше експорт до країн ЄС перевищив експорт до країн СНД, а ЄС, за даними Державної митної служби, із часткою 35,5% став основним торговим партнером України як за показниками експорту, так і імпорту товарів та послуг.

Імпорт товарів в Україну за звітний період знизився на 28,3% – до 54,4 млрд дол. США. Баланс експорту-імпорту товарів досягнуто багатого в чому за рахунок скорочення імпорту природного газу на 50,6%.

Позитивна динаміка в сегменті експорту-імпорту підтримувалася девальвацією національної валюти на 97% упродовж 2014 року, що призвело до підвищення конкурентоспроможності української продукції на світових ринках.

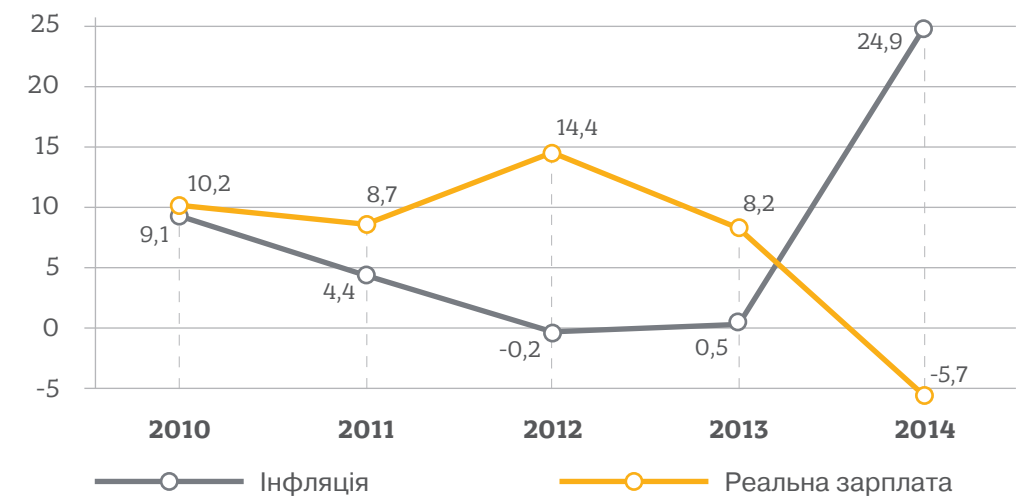
Валютний курс, ціни, реальна зарплата

У лютому 2014 року НБУ ухвалив рішення відмовитись від фіксованого курсу гривні. Упродовж року офіційний курс української валюти, за даними НБУ, знизився на 97%: із 7,99 грн/дол. США станом на 31 грудня 2013 року до 15,77 грн/дол. США станом на 31 грудня 2014 року.

Девальвація національної валюти стала однією із причин зростання інфляції, яка за підсумками 2014 року досягла 24,9%.

Офіційний курс гривні знизився на 97%: із 7,99 грн/дол. США до 15,77 грн/дол. США

Динаміка інфляції та реальної зарплати, %

Дані Державної служби статистики України.

Зростання цін на промислові товари 2014 року становило 31,8% за прогнозованого рівня 12,3%.

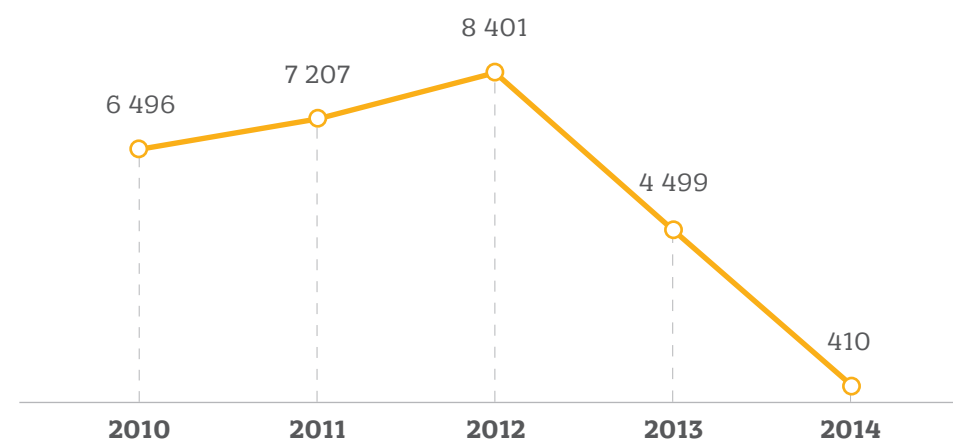
Державний борг

Державний і гарантований державою борг України за підсумками 2014 року становив 69,8 млрд дол. США, що на 4,5% менше за показник 2013 року. Водночас у гривнях борг зріс на 88,3% – до 1,1 трлн грн. Щодо ВВП борг становив 70,2% (40% 2013 року) за критичного рівня 60%.

Державні запозичення на фінансування державного бюджету 2014 року становили 181,1 млрд грн (15,2 млрд дол. США) порівняно зі 145,9 млрд грн (18,3 млрд дол. США) 2013 року. На внутрішньому ринку залучено 7,2 млрд дол. США, на зовнішніх – 7,95 млрд дол. США. Надходження від приватизації 2014 року знизилися до 466 млн грн (39,1 млн дол. США) порівняно з 1,1 млрд грн (92,3 млн дол. США) 2013 року. Прямі іноземні інвестиції в економіку України 2014 року знизилися практично в 10 разів, якщо порівняти з 2013 роком.

Державний
і гарантований
державою борг досяг
70,2% ВВП

Обсяг прямих іноземних інвестицій, млн дол. США*

* <http://index.minfin.com.ua/index/fdi/>

2015 року Україна розраховує на отримання значної макрофінансової допомоги від зарубіжних партнерів. Так, повідомляється про попередню домовленість України з Міжнародним валютним фондом, що передбачає перехід від програми співпраці Stand-by до програми Extended Fund Facility, що означає виділення Україні 17,5 млрд дол. США упродовж 2015–2018 років за умови проведення економічних реформ.

Огляд Ринок ЕЗ

An aerial photograph of a coal mine. The scene is dominated by large, dark mounds of coal. Several yellow bulldozers are positioned on the coal piles, engaged in earthmoving or grading work. The lighting is bright, casting shadows that define the contours of the coal mounds. The overall color palette is a mix of dark greys and blacks from the coal, and the bright yellow of the machinery.

- 01 Ринок вугілля
- 02 Ринок електроенергії
- 03 Ринок природного газу

Ринок
вугілля

37,5%

електроенергії виробляється
вугільними ТЕС

37,6
млрд грн

обсяг реалізації
кам'яного та бурого
вугілля

3,2
%

у загальному обсязі
реалізації промислової
продукції

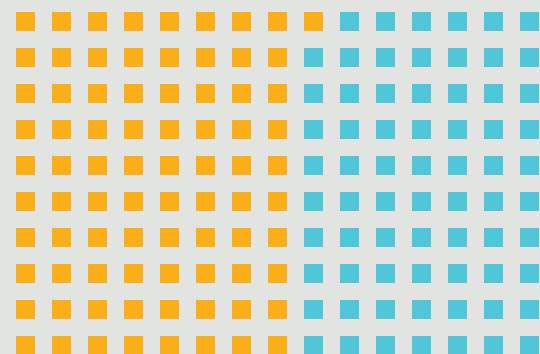
121,1
тис. осіб

працюють
у вугільній
галузі

5 596
грн

середня за місяць
зарплата шахтаря

Кількість шахт, що працюють

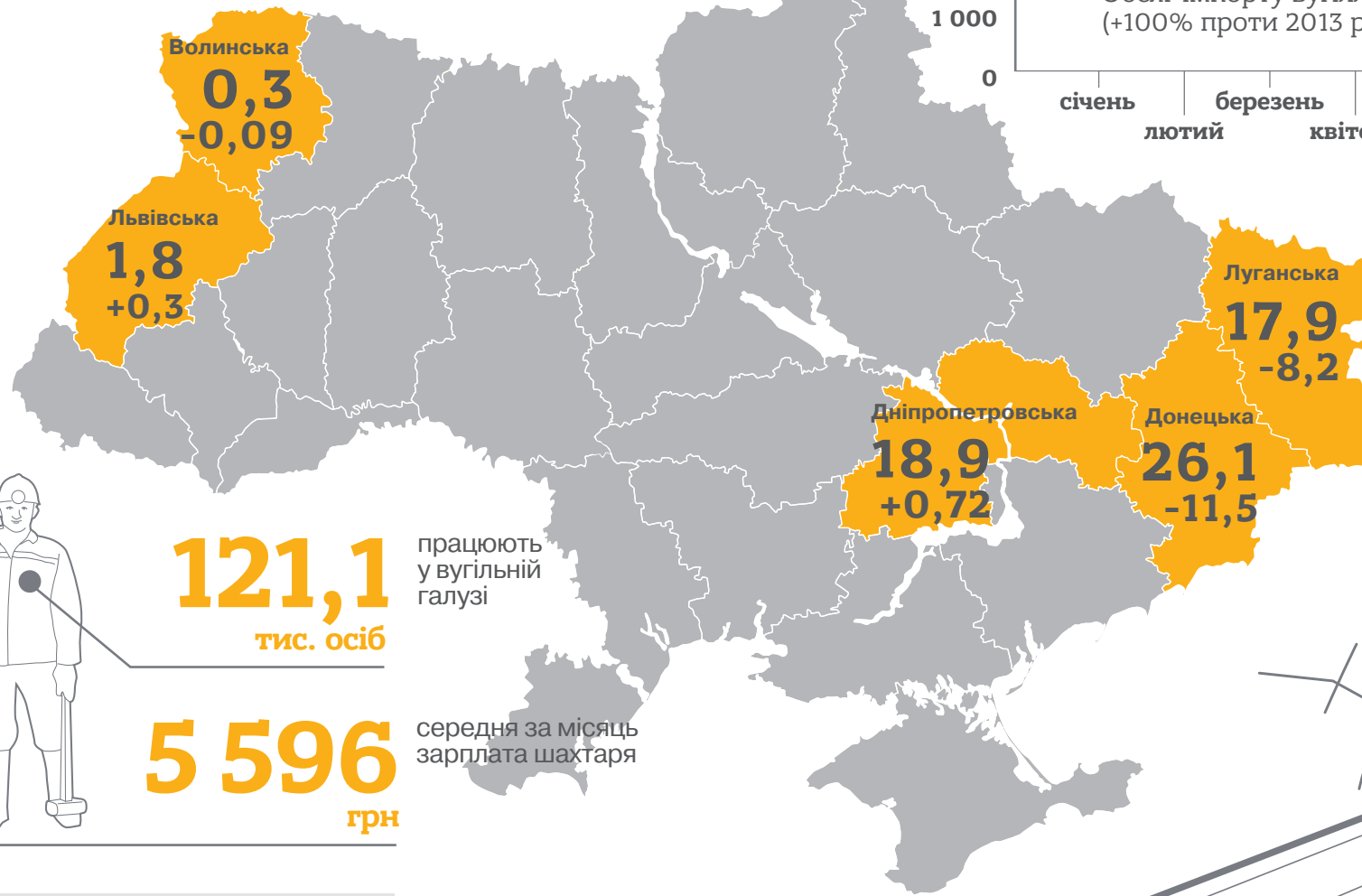

150
шахт

на 1 січня
2014 року

81
шахта

на 1 січня
2015 року

Видобуток вугілля в Україні
по областях у 2014 році,
млн тонн (+/- проти 2013 року)

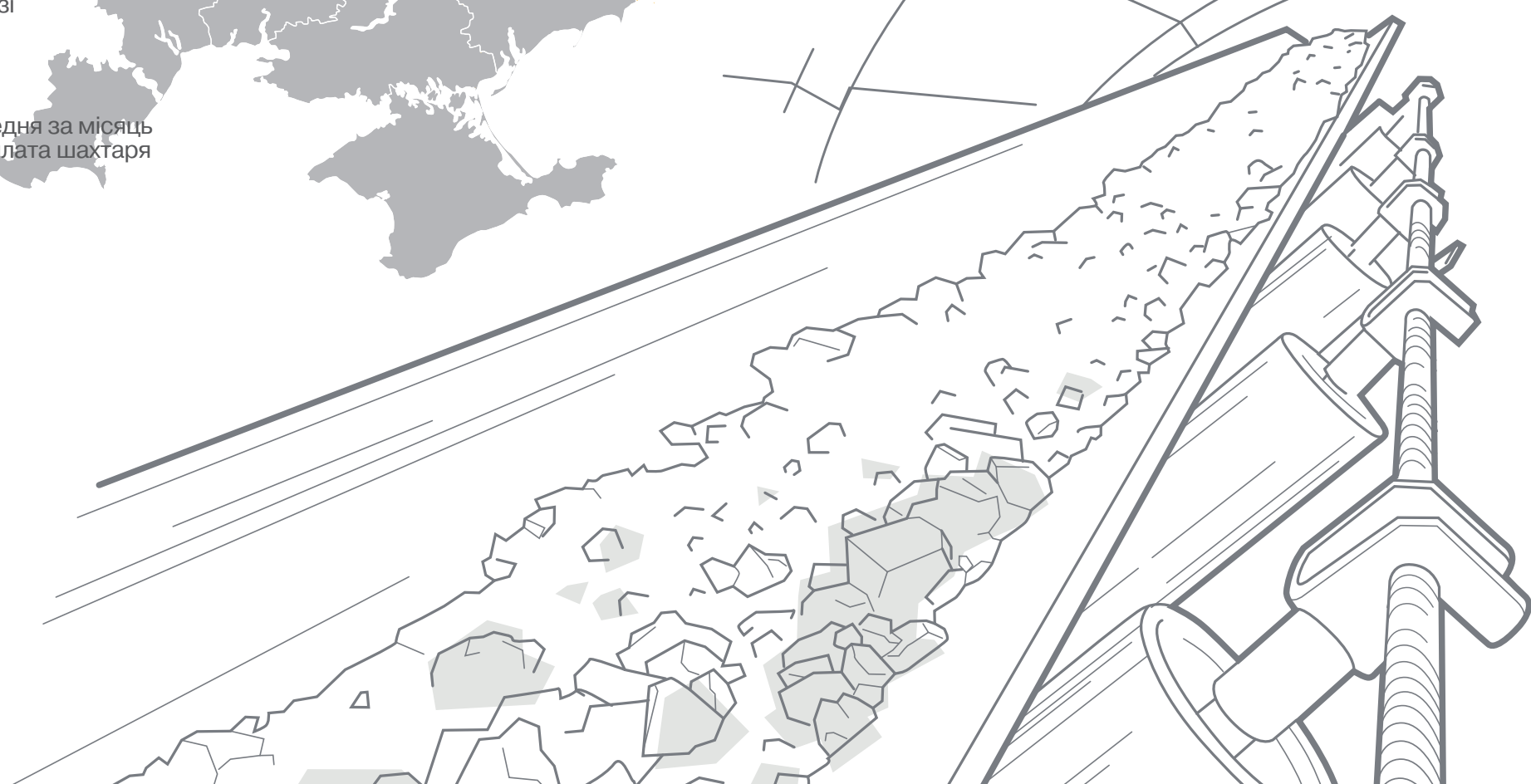
Динаміка видобутку вугілля 2014 року,
тис. тонн

65

МЛН ТОНН

обсяг видобутку
вугілля в Україні
(-22,3% проти 2013 року)

Огляд вугільної галузі

У структурі паливно-енергетичних корисних копалин України значна частка припадає на вугілля. Балансові запаси вугілля в Україні становлять 56 млрд тонн, із яких на енергетичне вугілля припадає 70%, а на коксівне вугілля – 30%. Значні запаси вугілля та їх доступність дозволили українським ТЕС відмовитись від використання імпортованого природного газу й мазуту як палива. Частка вугілля зросла в паливному балансі ТЕС із 30–50% 1991 року до 98% 2014 року.

Основні поклади вугілля залягають у Донецькому, Дніпровському та Львівсько-Волинському вугільних басейнах, а також у Дніпровсько-Донецькій та Закарпатській вугленосній западині. Родовища характеризуються великою глибиною залягання, роботи проводять на глибині від 500 м до понад 1 тис. м, і тонкими пластами в 0,8–1,0 м.

Станом на 1 січня 2014 року в Україні працювали 150 шахт усіх форм власності, з них 90 державних, підпорядкованих Міністерству енергетики та вугільної промисловості України. У галузі було зайнято понад 250 тис. осіб, зокрема на державних шахтах приблизно 155 тис. осіб.

Станом на 1 січня 2015 року в Україні працювала 81 шахта всіх форм власності. 49 вугільних підприємств зупинили видобуток через військові дії в Донецькій і Луганській областях, крім того, припинили видобуток 12 шахт III групи та 8 шахт, розміщених поза зоною бойових дій. Кількість працівників у галузі скоротилась до 120 тис. осіб.

У зоні АТО розміщені 85 шахт усіх форм власності, що становить 57% від їхньої загальної кількості в Україні. Із них 60 шахт видобувають енергетичне вугілля, 2013 року вони видобули 31,8 млн тонн – це 38% від загального видобутку в Україні.

Запаси вугілля в Україні, млрд тонн

Родовища	Обсяг запасів
Донецький басейн	101,9
Дніпровський басейн	4,1
Львівсько-Волинський басейн	2,3
Дніпровсько-Донецька вугленосна западина	8,7
Закарпатська вугленосна западина	0,2

Україна має значні підтвержені запаси кам'яного вугілля і входить до першої п'ятірки країн світу після Китаю, США, Індії та РФ

Баланс вугілля

2014 року видобуток вугілля в Україні, якщо порівняти з попереднім роком, скоротився на 22,4% і досяг 65 млн тонн. Видобуток енергетичного вугілля зменшився на 18,5% і становив 48,9 млн тонн, коксівного – на 32% і становив 16,1 млн тонн. Видобуток вугілля в Україні почав значно знижуватись із червня через військові дії в Донецькій і Луганській областях, практично всі антрацитові шахти України опинились у зоні бойових дій. Фактично втрати видобутку вугілля в Україні від планових показників у червні–грудні 2014 року становили 6,2 млн тонн, зокрема 4,0 млн тонн енергетичного вугілля марки А і П.

2,1 млн тонн вугілля імпортовано в Україну для ТЕС, із них 1,7 млн тонн постачив ДТЕК

Отже, внутрішній ринок країни з другого півріччя став дефіцитним щодо антрацитових марок, необхідних для виробництва електроенергії на ТЕС (див. «Ринок електроенергії»). Щоб не допустити енергетичної кризи й зупинки ТЕС, ДТЕК направив антрацитове вугілля, заплановане для постачання за експортними контрактами, на ТЕС в Україні. Також для покриття дефіциту та забезпечення виробництва електроенергії компанія імпортувала з РФ, Австралії й ПАР 1,7 млн тонн вугілля марок А і П. Всього ж 2014 року в Україну було імпортовано 2,116 млн тонн вугілля для потреб ТЕС.

Водночас шахти, зокрема ДТЕК, які видобувають вугілля газових марок, розміщені за межами зони бойових дій.

2014 року українські підприємства знизили обсяги реалізації кам'яного та бурого вугілля, якщо порівняти з 2013 роком, на 21,6%, тобто до 37,6 млрд грн. В обсягах реалізації промислової продукції на вугілля припадає 3,2% проти 4,3% 2013 року.

Видобуток вугілля в Україні державними та приватними підприємствами за марками, млн тонн

Форма власності	А/П		Г+ДГ	
	2014	2013	2014	2013
Всього	14,3/6,3	21,1/9,2	30,7	31,8
Державні підприємства	4,0/2,5	6,7/3,1	8,2	9,1
Приватні підприємства	10,3/3,8	14,4/6,1	22,5	22,7

А – антрацит, П – пісне, Г – газове, ДГ – довгополум'яне газове.

Обсяг видобутку найбільшими виробниками вугілля в Україні, млн тонн

Видобуток рядового вугілля	Марка вугілля	2014	2013	Зміна, %
ДТЕК Павлоградвугілля	Г/ДГ	18,9	18,2	4,0
Червоноармійська-Західна (ШУ Покровське)	К	5,2	8,6	-39,4
ДТЕК Свердловантрацит	А	4,9	7,0	-30,5
ДТЕК Ровенькиантрацит	А	5,2	6,7	-23,1
Краснодонвугілля	Ж, К	3,2	5,4	-42,2
ДТЕК Шахта Комсомолец Донбасу	Т	2,5	4,0	-36,9
ДТЕК Добропіллявугілля	П	2,7	2,8	-6,3
Макіїввугілля	Г/П/К	1,6	2,2	-28,5

У грудні 2014 року видобуток вугілля в Україні знизився удвічі проти аналогічного періоду 2013 року: до 3,4 млн тонн (державні шахти відзвітували про видобуток 582 тис. тонн). Якщо щомісячний видобуток вугілля збережеться на цьому рівні, то сумарний видобуток в Україні знизиться до 40,8 млн тонн на рік.

Ціноутворення

Вугілля в Україні продається за прямими договорами між видобувними підприємствами та споживачами або через державне підприємство «Вугілля України» як оператора оптового ринку. За договорами з підприємством «Вугілля України» постачається приблизно 65% від загального обсягу постачання вугілля державними підприємствами. Оператор оптового ринку розподіляє вугільну продукцію за фіксованими розрахунковими цінами. У результаті відбувається перехресне субсидування збиткових державних шахт за рахунок прибуткових. Приватні компанії визначають ціни на вільний обсяг своєї продукції на підставі балансу попиту та пропозиції в Україні та з огляду на загальні тенденції на міжнародному ринку.

1 766,3 грн/тону – собівартість вугілля державних шахт

Оптова ціна тонни товарної вугільної продукції державних підприємств за 2014 зросла на 27,6% і становила 627,8 грн. Собівартість збільшилась на 30,8%, тобто до 1 766,3 грн. На часткове покриття цієї різниці з державного бюджету надійшло 9,16 млрд грн проти 13,30 млрд грн 2013 року.

Індекс API2* відображає ціну енергетичного вугілля з теплотворною здатністю 6 000 ккал/кг на умовах постачання CIF порти Амстердам, Роттердам, Антверпен

Рік	2014	2013	2012
Дол. США/тону	75,24	81,68	92,55
Δ, % до попереднього року	-7,88	-11,70	

* За даними компанії McCloskey.

Ціна енергетичного вугілля на експорт із теплотворною здатністю 6 000 ккал/кг на умовах постачання FOB порт Южний*

	2014	2013	2012
Дол. США/тону	66,97	73,72	82,01
Δ, % до попереднього року	-9,16	-10,11	

* За даними «МеталЕксперт», розрахунки ДТЕК.

Регулювання галузі

Основним органом державної влади, що формує політику у вуглевидобувній галузі, є Міністерство енергетики та вугільної промисловості. У поставленні та реалізації завдань середньострокової перспективи міністерство керується Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, Угодою про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» і Стратегією сталого розвитку «Україна-2020».

Основні напрями розвитку та реструктуризації галузі:

- Лібералізація ринку вугільної продукції, механізмів збуту й ціноутворення.
- Приватизація вуглевидобувних підприємств із застосуванням різного роду заходів підвищення їхньої інвестиційної привабливості, закриття нерентабельних вугле- і торфовидобувних підприємств.
- Вдосконалення механізмів державної підтримки шахт.
- Створення ефективної системи соціальної підтримки працівників вугільної галузі на територіях розміщення вуглевидобувних та вуглепереробних підприємств, що перебувають у стадії ліквідації або консервації.
- Модернізація вугільних підприємств.

Ключові події 2014 року

2014 року вугільна галузь України працювала в надзвичайно складних умовах. Вугільні підприємства значно знизили обсяги видобутку, а частина підприємств припинила його повністю через військові дії на Донбасі. З огляду на напружену соціально-політичну й економічну ситуацію, тимчасово припинено заходи з підготовки до приватизації, а також передання на приватизацію вуглевидобувних об'єктів. Водночас Міністерство енергетики та вугільної промисловості продовжує роботу в напрямі вдосконалення нормативної бази, відповідно до якої відбуватимуться приватизаційні процеси в галузі. Підписано спільний наказ Фонду державного майна України і міністерства «Про передачу документів щодо об'єктів приватизації вугільної галузі у процесі приватизації» від 7 жовтня 2014 року № 2399/701, яким регламентовано порядок передання документів щодо об'єктів приватизації міністерством Фонду державного майна, для здійснення заходів із їх продажу.

Президент України Петро Порошенко підписав зміни до Закону «Про державний бюджет на 2014 рік», відповідно до якого було скорочено прямі дотації для вугільних підприємств на 180 млн грн із перенаправленням цих коштів на фінансування будівництва шахт: насамперед кошти будуть використані для оплати утримання об'єктів шахти-новобудови № 10 «Нововолинська».

З метою створення умов для надійного та ефективного функціонування й розвитку вугільної галузі, забезпечення економічної, енергетичної безпеки держави, залучення інвестицій у галузь, наказом міністерства від 4 вересня 2014 року № 619 створено державне підприємство «Державна вугільна компанія».

Завдання і виклики вугільної галузі 2015 року

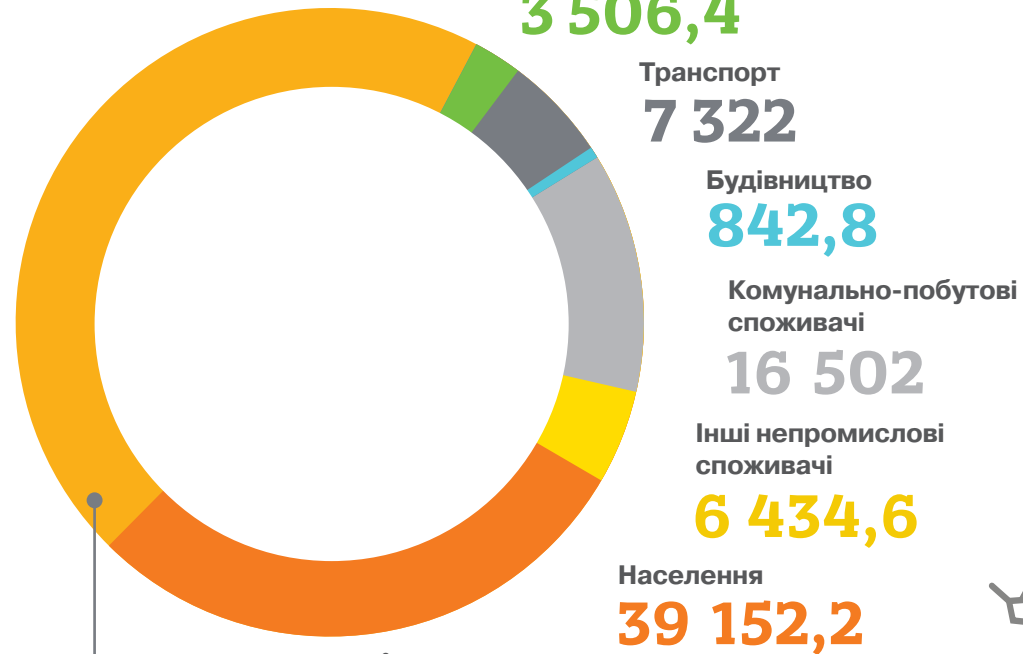
Для реалізації положень Коаліційної угоди в частині реформування вугільної галузі заплановано таке:

- Приватизація всіх вуглевидобувних підприємств упродовж 2015-2016 років і ліквідація або консервація шахт, які не вдалось приватизувати у 2015–2019 роках відповідно до Закону України «Про особливості приватизації вуглевидобувних підприємств».
- Створення ефективної системи соціальної підтримки працівників вуглевидобувних та вуглепереробних підприємств, що перебувають у стадії ліквідації чи консервації.
- Оптимізація державної підтримки для проведення ефективної реструктуризації галузі, забезпечення самоокупності видобутку вугілля й до 2020 року шляхом розробки закону, що передбачає:
 - заборону державної підтримки шахт, а також будівництва нових;
 - фіксацію щорічного загального обсягу державної підтримки вугільної галузі на п'ять років у розмірі, що не перевищує поточний рівень державної підтримки шахт, які розміщені на контрольованій Україною території, передбачаючи щорічне зменшення (не менше ніж на 20%) витрат на видобуток вугілля й одночасне збільшення (не менше ніж на 20%) обсягу видатків на охорону праці, захист довкілля й соціальну підтримку працівників, що вивільняються;
 - починаючи з 2021 року, заборону всіх видів державної підтримки вугільної галузі, окрім підтримки з метою водовідливу та захисту довкілля.
- Впровадження біржової торгівлі вугіллям (електронні торги) для переходу до ринкового й на прямі договори продажу вугілля, ліквідація ДП «Вугілля України».

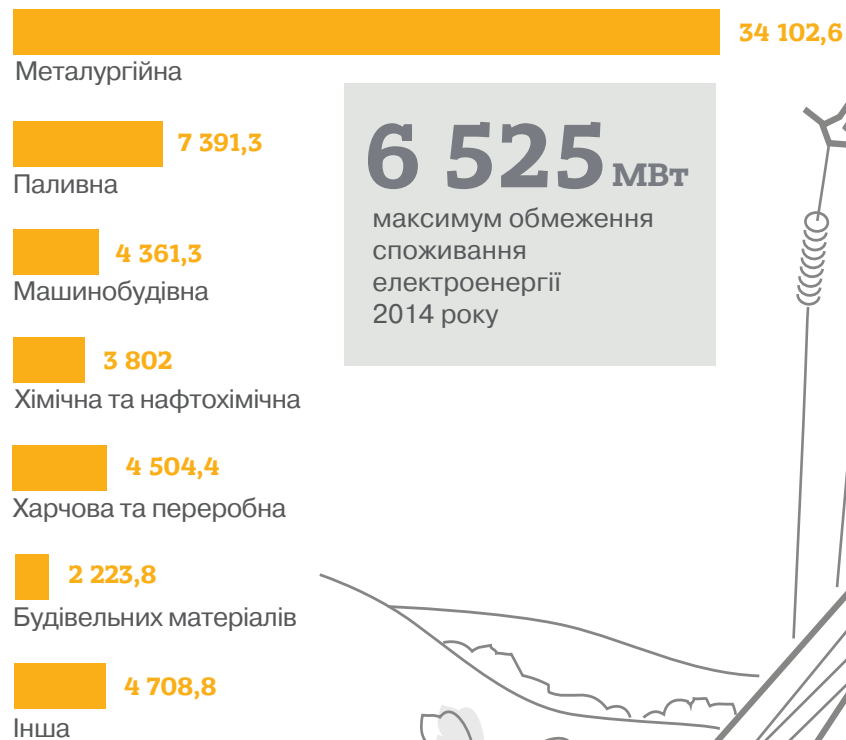
РИНОК електроенергії

Структура споживання електроенергії в Україні 2014 року, млрд кВт·год

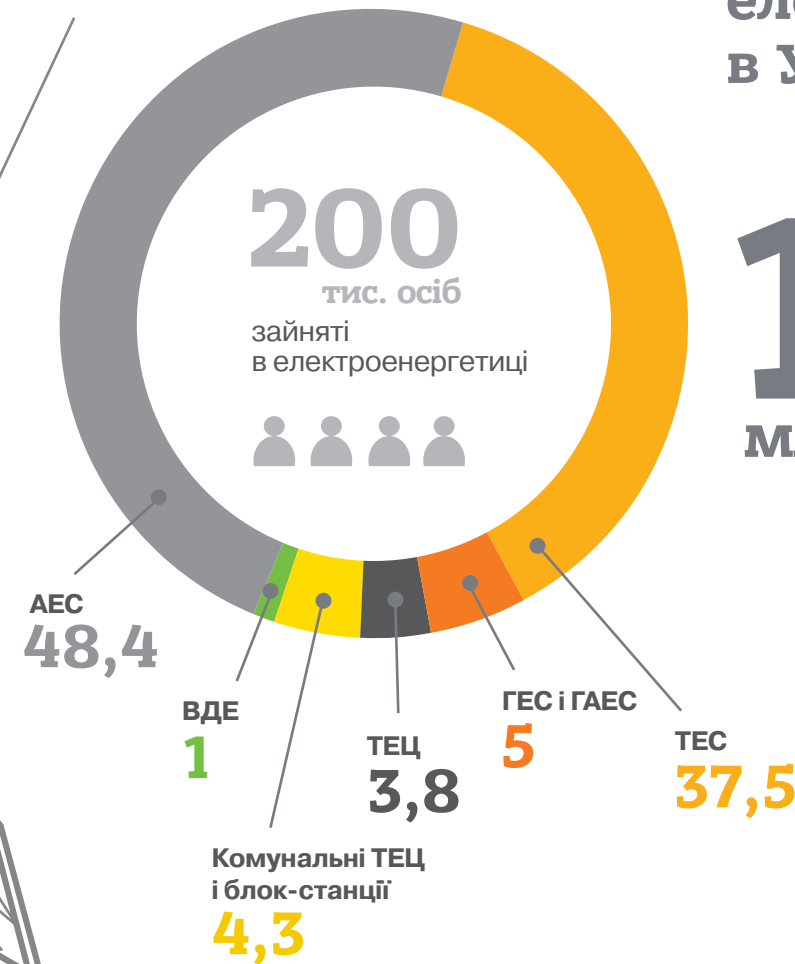
Промисловість

61 094

6 525 МВт
максимум обмеження споживання електроенергії 2014 року

Частка в загальному виробництві 2014 року, %

Обсяг виробництва електроенергії в Україні

181,9

млрд кВт·год

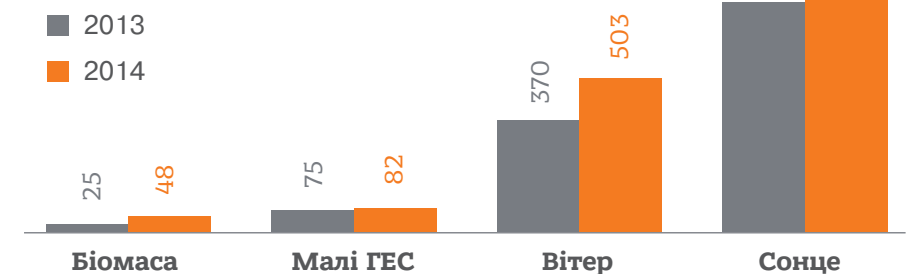
169,0 млрд грн
обсяг реалізації в електроенергетиці

14,2 %
в загальному обсязі реалізації промислової продукції

5
основних компаній на ринку теплової генерації

Динаміка зростання встановленої потужності ВДЕ 2014 року, МВт

» Огляд галузі традиційних джерел електроенергії

Енергетична система України за встановленою потужністю є шостою в Європі після Німеччини, Франції, Італії, Іспанії та Великобританії. За встановленою потужністю ТЕС країна посідає п'яте місце.

Енергетична система України є об'єднаною й побудована за регіональним принципом. До неї входять вісім енергосистем, які працюють паралельно: Західна, Південно-Західна, Центральна, Південна, Північна, Дніпровська, Кримська й Донбаська. Централізоване оперативно-технологічне керування ОЕС України здійснює НЕК «Укренерго». Її головне завдання – забезпечити цілісність ОЕС і паралельну роботу теплових, атомних і гідроелектростанцій України, щоб збалансувати виробництво і споживання електроенергії у країні.

Основне постачання електроенергії в ОЕС здійснюється «Національною атомною енергогенеруючою компанією «Енергоатом», яка є оператором чотирьох діючих АЕС України; п'ятьма підприємствами теплової генерації, які мають 14 ТЕС; оператором гідроелектростанцій «Укргідроенерго», до складу якого входять дев'ять ГЕС і ГАЕС.

ОЕС України синхронізована з енергетичними системами РФ, Білорусі та Молдови. У межах ОЕС України функціонує також Бурштинський енергоострів, синхронізований із ENTSO-E – об'єднанням європейських енергосистем, що забезпечує передавання електроенергії до Угорщини, Словаччини і Румунії.

Встановлена потужність українських електростанцій за підсумками 2014 року становила 55,1 ГВт, що на 610 МВт перевищує показник 2013 року. Підвищення встановленої потужності на 75 МВт забезпечило завершення модернізації трьох енергоблоків теплових станцій: №13 ДТЕК Луганська ТЕС, №8 ДТЕК Добротвірська ТЕС, №3 ДТЕК Запорізька ТЕС. Загалом із 2007 року ДТЕК модернізував 17 енергоблоків, що дало 324 МВт додаткової потужності українській енергосистемі.

Модель ринку

Вироблена електроенергія продається в Оптовий ринок електроенергії, організований за принципом «єдиного покупця», яким виступає ДП «Енергоринок». До липня 2017 року Україна планує перейти від поточної моделі до ринку двосторонніх контрактів і балансуючого ринку, який діє в більшості розвинених країн. Запровадження повномасштабного конкурентного ринку електроенергії влітку 2017 року передбачає Закон «Про засади функціонування ринку електричної енергії України», який набув чинності з 1 січня 2014 року.

Єдиним конкурентним сегментом ринку електроенергії на сьогодні є ринок теплової генерації, що працює за ціновими заявками за принципом «на добу вперед». На підставі поданих цінових заявок щодо кожного енергоблока ТЕС і прогнозу споживання на наступний день «Енергоринок» вибудовує графік завантаження енергоблоків за принципом «від найменших витрат до найбільших». Першими завантажуються енергоблоки з найнижчою ціною заявки. Остання виконана заявка визначає базову ціну на електроенергію для всіх включених у графік енергоблоків ТЕС. Отже, генерувальні компанії з найнижчою собівартістю отримують найбільше завантаження й найбільшу маржу.

Для інших виробників електроенергії відпускні тарифи на електроенергію встановлює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики й комунальних послуг (НКРЕКП).

За ціновими заявками працює тільки ринок теплової генерації

Встановлені потужності електростанцій і коефіцієнт використання встановлених потужностей

	Встановлена потужність, МВт		КВВП, %	
	2014	2013	2014	2013
АЕС	13 835	13 835	73	69
ТЕС	27 700	27 616	28	33
ТЕЦ	6 599	6 646	29	29
ГЕС	4 668	4 611	33	34
ГАЕС	1 186	862	6	9
ВДЕ (СЕС, ВЕС, біомаса)	1 126	935	24	25

Баланс електроенергії

2014 року виробництво електроенергії в Україні становило 182 млрд кВт·год, що на 6% менше за показник 2013 року. У грошовому вираженні обсяг ринку електроенергії Державний комітет статистики оцінює в 169,0 млрд грн, що становить 14,2% у загальному обсязі реалізації промислової продукції в Україні.

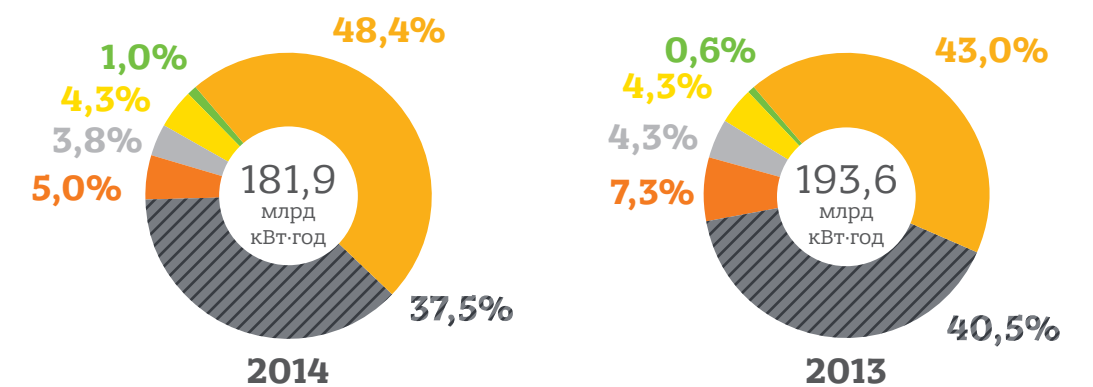
Зниження генерації на ГЕС і ГАЕС становило 36% – до 9 млрд кВт·год, що викликано низьким припливом води в річках Дніпро та Дністер, від яких залежить виробництво електроенергії на гідроелектростанціях.

ГК ТЕС України через дефіцит вугілля антрацитових марок та економічний спад зменшили виробництво на 12,6%, до 68,5 млрд кВт·год. ТЕС України використовують дві основні марки вугілля: Г та А. На газових марках вугілля працюють сім ТЕС України: Зуївська, Курахівська, Запорізька, Бурштинська, Добротвірська, Ладжинська і Вуглегірська. Антрацитові марки вугілля використовують інші сім станцій: Луганська, Придніпровська, Криворізька, Зміївська, Трипільська, Старобешівська та Слов'янська.

Військові дії на Донбасі спричинили дефіцит антрацитових марок вугілля на внутрішньому ринку

Військові дії на Донбасі спричинили дефіцит антрацитових марок вугілля на внутрішньому ринку, оскільки було припинено роботу низки шахт і пошкоджено залізничну інфраструктуру, що не дозволяє вивезти видобутий ресурс із підприємств Східного Донбасу, де видобуваються основні обсяги вугілля марок А і П. Це призвело до істотного зниження вироблення електроенергії ТЕС, що працюють на цих марках вугілля, на 17% – до 31,7 млрд кВт·год. Водночас вугілля марки Г видобувають переважно на території, не охопленій військовими діями, тому обсяги цієї продукції упродовж року залишались стабільними, що забезпечувало збільшення навантаження та безперебійну роботу теплових станцій на цій марці вугілля.

Структура виробництва електроенергії в ОЕС України

■ АЕС ■ ТЕС ■ ГЕС та ГАЕС ■ ТЕЦ
■ Комунальні ТЕЦ і блок-станції
■ ВДЕ (вітроелектростанції, геліоелектростанції, біомаса)

Дані Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

Структура споживання електроенергії в Україні

Категорії споживачів	Споживання, млн кВт·год				Частка в загальному споживанні, %	
	2014	2013	Зміна, +/-	Зміна, %	2014	2013
Споживання е/е (брутто)	171 507,0	183 732,0	-12 225,0	-6,7		
Споживання е/е (нетто)	134 854,3	141 507,4	-6 653,2	-4,7	100,0	100,0
у тому числі:						
Промисловість	61 094,2	65 484,7	-4 390,5	-6,7	45,3	46,3
металургійна	34 102,6	35 035,0	-932,4	-2,7	25,3	24,8
паливна	7 391,3	8 517,6	-1 126,3	-13,2	5,5	6,0
машинобудівна	4 361,3	5 175,8	-814,5	-15,7	3,2	3,7
хімічна і нафтохімічна	3 802,0	4 517,2	-715,2	-15,8	2,8	3,2
харчова та переробна	4 504,4	4 558,8	-54,4	-1,2	3,3	3,2
будівельних матеріалів	2 223,8	2 420,7	-197,0	-8,1	1,7	1,7
інша	4 708,8	5 259,6	-550,9	-10,5	3,5	3,7
Сільгоспспоживачі	3 506,4	3 635,8	-129,5	-3,6	2,6	2,6
Транспорт	7 322,0	8 451,7	-1 129,7	-13,4	5,4	6,0
Будівництво	842,8	941,5	-98,6	-10,5	0,6	0,7
Комунально-побутові споживачі	16 502,0	17 701,9	-1 199,9	-6,8	12,2	12,5
Інші непромислові споживачі	6 434,6	6 556,5	-121,8	-1,9	4,8	4,6
Населення	39 152,2	38 735,4	416,8	1,1	29,0	27,4

Дані Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

Сумарне скорочення виробництва ТЕЦ, комунальними ТЕЦ і блок-станціями становило 11,5% і досягло 14,7 млрд кВт·год. Зниження обсягів генерації електроенергії головно зумовлене введенням урядом лімітів на споживання природного газу, який є основною сировиною для виробництва.

Для покриття утвореного дефіциту потужностей 2014 року було збільшено базове навантаження на АЕС. Атомні станції наростили виробництво електроенергії на 6,2%, тобто до 88,4 млрд кВт·год. 2014 року за рахунок введення нових потужностей також збільшила обсяг генерації електроенергії на 42,1% альтернативна енергетика: до 1,7 млрд кВт·год.

Середній тариф продажу електроенергії на оптовий ринок України 2014 року збільшився на 45,1% для ГЕС і ГАЕС, якщо порівняти з 2013 роком, тариф АЕС зріс на 27,5%, ВДЕ – 11,7%, ТЕС – 11,8% (з урахуванням інвестиційної складової), ТЕЦ – 7,1%. Водночас із червня 2014 року середній тариф ТЕС ДТЕК встановлювався на рівні, нижчому за середній тариф ТЕС України, і його зростання становило 9,4%.

Однак зі зростанням споживання електроенергії в опалювальний сезон виник дефіцит потужності у виробництві, що призвело до застосування графіка аварійних відключень Укренерго. Дисбаланс між споживанням і виробництвом електроенергії становив від 3 до 6,5 ГВт на добу, що оцінюється в 11–23% від добового споживання у країні.

Загалом в Україні споживання електроенергії 2014 року скоротилось на 6,7%, якщо порівняти з 2013 роком, до 171,5 млрд кВт·год. Це викликано економічним спадом і військовими діями на Донбасі. Індекс промислового виробництва продукції знизився на 10,7% 2014 року (-4,3% 2013 року).

Експорт електроенергії також знизився. Починаючи з другого півріччя, експортне постачання скорочувалось у зв'язку з адміністративним обмеженням. Зокрема, із жовтня було повністю припинено передавання електроенергії до Білорусі та Польщі. 2014 року постачання електроенергії на зовнішні ринки скоротилось на 18,4% – до 8,1 млрд кВт·год. Отже, частка експортного постачання в загальному обсязі виробництва електроенергії в Україні становила 4,7%.

У грошовому вираженні обсяг експортного постачання з України знизився на 16% і становив 487,2 млн дол. США. За даними Державної фіскальної служби, до Угорщини було постачено електроенергії на 229,7 млн дол. США, до Білорусі – на 161,2 млн дол. США, до Молдови – на 54,3 млн дол. США, до інших країн (Польща, Словаччина й Румунія) – на 42,0 млн дол. США.

Структура експорту електроенергії з України, млн кВт·год

Країни	Змін., млн кВт·год	Змін., %
Угорщина	4 145,1 4 310,8	-165,7 -3,8
Словаччина	90,3 45,2	45,1 99,8
Румунія	0,0 19,5	-19,5 -100,0
Польща	685,8 1 029,2	-343,4 -33,4
Білорусь	2 400,9 3 003,7	-602,8 -20,1
Молдова	730,7 1 455,7	-725,0 -49,8
РФ	0,0 6,4	-6,4 -100,0

Дані Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

Передавання електроенергії

Передавання електроенергії всім категоріям споживачів здійснюють обласні енергопостачальні компанії (обленерго). Також на ринку присутні незалежні постачальники, які можуть постачати електроенергію за нерегульованим тарифом, але водночас не мають власних мереж. ДП «Енергоринок» розраховує для всіх дистрибуційних компаній єдину погодинну оптову ціну електроенергії з урахуванням усіх адміністративних витрат і дотацій. Натомість кінцеві споживачі отримують електроенергію від енергопостачальних компаній за фіксованими цінами, що встановлюються НКРЕКП залежно від класу напруги. Всіх споживачів поділено на два класи: підключені до мереж напругою 27,5 кВт і більше (перший клас) і до 27,5 кВт (другий клас).

Незважаючи на прийнятий 2013 року пакет нормативної документації для впровадження з 1 січня 2014 року стимулювального тарифоутворення (РАВ-регулювання), перехід на прогресивнішу економічну модель фактично не відбувся, оскільки НКРЕКП встановила нульову ставку прибутковості. Тим часом РАВ-регулювання підвищило б інвестиційну привабливість галузі і знизило б рівень неплатежів в енергетиці. Оскільки однією з умов переходу на стимулювальне тарифоутворення є 100%-ні розрахунки з ДП «Енергоринок». Також стимулювальне тарифоутворення дозволило б компанії самостійно визначати вектор витрат і залучати зовнішні інвестиції на модернізацію електричних мереж і впровадження Smart Grid і Smart Metering.

РАВ-регулювання
підвищує інвестиційну
привабливість
енергетики

Тарифи на електроенергію для споживачів

2014 року єдині тарифи для споживачів першого класу напруги підвищились на 27,2 % і досягли 103,21 коп./кВт·год (грудень до грудня), а для другого класу – на 21,9% і досягли 125,82 коп./кВт·год.

2013 року єдині тарифи для споживачів першого класу напруги підвищились на 9,1%, тобто до 81,1 коп./кВт·год (грудень до грудня), а для другого класу – на 9,0%, тобто до 103,2 коп./кВт·год.

Пільгові тарифи діють для таких категорій:

- населення;
- підприємства, що постачають електроенергію для вуличного освітлення населених пунктів;
- міський електротранспорт;
- вуглевидобувні та феросплавні підприємства;
- суб'єкти, що реалізують інноваційні проекти.

Рівень дотацій за цими категоріями споживачів 2014 року досяг 40,8 млрд грн, що на 3,3 млрд грн більше, ніж 2013 року.

40,8 млрд грн – рівень
дотацій пільговим
споживачам

Із 2011 року для населення діють диференційовані тарифи на електроенергію, розмір яких залежить від обсягу споживання та місця проживання. Залежно від обсягу споживання тарифи встановлювалися так: до 150 кВт·год на місяць, понад 150 кВт·год до 800 кВт·год, понад 800 кВт·год (для споживачів, які використовують кухонні електроплити: до 250 кВт·год на місяць, понад 250 кВт·год до 800 кВт·год, понад 800 кВт·год). Тарифи для населення 2014 року підвищились на 10–30% залежно від категорії споживачів.

Із 1 квітня 2015 року НКРЕКП запровадила нові тарифи для населення, якими було встановлено такі обсяги споживання: до 100 кВт·год на місяць, понад 100 кВт·год до 600 кВт·год, понад 600 кВт·год (для споживачів, які використовують кухонні електроплити: до 150 кВт·год на місяць, понад 150 кВт·год до 600 кВт·год, понад 600 кВт·год).

Середні роздрібні тарифи для побутових споживачів, центів США/кВт·год (без податків)

Словаччина	16,9	Молдова	11,7
Чехія	15,3	Угорщина	10,8
Туреччина	15,0	Румунія	10,5
Португалія	14,8	Болгарія	9,8
Словенія	14,4	РФ	7,7
Греція	14,3	Сербія	5,9
Латвія	14,0	Білорусь	5,5
Хорватія	13,4	Україна (на 1.01.2014)	3,5
Польща	12,7	Україна (на 1.03.2015)	1,2*
Естонія	12,2		

* За курсом 25 грн за 1 дол. США.

Регулювання галузі

Державне регулювання в електроенергетичній галузі України проводить НКРЕКП. Комісія була створена Указом Президента України в серпні 2014 року на базі попередніх комісій: Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (НКРЕ), і Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг (НКРКП).

НКРЕКП – колегіальний орган, який підпорядкований Президенту України й підзвітний Верховній Раді України.

Упродовж року проводились заходи з реформування електроенергетичної галузі відповідно до Закону «Про засади функціонування ринку електроенергії України»

У вересні постановою Кабінету Міністрів України було створено Координаційний центр із забезпечення впровадження нової моделі ринку електроенергії. Мета створення цього центру – узгодження дій органів виконавчої влади, установ, організацій та суб'єктів господарювання щодо впровадження повномасштабного ринку електроенергії. Основні завдання центру: 1) підготування пропозицій та рекомендацій, 2) контроль за виконанням заходів; 3) підготування пропозицій та рекомендацій щодо вдосконалення нормативно-правової бази з питань функціонування ринку електроенергії, зокрема у перехідний період.

Розроблено та опубліковано низку проектів регуляторних актів, необхідних для реалізації норм Закону:

- розроблено та затверджено наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України Порядок підготування Системним оператором плану розвитку Об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років і Порядок опублікування цього плану. НЕК «Укренерго» розпочала роботу з підготування плану розвитку;
- розроблено й затверджено наказом міністерства Методику визначення доступної пропускної здатності міждержавних електричних мереж Об'єднаної енергетичної системи України;
- у межах підготовки Кодексу електричних мереж розроблено й оприлюднено для обговорення на сайті міністерства розділи: «Правила приєднання електроустановок до електричних мереж», «Основні правила технічної експлуатації Об'єднаної енергосистеми України та електроустановок, приєднаних до неї», «Правила перспективного розвитку Об'єднаної енергетичної системи України»;
- розроблено та оприлюднено для обговорення на сайті міністерства проект закону про юридичний та організаційний поділ електророзподільних підприємств із метою відокремити діяльність із розподілу електричної енергії від інших видів діяльності (unbundling);
- розроблено та опубліковано на сайті НКРЕКП проект регуляторного акта – Порядок проведення електронних аукціонів із розподілу пропускної здатності міждержавних електричних мереж;
- розроблено та опубліковано на сайті НКРЕКП проект регуляторного акта – договору про доступ до пропускної здатності міждержавних електричних мереж;
- розроблено та опубліковано на сайті НКРЕКП проект регуляторного акта – Порядок придбання допоміжних послуг, який має діяти впродовж перехідного етапу до моменту впровадження ринку двосторонніх договорів і балансуючого ринку електроенергії;

- розроблено низку нормативних документів, необхідних для роботи підприємства, що здійснює диспетчерське керування ОЕС України, передавання електричної енергії магістральними електричними мережами (системного оператора), у перехідний період;
- оприлюднено для обговорення проект закону України «Про державне регулювання у сфері енергетики».

Прийнято Закон «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їх державами-членами, з іншого боку». Згідно з ратифікованою Угодою про асоціацію між Україною та ЄС сторони домовились продовжувати та активізувати співпрацю у сфері енергетики. Взаємна співпраця передбачає серед іншого:

- імплементацію енергетичних стратегій і політик, а також удосконалення статистичної облікової системи енергетичного сектора;
- розвиток конкурентоспроможних, прозорих і недискримінаційних енергетичних ринків на основі правил і стандартів ЄС шляхом проведення регуляторних реформ;
- активізацію й посилення довгострокової стабільності та безпеки торгівлі енергоресурсами, їх транзиту, розвідки, видобутку, очищення, виробництва, зберігання, транспортування, передавання, розподілу та маркетингу або збуту енергетичних матеріалів і продуктів на взаємовигідній і недискримінаційній основі відповідно до міжнародних правил;
- підвищення інвестиційної привабливості та стабільного інвестиційного клімату;
- сприяння енергоефективності та енергозбереженню, зокрема шляхом формування політики енергоефективності і відповідної нормативно-правової бази.

Приватизація енергетичних об'єктів

2014 року тривав процес приватизації енергетичних об'єктів. Відбувся продаж пакетів акцій ПАТ «Вінницяобленерго» розміром 25% за ціною 112,73 млн грн, ПАТ «Енергопостачальна компанія «Чернівціобленерго» розміром 25% за ціною 36,44 млн грн і ПАТ «Закарпаттяобленерго» розміром 25% за ціною 255,07 млн грн.

Головне завдання і виклик в електроенергетиці 2015 року – реалізувати заходи щодо лібералізації електроенергетичного сектора

Для виконання положень Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» і забезпечення початку роботи лібералізованого ринку електроенергії 2016 року необхідно реалізувати такі інституційні, законодавчі та нормативно-правові зміни:

- розробити та прийняти нормативно-правові акти для адаптації третього енергетичного пакета;
- розробити та внести на розгляд Верховною Радою України законопроект про юридичний та організаційний поділ електророзподільних підприємств із метою відокремити діяльність із розподілу електроенергії від інших видів діяльності (unbundling);
- затвердити Кодекс електричних мереж і десятирічний план розвитку ОЕС України;
- затвердити правила роздрібного ринку, правила ринку допоміжних послуг, правила ринку «на добу вперед», Кодекс комерційного обліку;
- доопрацювати й реалізувати стимулювальне регулювання тарифів для дистрибуційних компаній;
- затвердити Порядок проведення електронних аукціонів із розподілу пропускної здатності міждержавних електричних мереж і Договір про доступ до пропускної здатності міждержавних електричних мереж;
- провести реорганізацію підприємства, що здійснює діяльність з оптового постачання електроенергії, шляхом виділення з його складу структурних підрозділів і створення на їхній базі підприємств, які будуть виконувати функції оператора ринку та гарантованого покупця в організаційно-правових формах відповідно до цього Закону;
- створити державну спеціалізовану некомерційну установу – Фонд врегулювання вартісного дисбалансу;
- провести реорганізацію підприємства, що здійснює диспетчерське керування ОЕС України й передавання електроенергії магістральними електричними мережами, шляхом створення системного оператора та електропередавального підприємства;
- визначити уповноважений банк ринку електроенергії.

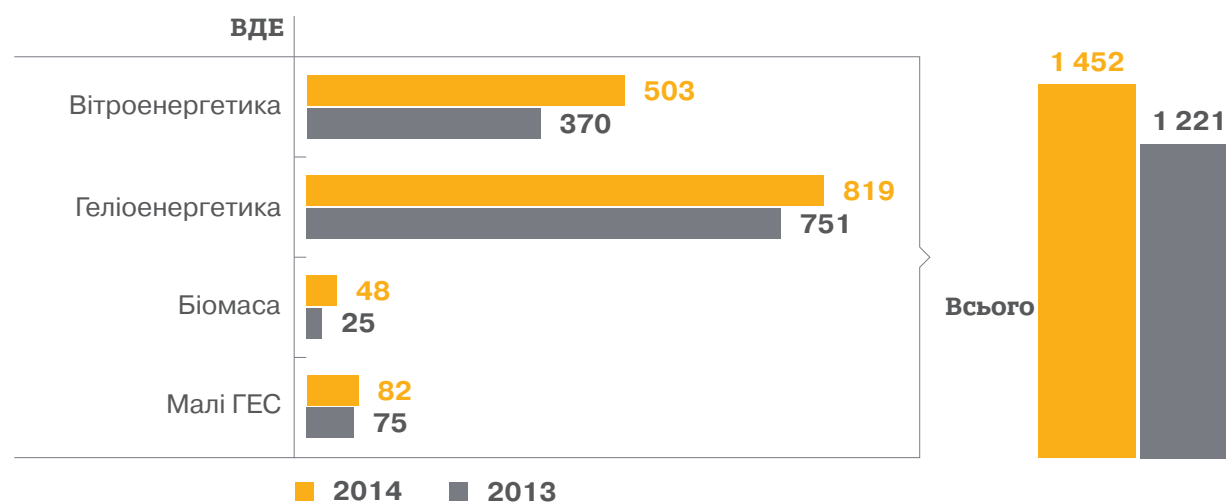
Огляд галузі відновлюваних джерел енергії. Вітроенергетика

В Україні річний технічно досяжний потенціал енергії з відновлюваних джерел, за підрахунками Інституту відновлюваної енергетики НАН, на сьогодні становить приблизно 100 млрд кВт·год.

«Зелений» тариф – це тариф, покликаний стимулювати будівництво станцій, які виробляють електроенергію з відновлюваних джерел, як-от енергія сонця, вітру, води, землі, біомаси

За підсумками 2014 року встановлені потужності ВДЕ збільшились на 231 МВт і досягли 1 452 МВт – це приблизно 2,6% від сукупних генерувальних потужностей України. Найбільш динамічно з 2011 року розвивається вітро- та геліоенергетика. Так, 2014 року в цих галузях ввели нові потужності на 133 МВт і 68 МВт відповідно. В альтернативній енергетиці сьогодні працюють 114 юридичні особи, які мають на своєму балансі об'єкти ВДЕ й отримали «зелений» тариф. За видами джерел енергії розподіл є таким: 54 компанії працюють у сонячній енергетиці, 39 компаній – у гідроенергетиці, 11 компаній експлуатували вітроенергетичні потужності і 10 компаній – потужності з вироблення електроенергії з біомаси та біогазу. Водночас 75% ринку ВДЕ займають чотири найбільші гравці у вітро- та сонячній енергетиці.

Динаміка зростання встановленої потужності ВДЕ*, МВт

*Дані наведено з урахуванням 494 МВт в АР Крим, із яких вітроенергетика – 87,1 МВт, геліоенергетика – 407,0 МВт. 2014 року на території АР Крим нові потужності в експлуатацію не вводились. Джерело – відкриті дані НКРЕКП.

Найбільші гравці українського ринку ВДЕ, МВт

Вид ВДЕ	Потужності на 01.01.2015
Вінд Пауер	200,0
Вітряні парки України	170,0*
Вінд Крафт Україна	30,7
Актив Солар	708,2**
Всього	1 108,9

*Із яких 25 МВт припадає на АР Крим.
**Із яких 407,1 МВт припадає на АР Крим.
Дані взято з веб-сайтів компаній.

Регулювання галузі

В Україні, як і в інших країнах, вживаються заходи щодо стимулювання розвитку альтернативних джерел енергії.

Діє система «зелених» тарифів, диференційованих за типом альтернативних джерел, їхньою потужністю, часом дії для об'єктів, введених в експлуатацію до 2030 року. Держава зі свого боку зобов'язується купувати електроенергію за цим тарифом.

Основні нормативні документи, що регламентують діяльність у галузі виробництва електроенергії з використанням альтернативних джерел:

- Закон України «Про альтернативні джерела енергії» № 555 від 20 лютого 2003 року (зі змінами та доповненнями);
- Закон України «Про електроенергетику» № 575 від 16 жовтня 1997 року (зі змінами та доповненнями);
- Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення «зеленого» тарифу» № 601 від 22 вересня 2008 року;
- Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про електроенергетику» щодо стимулювання використання альтернативних джерел енергії» № 1220-VI від 1 квітня 2009 року;
- постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку встановлення, перегляду та припинення дії «зеленого» тарифу для суб'єктів господарської діяльності» № 32 від 22 січня 2009 року (зі змінами та доповненнями).

У 2009 році почали діяти «зелені» тарифи

З вересня 2008 року, коли на законодавчому рівні було закріплено визначення «зелених» тарифів, в Україні активувалась робота із просування альтернативної енергетики. Цьому сприяло те, що «зелений» тариф на законодавчому рівні встановлювався до 1 січня 2030 року, і його величина розраховується окремо як для кожного типу ВДЕ, так і кожного генерувального об'єкта. Розмір «зеленого» тарифу розраховується на базі роздрібного тарифу для споживачів і переглядається щомісяця. Для покриття інфляційних ризиків встановлено фіксований мінімальний розмір «зеленого» тарифу на рівні, не нижчому за відповідний тариф у євровалюті за курсом, встановленим на 1 січня 2009 року. Під час щомісячного перегляду величини «зеленого» тарифу його переводять у національну валюту за

офіційним курсом НБУ на дату перегляду, але він не може бути нижчим за гривневий еквівалент за курсом, встановленим на 1 січня 2009 року (євро/гривня = 10,855460).

Фундаментальні зміни у сфері альтернативної енергетики України відбулись восени 2012 року, коли було прийнято поправки до Закону «Про електроенергетику»:

- Змінено підхід до розрахунку зниження коефіцієнта «зеленого» тарифу, на заміну відсоткового зниження введено абсолютне зниження за роками.
- Знижено коефіцієнт «зеленого» тарифу для сонячних потужностей: на 37% для наземних СЕС, на 27% для надомних СЕС потужністю від 100 кВт і на 19% для надомних СЕС потужністю до 100 кВт, а також збільшено для потужностей мікро- і міні-гідроенергетики.
- Змінено підхід до розрахунку величини місцевої складової, замість вартісних величин введено якісні фіксовані частки за елементами (на прикладі досвіду провінції Онтаріо, Канада).
- Змінено терміни набуття чинності вимоги щодо місцевої складової.

Ключові події 2014 року

- **Скасування пільги з податку на прибуток, Закон України № 1621-VII від 31 липня 2014 року «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України».**

Ця пільга – один із заходів стимулювання розвитку ВДЕ, що дозволяв реінвестувати розмір нестягнутого податку (ставку податку знижено до 18% 2014 року) у будівництво або модернізацію потужностей. Скасування знижує привабливість проектів ВДЕ на ринку позикових коштів і скорочує внутрішні резерви компаній для інвестування в розвиток.

- **Припинення індексації «зелених» тарифів НКРЕКП із серпня 2014 року.**

Щомісячний перегляд розміру «зеленого» тарифу з урахуванням курсу євро гарантується Законом України «Про електроенергетику». Через те що не було переглянуто тариф, виробники електроенергії з відновлюваних джерел зазнали приблизно 190 млн грн збитку. Дії регулятора було оскаржено Вінд Пауер у суді, і суд визнав незаконність дій комісії. Аналогічні позови було подано також іншими гравцями ринку.

- **Відмова від перегляду величини «зеленого» тарифу, постанова Кабінету Міністрів України № 372 «Про затвердження Порядку застосування тимчасових надзвичайних заходів щодо подолання наслідків тривалого порушення нормальної роботи ринку електроенергії» від 13 серпня 2014 року.**

Документом встановлено «обмеження цін на ринку електроенергії». Також 13 серпня уряд розпорядженням № 764-р «Про застосування тимчасових надзвичайних заходів на ринку електричної енергії» наділив НКРЕКП повноваженнями коригувати величини тарифів на електроенергію. Комісія не виносила на розгляд питання про перегляд «зелених» тарифів із вересня 2014 року аж до лютого 2015 року.

- **Ухвалення Національного плану дій щодо відновлюваної енергетики на період до 2020 року, розпорядження Кабінету Міністрів України № 902-р від 1 жовтня 2014 року.**

Національним планом дій передбачено досягнення таких індикативних цілей:

- 11% – частка ВДЕ у валовому кінцевому обсязі споживання енергії 2020 року;
- 78 080 тис. тонн нафтового еквівалента – очікуваний загальний скоригований обсяг енергоспоживання 2020 року;
- 8 590 тис. тонн нафтового еквівалента – очікуваний обсяг енергії з відновлюваних джерел, що відповідає індикативній меті на 2020 рік.

Документом передбачено, що до 2020 року потужності ВДЕ в Україні зростуть до 5 680 МВт і будуть забезпечувати виробництво 12 880 ГВт-год електроенергії. Реалізація в повному обсязі положень Національного плану дій дозволить:

- підвищити рівень енергетичної незалежності України;
- оптимізувати структуру паливно-енергетичного балансу України, зокрема забезпечити до 2020 року зменшення використання енергоносіїв традиційного походження обсягом 35 млн тонн нафтового еквівалента;
- удосконалити механізм державного управління й регулювання у сфері ВДЕ;
- забезпечити ширше залучення об'єктів інтелектуальної власності до процесу розвитку сфери відновлюваних джерел енергії;
- підвищити рівень конкурентоспроможності національної економіки;
- покращити екологічну ситуацію шляхом зменшення викидів в атмосферу шкідливих речовин, що утворюються під час згорання органічного палива;
- підвищити рівень розвитку сфери виробництва енергоносіїв із ВДЕ до вимог ЄС і положень Енергетичної Хартії;
- забезпечити оновлення основних фондів в енергетиці України;
- створити робочі місця в енергетиці та інших галузях промисловості.

Завдання і виклики ВДЕ 2015 року

- Повернути довіру іноземних інвесторів до сектора ВДЕ України.
- Зберегти в законодавчому полі Закону України «Про електроенергетику» дії НКРЕКП у питаннях щомісячного встановлення розміру «зеленого» тарифу.
- Розробити та затвердити розділ 10-річного плану розвитку ОЕС України щодо обсягів розвитку ВДЕ в цьому періоді.

Перші кроки вже були зроблені у цьому напрямі – прийнятий Закон «Про внесення змін в деякі закони України відносно забезпечення конкурентних умов виробництва електроенергії із альтернативних джерел енергії».

Ринок природного газу

Видобуток газу в Україні

20,5

млрд куб. м

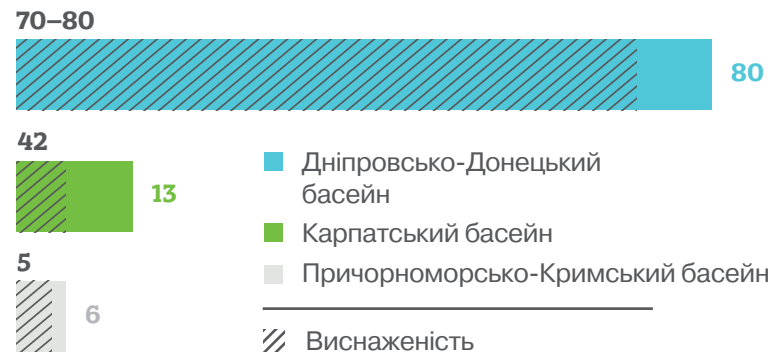
(-4,7% проти 2013 року)

3,3

млрд куб. м

видобули приватні компанії (+17,9% проти 2013 року)

Підтверджені запаси, % від загального обсягу

Обсяг споживання газу в Україні у 2014 році, млрд куб. м

290

родовищ в Україні

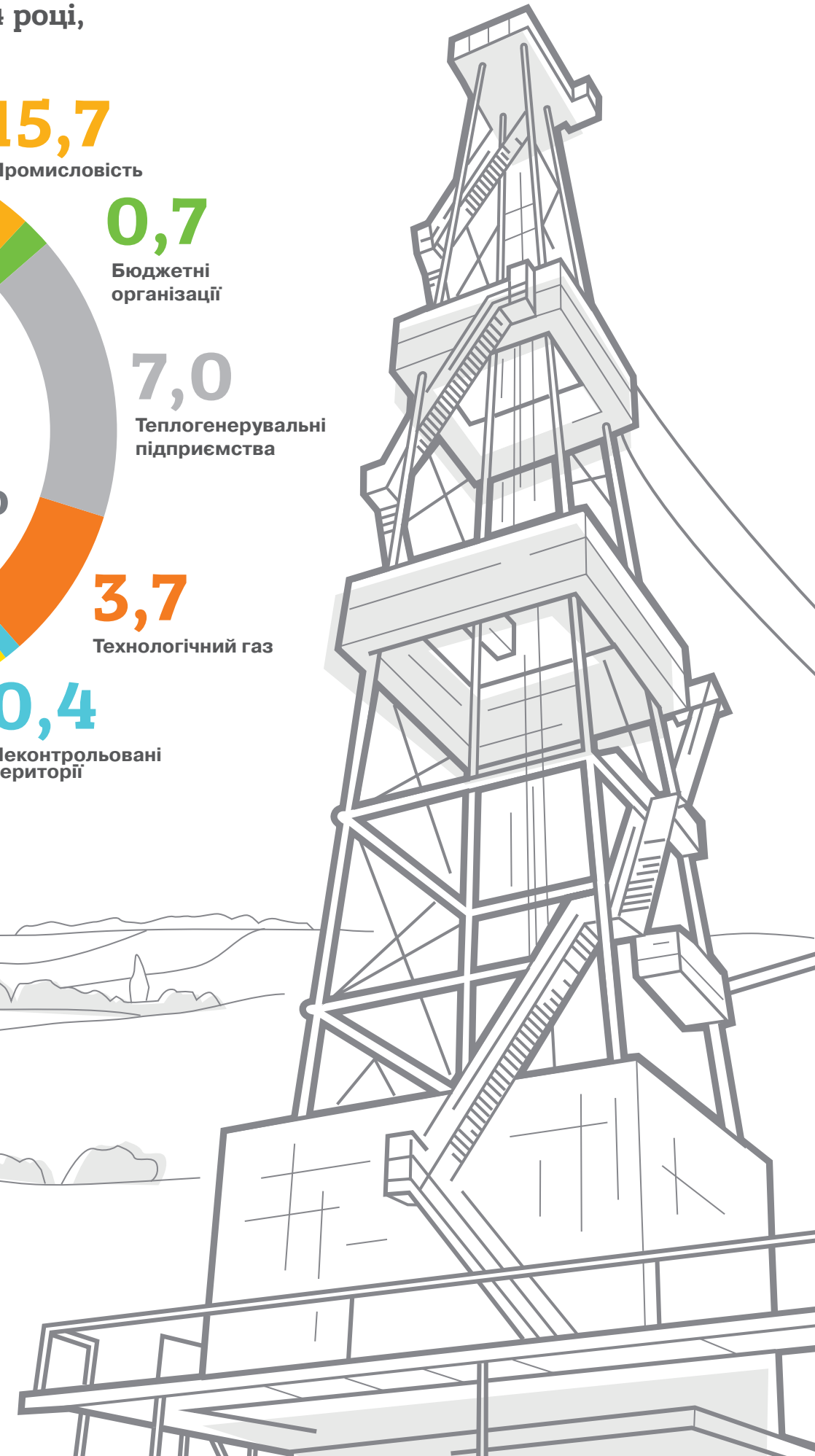
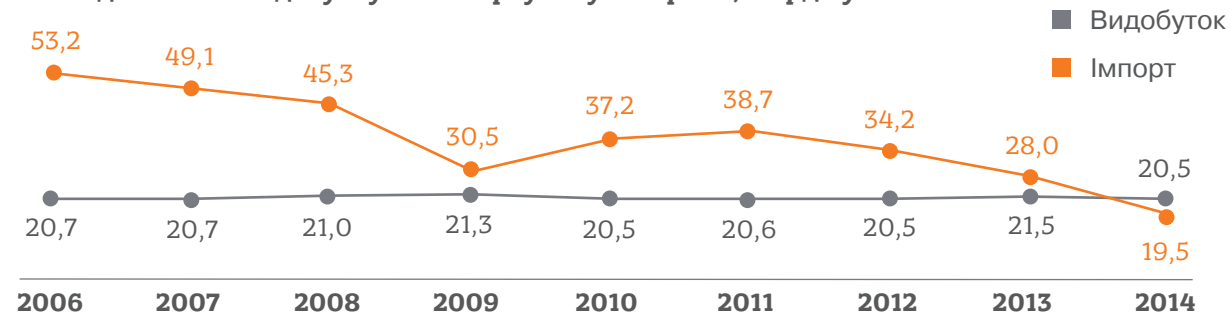
49,9

прогнозовані запаси природного газу в Україні

трлн куб. м

Співвідношення видобутку та імпорту газу в Україні, млрд куб. м

Споживання природного газу

Скорочення споживання природного газу спостерігається в Україні кілька років поспіль. 2014 року також відбувся спад: витрата газу всіма категоріями споживачів проти 2013 року знизилась на 15,7%, тобто до 42,5 млрд куб. м.

Три ключові чинники, що вплинули на споживання:

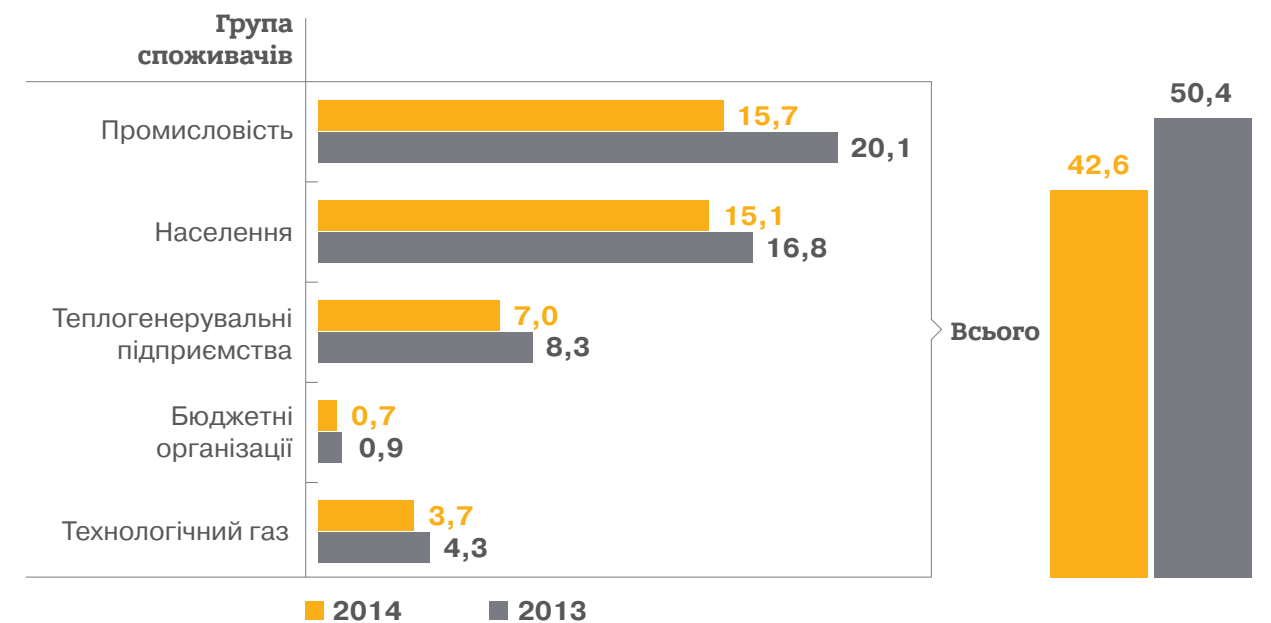
- Зниження обсягів промислового виробництва на 10,7% 2014 року (-4,3% 2013 року), викликане як військовими діями в Донецькій і Луганській областях, так і тривалим економічним спадом в Україні.
- Введення урядом лімітів використання газу для всіх категорій споживачів із метою економії, у зв'язку з неврегульованістю питання ціни на російський газ та припиненням постачання ресурсу з РФ із середини червня до початку грудня, а також тимчасовим обмеженням технічних можливостей імпорту газу із країн ЄС.
- Поступовий перехід споживачів на альтернативні джерела енергії та ощадливіше використання газу внаслідок значного підвищення його вартості.

Найбільше скорочення обсягів споживання відбулось у промисловості – 22%, якщо порівняти з 2013 роком, тобто до 15,7 млрд куб. м. Населення, яке є другою найбільшою групою споживачів і купує газ за пільговими тарифами, зменшило споживання на 10% – до 15,1 млрд куб. м. Теплогенерувальні підприємства, що забезпечують тепло й гарячу воду в будинках, скоротили обсяги на 16% – до 7 млрд куб. м. На високому рівні залишаються технологічні втрати й витрати газу трубопровідним транспортом на власні потреби – 3,7 млрд куб. м, що становить 8,7% від загального обсягу споживання у країні.

Витрата знизилась переважно внаслідок адміністративного обмеження, тоді як підвищення енергоефективності в комунальній сфері відбувається вкрай повільними темпами. До того ж саме вона має найбільший потенціал для економії енергоресурсів. Перспективи подальшого скорочення споживання газу населенням і теплопостачальними підприємствами залежатимуть від двох основних чинників: залучення донорських коштів для реалізації програм з енергоефективності у сфері ЖКГ і поетапного приведення тарифів на газ і тепло для населення до економічно обґрунтованого рівня.

51% – частка українського газу в загальному обсязі споживання України

Структура споживання газу в Україні, млрд куб. м

Дані Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, НАК «Нафтогаз України».

Видобуток природного газу

Видобуток газу в Україні 2014 року становив 20,5 млрд куб. м, що на 1 млрд куб. м, або на 5%, менше за показник попереднього року.

Головним чинником зниження показника із видобутку стало недоотримання природного газу від ДАТ «Чорноморнафтогаз», яке з березня 2014 року не враховується в загальній статистиці через анексію Криму РФ. Отже, внесок компанії в загальний обсяг видобутку становив усього 0,3 млрд куб. м, тоді як попереднього року – 1,7 млрд куб. м. Водночас значні інвестиції у збільшення кількості морських бурових установок і в розробку нових газових родовищ на шельфі створили перспективу для нарощування видобутку природного газу «Чорноморнафтогазом».

Інші державні компанії, як і в минулі роки, працювали над утриманням обсягів виробництва на наявному рівні, а не над збільшенням. Так, показник ПАТ «Укргазвидобування» залишився на рівні 2013 року і становив 15,1 млрд куб. м природного газу. ПАТ «Укрнафта», контрольний пакет акцій якого належить державі, продовжило зниження обсягів виробництва – 1,7 млрд куб. м природного газу, що на 10,5% менше за показник 2013 року (-6,9% 2013 року). Тоді як приватні компанії розвивали виробництво: за підсумками 2014 року вони збільшили сумарний видобуток газу до 3,3 млрд куб. м, тобто на 17,9%, якщо порівняти з 2013 роком. Отже, 2014 року частка «приватників» у загальному обсязі видобутку у країні зросла до 16% (12,6% 2013 року).

Стан запасів природного газу в Україні

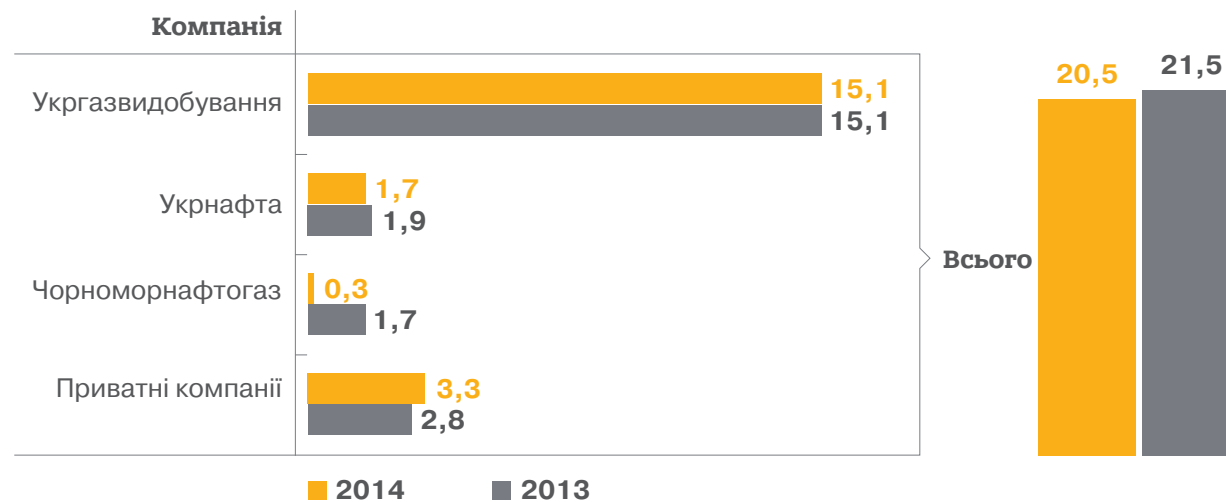
Нафтогазоносний регіон	Підтверджені запаси, % від загального обсягу	Виснаженість, %
Дніпровсько-Донецька западина	80	70-80
Карпатський басейн	13	42
Причорноморсько-Кримський басейн	6	5

Дані Енергетичної стратегії України до 2030 року, Державної служби геології та надр.

Активне зростання показників приватних компаній було зумовлене значними інвестиціями в галузь у 2013-2014 роках, що дозволило залучити сучасні технології та обладнання, а також нові для України підходи до освоєння надр. Нарощування темпів виробництва приватними компаніями могло бути значнішим: у першій половині року зростання перевищувало 30%. Однак у другому півріччі Кабінет Міністрів України постановою № 596 (замінено № 647) зобов'язав найбільші промислові підприємства закуповувати газ винятково в НАК «Нафтогаз України». Крім того, було прийнято зміни до Податкового кодексу України (Закон № 1621-VII) про збільшення ставок на надрокористування під час видобутку газу (докладно – у підрозділі «Регуляторне середовище»). Адміністративне обмеження ринку збуту для приватних компаній за одночасного збільшення фіскального тиску призвело до зниження темпів зростання видобутку природного газу з другого півріччя.

У разі збереження несприятливих умов приватні компанії 2015 року можуть перейти від нарощування обсягів видобутку до скорочення. У разі повернення до ставок рентної плати, чинних на початок 2014 року, зростання обсягів видобутку приватними компаніями продовжилось би і досягло позначки в 4,3 млрд куб. м газу 2015 року.

Структура видобутку газу в Україні, млрд куб. м

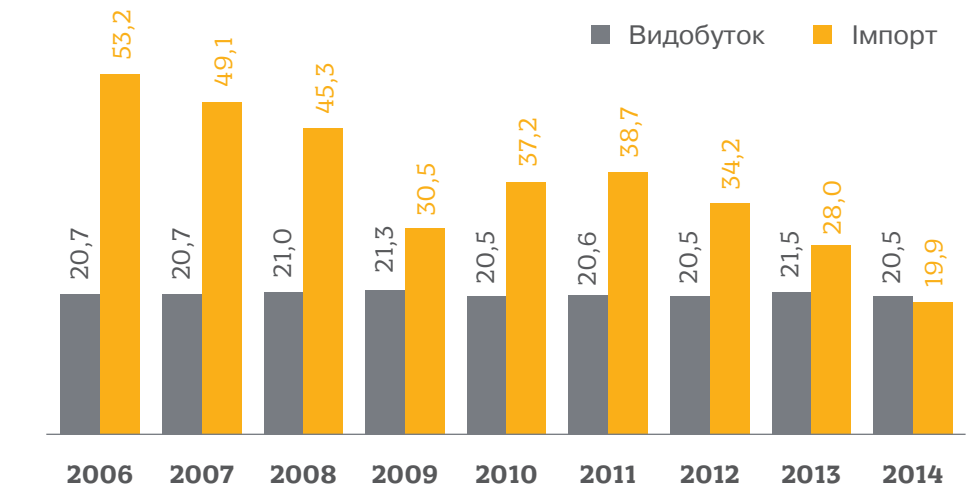
Імпорт природного газу

2014 року імпорт газу в Україну знизився на 30% проти 2013 року і становив 19,9 млрд куб. м, відповідно частка імпортованого ресурсу в загальному обсязі споживання скоротилась до 46,8% (55,5% 2013 року).

2014 року імпорт газу здійснювала переважно НАК «Нафтогаз України». Технічні можливості імпортувати газ для приватних компаній були обмежені упродовж більшої частини року, незважаючи на міжнародні вимоги про рівний доступ до газотранспортних потужностей усіх учасників ринку. При цьому постачання газу з Європи зросло до 5 млрд куб. м, тобто на понад 100%, якщо порівняти з минулим роком. Постачання здійснювалось із Польщі, Угорщини та Словаччини. Водночас обсяг імпорту природного газу з РФ скоротився на 44% – до 14,5 млрд куб. м. Унаслідок цих змін частка російського газу в загальному обсязі споживання з торішнього показника 52% знизилась до 34% 2014 року. Згідно із заявою НАК «Нафтогаз України», закупівлі ресурсу в РФ будуть знижуватись далі. За прогнозом компанії їхня частка становитиме 40% у загальному обсязі імпорту газу 2015 року.

Зокрема, заплановано розширити інфраструктурні можливості для реверсного прокачування ресурсу з Угорщини та Словаччини до України. Для подальшої мінімізації постачання палива з РФ уряд України підтримує будівництво магістрального газопроводу-інтерконектора «Дроздовичі – Більче-Волиця» продуктивністю 8 млрд куб. м на рік. Газотранспортні оператори двох країн – «Укртрансгаз» і Gaz-System S.A. – у грудні підписали угоду про співпрацю з підготовки техніко-економічного обґрунтування проекту об'єднання польської та української газової системи. Передбачено, що цим трубопроводом до України буде постачатись газ, який, зокрема, надходить на СПГ-термінали у Свіноуйсьце (Польща) та у Клайпеді (Литва). Однак можливість імпорту з Литви з'явиться не раніше 2019 року, коли буде побудовано транзитний трубопровід від литовського порту до Польщі.

Співвідношення видобутку та імпорту газу в Україні, млрд куб. м

Дані Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, НАК «Нафтогаз України».

Ціноутворення

Упродовж 2014 року НКРЕКП п'ять разів переглядала в бік підвищення граничні тарифи на газ для промисловості та бюджетних організацій. Така необхідність виникла у зв'язку з девальвацією гривні більш ніж удвічі, а також через скасування РФ чинної на початку року ціни на газ – 268,5 дол. США/тис. куб. м. У січні 2014 року граничний тариф для цих категорій споживачів становив 3 113 грн/тис. куб. м, тоді як із січня 2015 року регулятор затвердив тариф 5 900 грн/тис. куб. м. Водночас ця ціна не враховує низку додаткових платежів, які має здійснити покупець. Серед них – цільова надбавка в розмірі 2% від вартості газу, тариф на транспортування ресурсу магістральними і розподільними мережами, податок на додану вартість. Отже, фактична ціна газу для промислових споживачів і «бюджетників» до січня 2015 року перевищила 7 500 грн/тис. куб. м.

Водночас теплогенерувальні підприємства закупають газ для виробництва тепла для потреб населення за пільговою ціною, яка не переглядалась із серпня 2010 року і становить 1 309,2 тис. грн/тис. куб. м. Держава компенсує НАК «Нафтогаз України» різницю між пільговим тарифом та об'єктивною вартістю. Проте теплогенерувальні підприємства не здатні розраховуватись із НАК «Нафтогаз України» за спожитий газ навіть за пільговими тарифами. Проблема в тому, що місцеві органи влади переважно встановлюють тарифи на теплову енергію нижчими за собівартість і не завжди відшкодовують утворену різницю в тарифах із коштів місцевих бюджетів, як передбачено законодавством у цьому разі. Також ситуацію ускладнюють не завжди 100%-ові розрахунки населення за постачене тепло. У результаті, станом на січень 2015 року, заборгованість теплогенерувальних підприємств за газ перед НАК «Нафтогаз України» перевищувала 10,2 млрд грн.

Постачання природного газу населенню забезпечується переважно з ресурсу українського видобутку. Згідно із законодавством, всі компанії, у яких державна частка перевищує 50% акцій, мають реалізувати весь видобутий газ для забезпечення потреб населення за фіксованою ціною, що встановлюється НКРЕКП. Тарифи на газ для населення також формуються НКРЕКП, з огляду на собівартість його видобутку і необхідні супутні витрати, водночас прибуток видобувних компаній встановлюється на мінімальному або нульовому рівні.

Тарифи на газ для населення не переглядались із серпня 2010 року до квітня 2014 року і становили 725,4–2 954,1 грн/тис. куб. м залежно від обсягу споживання й наявності лічильника. Із 1 травня 2014 року регулятор затвердив нові тарифи на рівні 1 182–4 011 грн/тис. куб. м.

Проте це підвищення не розв'язує проблему низької рентабельності видобутку газу компаніями державного сектора. На початку 2015 року НАК «Нафтогаз України» оприлюднила розрахунки економічно обґрунтованої собівартості газу, що видобувається його дочірньою компанією «Укргазвидобування», відповідно до яких вона становить 5 430 грн/тис. куб. м (сума охоплює також вартість капіталу у розмірі 2 854,2 грн/тис. куб. м). Тоді як національна комісія встановила ціну реалізації природного газу 2014 року для компанії на рівні 349,2 грн/тис. куб. м (постанова № 1851). Хронічне недофінансування призводить до того, що державні компанії не мають можливості фінансувати

в достатніх обсягах роботи з геологорозвідки та буріння свердловин. Це призводить до падіння або, у найкращому разі, збереження їхніх виробничих показників на колишньому рівні.

Граничні ціни на природний газ для різних груп споживачів, грн/тис. куб. м

	1 кв. 2013	2 кв. 2013	3 кв. 2013	4 кв. 2013	1 кв. 2014	2 кв. 2014	3 кв. 2014	4 кв. 2014	1 кв. 2015
Промисловість/ бюджетні організації	3 509,0	3 509,0	3 459,0	3 459,0	3 113,0; 2 448,0	4 020,0; 4 724,0	4 724,0; 4 874,0	4 874,0; 5 100,0; 5 900,0	5 900,0; 5 700,0; 8 900,0
Теплогенерувальні підприємства					1 309,2				
Населення*	725,4 – 2 954,1*							1 197,0 – 4 011,0*	

* Залежно від обсягів споживання та використання лічильника.
Дані НКРЕКП.

Регуляторне середовище

2014 рік охарактеризувався різким погіршенням регуляторного середовища на ринку природного газу. Кабінет Міністрів та НАК «Нафтогаз України» виступили загалом із сімома ініціативами, які істотно змінюють правила функціонування нафтогазової галузі, дві з них набули чинності.

- У липні 2014 року Верховна Рада України прийняла ініційований урядом законопроект № 4309-а. Відповідно до нього ставку надкористування під час видобутку газу на глибині до 5 тис. м підвищено з 28 до 55%, для свердловин завглибшки понад 5 тис. м – із 15 до 28% від вартості товарної продукції. Підвищення ставок спочатку позиціонувалось урядом як тимчасовий кризовий захід, тому в законопроекті було передбачено повернення до рівня ставок, що діють до прийняття законопроекту, з 1 січня 2015 року. Однак у проекті державного бюджету на 2015 рік уряд заклав продовження дії підвищених ставок до 30 червня 2015 року, і саме така версія була підтримана Парламентом.
- Кабінет Міністрів постановами № 596 і № 599 від 7 і 12 листопада, а також № 647 від 26 листопада зобов'язав 152 найбільші промислові підприємства України закуповувати природний газ винятково в НАК «Нафтогаз України» до березня 2015 року.

Уряд і НАК «Нафтогаз України» пояснювали нововведення необхідністю збільшення надходжень до державного бюджету і покращення фінансового стану державної компанії за рахунок перерозподілу газового ринку на її користь. Однак ініціативи зустріли критику з боку інших учасників газового ринку і міжнародних організацій. Оскільки вони можуть призвести до скорочення обсягів видобутку газу приватними компаніями, що в довгостроковій перспективі збільшить енергетичну залежність України від зовнішніх постачальників. Водночас процес приведення українського законодавства до вимог Третього енергопакета ЄС, що передбачає зниження зарегульованості галузі й неможливість керувати нею в «ручному режимі», відбувається вкрай повільними темпами.

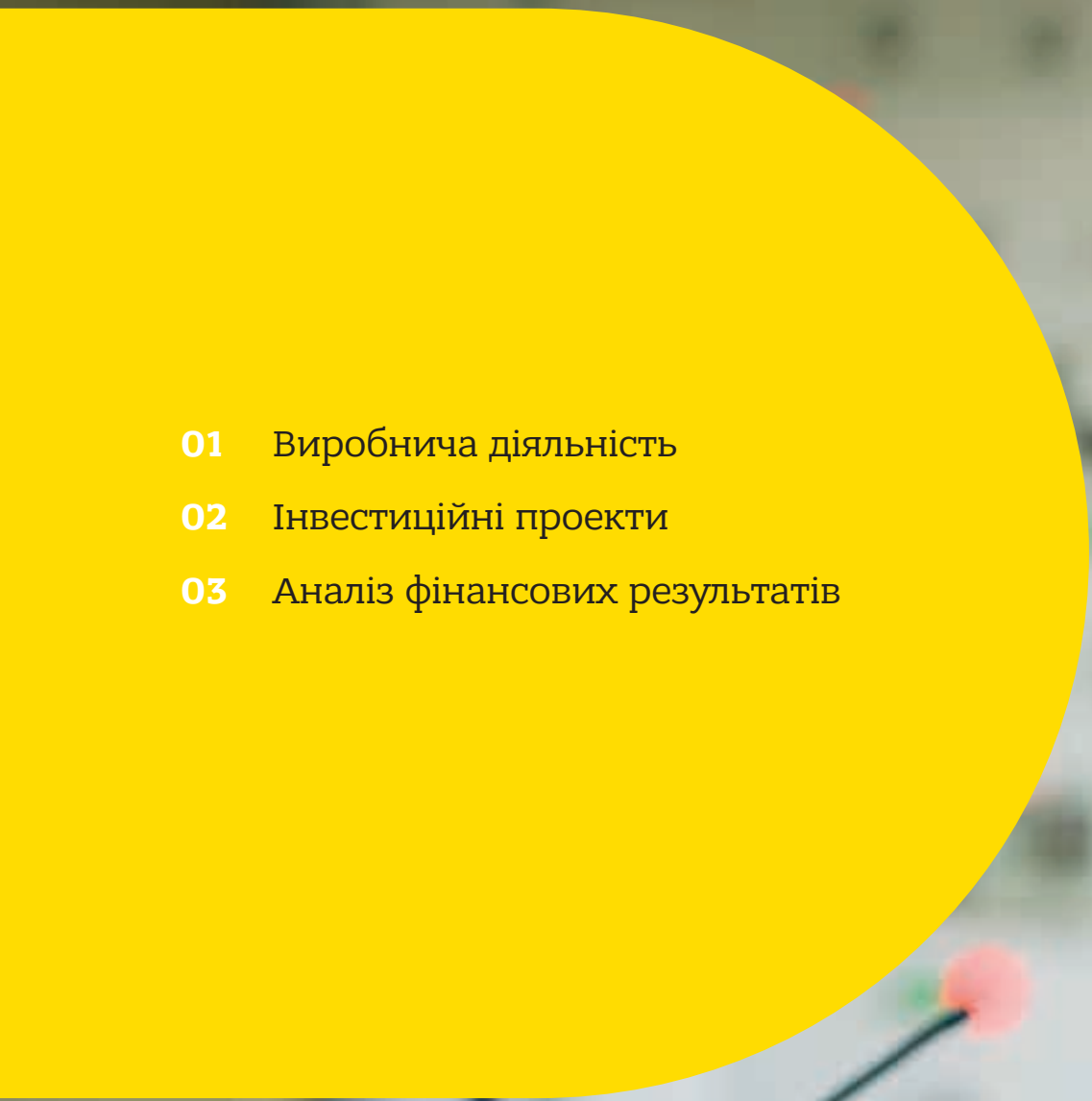
Торік на рівні НАК «Нафтогаз України» знову було порушено питання про необхідність доопрацювання законодавчих механізмів співпраці державних і приватних видобувних компаній у межах договорів про спільну діяльність та угод про розподіл продукції. Такі форми співпраці дозволили б залучити додаткові інвестиції в галузь і збільшити загальні обсяги видобутку вуглеводнів. Однак конкретні кроки в напрямі вдосконалення відповідного законодавства не було зроблено.

2014 року також не було прогресу в питанні вдосконалення законодавства у сфері надрокористування, що вимагає актуалізації механізму розподілу спеціальних дозволів на користування надрами та взаємодії надрокористувачів із профільними державними органами. Хоча ще в жовтні 2013 року Кабінет Міністрів затвердив проект нової редакції Кодексу про надра, який передбачає низку позитивних перетворень, проте документ так і не було передано на затвердження до Верховної Ради.

РЕЗУЛЬТАТИ діяльності

- 01 Виробнича діяльність
- 02 Інвестиційні проекти
- 03 Аналіз фінансових результатів

Виробнича

діяльність

Видобуток вугілля підприємствами Групи ДТЕК 2014 року становив 37,1 млн тонн, відпуск електроенергії – 47,8 млрд кВт·год, передавання електроенергії мережами – 53,8 млрд кВт·год, видобуток природного газу – 752 млн куб. м.

Ключові показники виробничої діяльності

Показники	Од. вим.	2013	2014	Зміна, +/-	Зміна, %
Видобуток вугілля	тис. тонн	41 408,0	37 122,0	-4 286,0	-10,4
Збагачення вугілля:					
збагачення рядового вугілля	тис. тонн	32 970,0	26 401,0	-6 569,0	-19,9
випуск концентрату	тис. тонн	21 908,0	17 092,0	-4 816,0	-22,0
Генерація електроенергії (відпуск):	млн кВт·год	53 054,0	47 790,0	-5 264,0	-9,9
зокрема, ДТЕК ВДЕ	млн кВт·год	268,0	652,0	384,0	143,3
Передавання електроенергії мережами	млн кВт·год	56 896,0	53 770,0	-3 126,0	-5,5
Експорт електроенергії	млн кВт·год	9 829,0	7 988,0	-1 841,0	-18,7
Експорт вугілля	тис. тонн	4 732,0	4 057,0	-675,0	-14,3
Імпорт вугілля	тис. тонн	-	1 687,0	1 687,0	-
Видобуток природного газу	млн куб. м	92,0*	752,0	-	-
Видобуток газового конденсату	тис. тонн	41,0*	29,0	-	-

* Дані наведено з дати консолідації у Групу ДТЕК (листопад 2013 року) ПрАТ «Нафтогазвидобування».

Шахтарі та енергетики ДТЕК 2014 року зробили все від них залежне, щоб збільшити видобуток газових марок вугілля й вироблення електростанцій

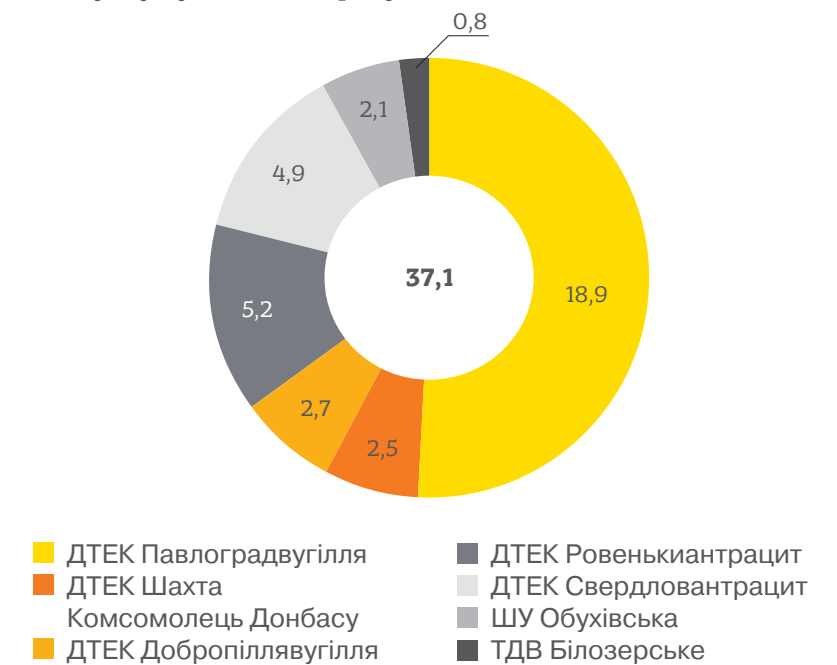
Основні чинники, що вплинули на виробничі показники:

- зростання видобутку вугілля ДТЕК Павлоградвугілля на 4%, або 719,6 тис. тонн, і ШУ Обухівська на 54%, або 747,8 тис. тонн;
- зниження вуглевидобутку ДТЕК Ровенькиантрацит, ДТЕК Свердловантрацит, ДТЕК Шахта Комсомолець Донбасу сукупно на 29%, або 5,2 млн тонн, у зв'язку з тим, що:
 - ДТЕК Шахта Комсомолець Донбасу з липня була переведена в режим підтримання життєзабезпечення в гірничих виробках, через обстріли шахти і прилеглих територій. Із грудня 2014 року частково відновлено видобуток вугілля;
 - ДТЕК Свердловантрацит і ДТЕК Ровенькиантрацит у вересні відновили видобуток вугілля на раніше тимчасово зупинених через бойові дії шахтах. Шахти працюють у скороченому режимі, військові дії і зруйнована інфраструктура не дозволяють у повному обсязі відвантажувати видобуте вугілля на ТЕС. 2,45 млн тонн вугілля заблоковано на складах цих шахт.

Промислові запаси вугілля шахт ДТЕК станом на 1 січня 2015 року

Марка	Промислові запаси, млн тонн	Виробнича потужність, млн тонн	Строк служби, років
Д/ДГ/Г	1 054,0	24,2	43,6
А	504,1	17,1	29,4
П	151,9	4,5	33,0
Всього	1 710,0	45,8	37,3

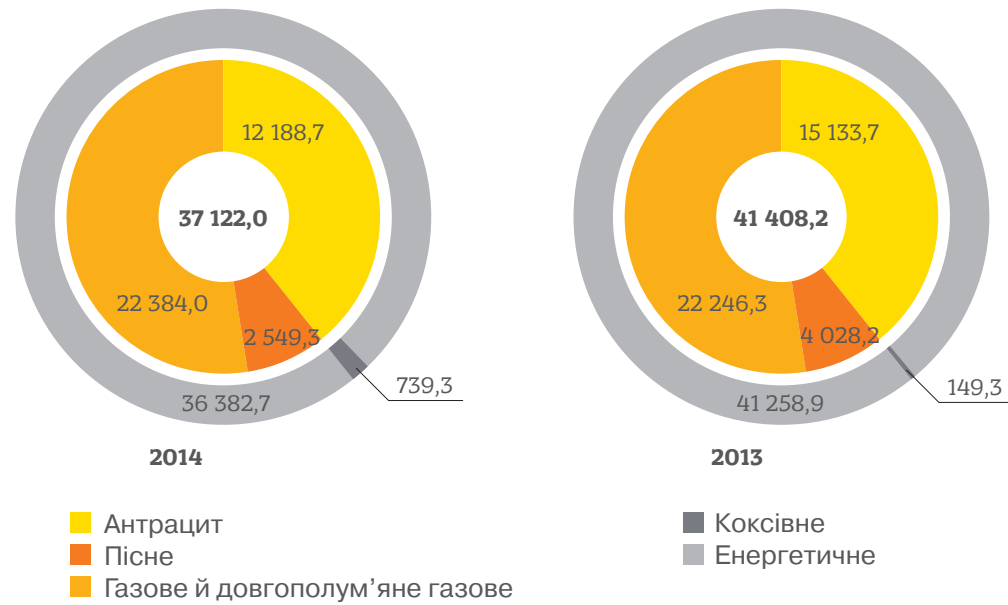
Частка підприємств у загальному показнику ДТЕК із видобутку вугілля 2014 року, млн тонн

ДТЕК Енерго | Видобуток і збагачення вугілля

ДТЕК 2014 року, якщо порівняти з 2013 роком, знизив обсяг видобутку вугілля на 10,4% – до 37,1 млн тонн. Частка компанії в загальному видобутку вугілля в Україні становила 53,8% за результатами 2014 року, 83% товарної вугільної продукції споживається підприємствами Групи СКМ. Виробництво на збагачувальних фабриках також скоротилось: обсяг збагачення рядового вугілля й випуск концентрату знижено, відповідно, на 19,9% – до 26,4 млн тонн і на 22% – до 17,1 млн тонн.

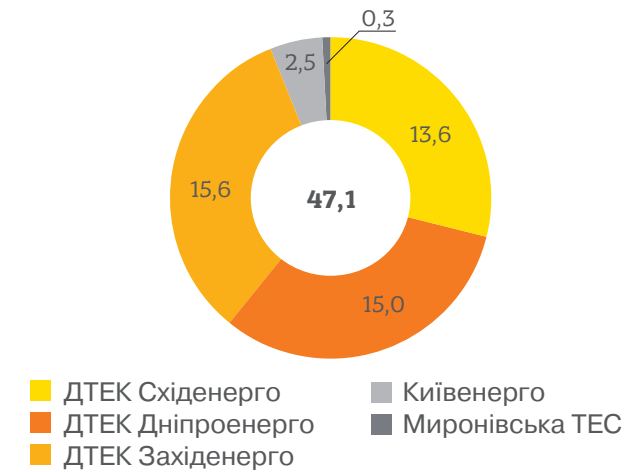
Структура вугілля, що видобувалось у 2013-2014 роках, тис. тонн

Продуктивність праці на шахтах ДТЕК у 2014 році становила 67,1 тонн/чол. міс., у 2013 році цей показник становив 71,1 тонн/чол. міс. Зниження пов'язане зі зменшенням об'ємів видобутку на шахтах компанії у Донецькій та Луганській областях через військові дії. Незважаючи на зниження, компанія зберегла лідерські позиції в галузі, для порівняння, продуктивність праці на державних шахтах у 2014 році – 10,9 тонн/чол. міс.

- зниження відпуску електроенергії ТЕС ДТЕК Східенерго й Миронівською ТЕС ДТЕК Донецькобленерго сумарно на 20,9%, або 3,7 млрд кВт·год, через військові дії в Донецькій і Луганській областях;
- зниження відпуску електроенергії ТЕЦ Київенерго на 12,9%, або 361,6 млн кВт·год, у зв'язку з коригуванням Міненерговугілля прогнозного балансу ОЕС України для економії споживання природного газу.

Частка підприємств у загальному показнику ДТЕК із генерації електроенергії 2014 року, млрд кВт·год

Виробництво вугільної продукції ЦЗФ, млн тонн

	2013		2014		Зміна, +/-		Зміна, %	
	К	Е	К	Е	К	Е	К	Е
Вугілля газової групи	0,02	9,04	0,35	7,89	0,33	-1,14	20x	-12,64
Пісне вугілля	-	2,87	-	1,83	-	-1,05	-	-36,42
Антрацити	-	9,98	-	7,02	-	-2,96	-	-29,63

К – коксівне, Е – енергетичне.

КВВП і питома витрата палива підприємств теплової генерації України 2014 року

Підприємства	КВВП, %		Питома витрата палива, г/кВт·год		Зміна, +/-		Зміна, %	
	2013	2014	2013	2014	КВВП, %	Питома витрата палива, г/кВт·год	КВВП, %	Питома витрата палива, г/кВт·год
Центренерго	20,7	18,6	400,0	400,0	-	0,0	-2,1	0,0
Донбасенерго	40,6	28,4	417,0	415,0	-	-2,0	-12,2	-0,5
ТЕС ДТЕК*	36,4	32,5	388,0	391,0	-	3,0	-3,9	0,8

* Без урахування Київенерго та Миронівської ТЕС.

Генерація електроенергії

За результатами 2014 року підприємства теплової генерації ДТЕК проти 2013 року знизили відпуск електроенергії на 10,7% – до 47,1 млрд кВт·год.

Основні чинники, що вплинули на виробничі показники:

- зниження споживання електроенергії в Україні на 6,7%, або 12,2 млрд кВт·год, викликане економічним спадом і військовими діями на Донбасі;

Паливне забезпечення ТЕС ДТЕК

Електростанції ДТЕК працюють на вугіллі. Його частка становить 98,4% у загальному паливному балансі дев'яти основних електростанцій компанії: Зуївської, Курахівської, Запорізької, Бурштинської, Добротвірської, Ладжинської, Луганської, Придніпровської, Криворізької ТЕС. Питома вага інших видів палива – газу та мазуту – у паливному балансі становить 1,6%. 2014 року фактичні витрати вугілля дев'ятьма ТЕС становили 23,4 млн тонн (2013 року – 25,6 млн тонн). Завдяки проведеним реконструкціям споживання вугілля станціями компанії знизилось на 589,3 тис. тонн 2014 року.

Основним постачальником вугілля (91%) 2014 року були шахти Групи ДТЕК. Решта 9% вугілля було закуплено в інших постачальників.

Ключові операційні показники електростанцій ДТЕК, млн кВт·год

Підприємство	Показники	2014	2013	Зміна, +/-
ДТЕК Курахівська ТЕС	Вироблення електроенергії	5 966,4	7 122,1	-1 155,7
	Витрата електроенергії на власні потреби, %	10,4	10,2	0,2
	Відпуск електроенергії	5 347,6	6 388,5	-1 040,9
ДТЕК Зуївська ТЕС	КВВП, %	44,9	53,9	-9,0
	Вироблення електроенергії	4 338,0	6 573,7	-2 235,7
	Витрата електроенергії на власні потреби, %	7,7	7,2	0,5
ДТЕК Луганська ТЕС	Відпуск електроенергії	4 004,3	6 100,3	-2 096,0
	КВВП, %	38,9	59,6	-20,7
	Вироблення електроенергії	4 825,5	5 353,8	-528,3
ДТЕК Луганська ТЕС	Витрата електроенергії на власні потреби, %	11,0	10,9	0,1
	Відпуск електроенергії	4 293,0	4 767,4	-474,4
	КВВП, %	37,7	41,9	-4,2
ДТЕК Придні- провська ТЕС	Вироблення електроенергії	3 986,4	3 993,6	-7,2
	Витрата електроенергії на власні потреби, %	11,6	10,6	1,0
	Відпуск електроенергії	3 525,8	3 544,6	-18,8
ДТЕК Запорізька ТЕС	КВВП, %	25,7	25,8	-0,1
	Вироблення електроенергії	5 552,9	5 997,4	-444,5
	Витрата електроенергії на власні потреби, %	7,4	7,5	-0,1
ДТЕК Запорізька ТЕС	Відпуск електроенергії	5 142,3	5 548,1	-405,8
	КВВП, %	17,5	19,0	-1,5
	Вироблення електроенергії	6 944,6	7 516,0	-571,4
ДТЕК Криворізька ТЕС	Витрата електроенергії на власні потреби, %	8,1	7,7	0,4
	Відпуск електроенергії	6 380,7	6 934,5	-553,8
	КВВП, %	27,8	30,3	-2,5
ДТЕК Бурштинська ТЕС	Вироблення електроенергії	10 039,0	9 954,7	84,3
	Витрата електроенергії на власні потреби, %	9,6	9,8	-0,2
	Відпуск електроенергії	9 073,0	8 974,7	98,3
ДТЕК Добровірівська ТЕС	КВВП, %	49,2	49,0	0,2
	Вироблення електроенергії	1 844,2	2 004,2	-160,0
	Витрата електроенергії на власні потреби, %	10,3	9,5	0,8
ДТЕК Добровірівська ТЕС	Відпуск електроенергії	1 654,9	1 759,0	-104,1
	КВВП, %	41,9	45,8	-3,9
	Вироблення електроенергії	5 345,6	5 904,6	-559,0
ДТЕК Ладижинська ТЕС	Витрата електроенергії на власні потреби, %	8,0	7,6	0,4
	Відпуск електроенергії	4 918,5	5 452,6	-534,1
	КВВП, %	33,9	37,5	-3,6
ДТЕК Донецькобленерго Миронівська ТЕС	Вироблення електроенергії	415,0	500,0	-85,0
	Витрата електроенергії на власні потреби, %	18,2	17,3	0,9
	Відпуск електроенергії	340,0	413,0	-73,0
	КВВП, %	17,2	20,7	-3,5

Виробничі потужності електростанцій ДТЕК станом на 1 січня 2015 року

№ енерго-блока	Встановлена потужність, МВт	Дата введення в експлуатацію/останнього капітального ремонту або реконструкції	Напрацювання, год	Капітальний ремонт/реконструкція
ДТЕК Зуївська ТЕС				
1	325	1982/2009	191 950	Реконструкцію завершено 2009 року. Збільшення встановленої потужності на 25 МВт
2	320	1982/2008	186 992	Реконструкцію завершено 2008 року. Збільшення встановленої потужності на 20 МВт
3	300	1986/2006	165 821	Реконструкція в 2014-2015 роках. Очікується збільшення встановленої потужності на 20 МВт
4	325	1988/2012	157 487	Реконструкцію завершено 2012 року. Збільшення встановленої потужності на 25 МВт
Разом	1 270			
ДТЕК Курахівська ТЕС				
3	200	1972/2007	275 358	Плани з реконструкції у стадії розгляду
4	210	1973/2008	250 819	Плани з реконструкції у стадії розгляду
5	222	1973/2009	235 955	Реконструкцію завершено 2009 року. Збільшення встановленої потужності на 12 МВт
6	225	1973/2013	229 543	Реконструкцію завершено 2013 року. Збільшення встановленої потужності на 15 МВт
7	225	1974/2010	243 260	Реконструкцію завершено 2010 року. Збільшення встановленої потужності на 15 МВт
8	225	1974/2012	239 966	Реконструкцію завершено 2012 року. Збільшення встановленої потужності на 15 МВт
9	210	1975/2015	237 374	Реконструкцію заплановано до завершення 2015 року. Очікується збільшення встановленої потужності на 10 МВт
Разом	1 517			
ДТЕК Луганська ТЕС				
9	200	1962/2007	319 950	Плани з реконструкції у стадії розгляду
10	210	1962/2012	305 973	Реконструкцію завершено 2012 року. Збільшення встановленої потужності на 35 МВт
11	200	1963/2004	317 425	Плани з реконструкції у стадії розгляду
12	-	-	-	Блок перебуває в консервації

№ енерго-блока	Встановлена потужність, МВт	Дата введення в експлуатацію/останнього капітального ремонту або реконструкції	Напрацювання, год	Капітальний ремонт/реконструкція
13	210	1967/2014	281 320	Реконструкцію завершено 2014 року. Збільшення встановленої потужності на 35 МВт
14	200	1968/2006	279 050	Плани з реконструкції у стадії розгляду
15	200	1968/2005	289 220	Плани з реконструкції у стадії розгляду
Разом	1 220			
ДТЕК Запорізька ТЕС				
1	325	1972/2012	270 081	Реконструкцію завершено 2012 року. Збільшення встановленої потужності на 25 МВт
2	300	1972/2006	263 437	Плани з реконструкції у стадії розгляду
3	300	1972/2014	264 482	Реконструкцію завершено 2014 року. Очікується збільшення встановленої потужності на 30 МВт
4	300	1973/2002	250 882	Плани з реконструкції у стадії розгляду
5	800	1975/1995	148 998	Газомазутний блок. Резерв
6	-	-	-	Блок перебуває в консервації
7	800	1977/1992	133 190	Газомазутний блок. Резерв
Разом	2 825			
ДТЕК Криворізька ТЕС				
1	282	1963/1993	297 497	Реконструкцію заплановано до завершення 2016 року. Очікуване збільшення встановленої потужності на 33 МВт
2	300	1964/1998	304 425	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
3	300	1965/2012	264 620	Реконструкцію завершено 2012 року. Збільшення встановленої потужності на 18 МВт
4	300	1966/2005	243 272	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
5	282	1967/1994	289 467	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
6	282	1968/1995	245 532	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
7	-	-	-	Блок перебуває в консервації
8	282	1969/1996	255 755	Заплановано виведення з експлуатації
9	-	-	-	Блок перебуває в консервації
10	300	1972/1992	198 930	Заплановано виведення з експлуатації
Разом	2 328			

№ енерго-блока	Встановлена потужність, МВт	Дата введення в експлуатацію/останнього капітального ремонту або реконструкції	Напрацювання, год	Капітальний ремонт/реконструкція
ДТЕК Придніпровська ТЕС				
7	150	1958/2013	328 097	Заплановано виведення з експлуатації
8	150	1958/2014	348 564	Заплановано виведення з експлуатації
9	150	1959/2012	317 889	Реконструкцію завершено 2012 року без збільшення встановленої потужності
10	150	1960/2006	327 526	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
11	310	1962/2001	262 429	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
12	-	-	-	Блок перебуває в консервації
13	285	1964/1997	296 791	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
14	-	-	-	Блок перебуває в консервації
Разом	1 195			
ДТЕК Бурштинська ТЕС				
1	195	1968/2010	286 192	Заплановано виведення з експлуатації
2	185	1965/2014	267 490	Заплановано виведення з експлуатації
3	185	1966/2013	281 986	Заплановано виведення з експлуатації
4	195	1966/2014	301 370	Заплановано виведення з експлуатації
5	208	1967/2013	292 704	Реконструкцію завершено 2013 року. Збільшення встановленої потужності на 13 МВт
6	185	1967/2010	297 985	Заплановано виведення з експлуатації
7	206	1968/2012	279 414	Реконструкцію завершено 2012 року. Збільшення встановленої потужності на 21 МВт
8	195	1968/2009	299 246	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
9	195	1968/2006	282 378	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
10	195	1969/2004	294 309	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
11	195	1969/2011	258 798	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
12	195	1969/2012	251 906	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
Разом	2 334			

№ енерго-блока	Встановлена потужність, МВт	Дата введення в експлуатацію/останнього капітального ремонту або реконструкції	Напряцювання, год	Капітальний ремонт/реконструкція
ДТЕК Добровірска ТЕС				
5	100	1960/2010	330 017	Заплановано виведення з експлуатації
6	100	1961/2009	327 981	Заплановано виведення з експлуатації
7	150	1963/2011	335 065	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
8	160	1964/2014	306 321	Реконструкцію завершено 2014 року. Очікується збільшення встановленої потужності на 10 МВт
Разом	510			
ДТЕК Ладжинська ТЕС				
1	300	1970/2007	242 354	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
2	300	1971/2009	234 916	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
3	300	1971/2011	223 206	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
4	300	1971/2001	231 255	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
5	300	1971/2003	216 355	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
6	300	1971/2004	228 213	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
Разом	1 800			
ДТЕК Донецькобленерго Миронівська ТЕС				
1	100	1953/2004	285 814	Плани щодо строків проведення реконструкції у стадії розгляду
2	60	1954/1998	335 195	Резерв
3	115	2004/2013	60 209	Капітальний ремонт завершено 2013 року
Разом	275			

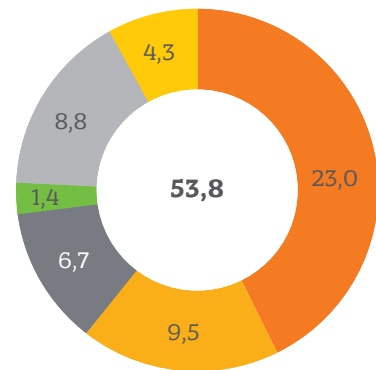
Дистрибуція електроенергії

Дистрибуційні підприємства ДТЕК 2014 року знизили обсяг передавання електроенергії мережами на 5,5%, тобто до 53,8 млрд кВт·год, якщо порівняти з 2013 роком.

Основні чинники, що вплинули на виробничі показники:

- зниження постачання електроенергії ДТЕК Високовольтні мережі і ДТЕК Донецькобленерго сумарно на 3,3 млрд кВт·год через військові дії в Донецькій області, які спричинили зниження виробництва промисловими та комунальними підприємствами, припинення діяльності малого та середнього бізнесу, падіння споживання населенням;
- зниження постачання електроенергії ДТЕК Крименерго на 194 млн кВт·год, через відсутність зростання споживання в курортний сезон і зниження споживання аграріями;
- збільшення постачання електроенергії ДТЕК Дніпрообленерго на 2%, або 460,7 млн кВт·год.

Частка підприємств у загальному показнику ДТЕК із дистрибуції електроенергії 2014 року, млрд кВт·год

- ДТЕК Дніпрообленерго
- ДТЕК Високовольтні мережі
- ДТЕК Крименерго
- ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля
- Київенерго

Сукупна протяжність
мереж ДТЕК становить
157,1 тис. км

134,7 млрд кВт·год
електроенергії
використали українці
2014 року

Втрати в мережах: підприємства ДТЕК, %

	2014	2013	Зміна, +/-	Зміна, %
ДТЕК Донецькобленерго	17,60	14,00	3,60	25,70
ДТЕК Крименерго	12,62	15,55	-2,93	-18,84
Київенерго	7,99	7,92	0,07	0,88
ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля	4,70	6,39	-1,69	-26,44
ДТЕК Дніпрообленерго	4,46	4,41	0,05	1,13
ДТЕК Високовольтні мережі	1,32	1,13	0,19	16,81
У середньому у ДТЕК	7,09	7,04	0,05	0,71
У середньому в Україні	12,47	11,41	1,06	9,29

Характеристики дистрибуційних підприємств ДТЕК станом на 1 січня 2015 року

	Загальна протяжність ЛЕП, км	Загальна кількість ПС, шт.	Сумарна потужність ПС, МВА
ДТЕК Донецькобленерго	62 311	13 084	12 420
ДТЕК Дніпрообленерго	47 476	12 589	11 340
ДТЕК Крименерго	30 581	9 053	6 178
Київенерго	12 786	3 880	7 630
ДТЕК Високовольтні мережі	2 710	91	2 554
ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля	1 234	425	478
ДТЕК	157 099	39 122	40 584

Київенерго

Сегмент виробництва й постачання тепла ДТЕК представлений насамперед ПАТ «Київенерго», що забезпечує повний цикл тепlopостачання столиці: виробництво, транспортування і збут теплової та електричної енергії. Компанія надає послуги централізованого опалення та гарячого водopостачання юридичним особам і населенню, водночас розподіл і транспортування тепла до споживачів здійснюється мережами теплопроводів, що перебувають переважно в комунальній власності.

Загальна встановлена потужність Київенерго з виробництва електроенергії становить 1,2 ГВт, теплоенергії – 8,8 тис. Гкал/год.

За результатами 2014 року Київенерго знизило генерацію (відпуск) електроенергії на 12,9% – до 2,5 млрд кВт·год. Обсяг постачання електроенергії споживачам практично зберігся на рівні 2013 року – 8,8 млрд кВт·год. Обсяги вироблення теплоенергії знизились на 16,7% – до 10,1 тис. Гкал.

8,8 млрд кВт·год –
обсяг постачання
електроенергії 2014 року
(зберігся на рівні 2013 року)

Основні чинники, що вплинули на виробничі показники:

- коригування Міненерговугілля прогнозного балансу ОЕС України, спрямоване на зниження споживання природного газу;
- зниження споживання виробничими підприємствами у зв'язку з економічним спадом.

2014 року Київенерго для виробництва електричної та теплової енергії використало понад 2 млрд куб. м природного газу. НАК «Нафтогаз України» постачила 88% ресурсу, решту – ТОВ «ДТЕК Трейдинг».

Ключові операційні показники теплоелектроцентралей Київенерго (ТЕЦ-5, ТЕЦ-6), млн кВт·год

Підприємство	Показники	2014	2013	Зміна, +/-
ТЕЦ-5	Вироблення електроенергії	1 701,7	1 975,7	-274,0
	Відпуск електроенергії	1 396,4	1 653,7	-257,3
	Витрата електроенергії на власні потреби (на виробництво електроенергії), %	7,4	6,5	-0,9
	Витрата електроенергії на власні потреби (на виробництво тепла), кВт·год/Гкал	50,7	46,0	-4,7
	КВВП, %	27,8	32,2	-4,4
ТЕЦ-6	Вироблення електроенергії	1 221,0	1 349,0	-128,0
	Відпуск електроенергії	1 055,0	1 159,2	-104,2
	Витрата електроенергії на власні потреби (на виробництво електроенергії), %	5,0	5,2	-0,2
	Витрата електроенергії на власні потреби (на виробництво тепла), кВт·год/Гкал	52,0	52,8	-0,8
	КВВП, %	27,9	30,8	-2,9
Всього Київенерго	Вироблення електроенергії	2 922,7	3 324,7	-402,0
	Відпуск електроенергії	2 451,4	2 812,9	-361,5
	Витрата електроенергії на власні потреби	497,4	569,6	-72,2
	КВВП, %	27,8	31,6	-3,8

Виробничі потужності Київенерго (ТЕЦ-5, ТЕЦ-6) станом на 1 січня 2015 року

№ енергоблока	Встановлена потужність, МВт	Дата введення в експлуатацію/останнього капітального ремонту або реконструкції	Напряцювання, год	Капітальний ремонт/реконструкція
Вироблення електроенергії				
ТЕЦ-5				
Енергоблок 1	100	1971/2014	301 920	2014 / 2014
Енергоблок 2	100	1972/2012	297 232	2012 / -
Енергоблок 3	250	1974/2013	264 898	2013 / -
Енергоблок 4	250	1976/2014	216 639	2014 / -
Разом	700		11 080 689	
ТЕЦ-6				
Енергоблок 1	250	1982/2013	208 808	2013 / -
Енергоблок 2	250	1984/2012	198 399	2012 / -
Разом	500		407 207	
Вироблення електроенергії				
ТЕЦ-5 – 1874 Гкал/год				
Енергоблок 1	160	1971/2014	301 920	2014 / -
Енергоблок 2	160	1972/2012	297 232	2012 / -
Енергоблок 3	324	1974/2013	264 898	2013 / -
Енергоблок 4	330	1976/2014	216 639	2014 / -
ПТВМ-180 Ст. № 1	180	1972/2008	32 866	2008 / -
ПТВМ-180 Ст. № 2	180	1972/1994	24 532	1994 / -
ПТВМ-180 Ст. № 3	180	1977/1997	41 089	1997 / -
ПТВМ-180 Ст. № 4	180	1992/ -	50 387	- / -
ПТВМ-180 Ст. № 5	180	1998/ -	36 593	- / -
ТЕЦ-6 – 1740 Гкал/год				
Енергоблок 1	330	1982/2013	208 808	2013 / -
Енергоблок 2	330	1984/2012	198 399	2012 / -
КВГМ-180 Ст. № 1	180	1981/2010	55 828	2010 / -
КВГМ-180 Ст. № 2	180	1982/2011	49 978	2011 / -
КВГМ-180 Ст. № 3	180	1983/2011	51 116	2011 / -
КВГМ-180 Ст. № 4	180	1986/2010	46 021	2010 / -
КВГМ-180 Ст. № 5	180	1998/2013	10 859	2013 / -
НАС-209-150 Ст. № 6	180	2004/ -	10 334	- / -

Комерційна діяльність та імпорту газу

У першому й у другому півріччі 2014 року кон'юнктура внутрішнього ринку істотно відрізнялась, що позначилось на експортно-імпортній діяльності компанії.

Продаж вугілля на зовнішньому і внутрішньому ринках

2014 року ДТЕК постачив на зовнішні ринки 4 млн тонн вугільної продукції, що на 14,3% нижче за показники 2013 року.

У першій половині 2014 року ринок вугілля залишався профіцитним, як упродовж усього 2013 року. Вуглевидобувні підприємства України стабільно працювали, повністю забезпечуючи внутрішнє споживання, що дозволяло експортувати вільний ресурс. За січень–червень ДТЕК постачив зовнішнім споживачам 2,7 млн тонн вугілля, що на 28,8% більше, якщо порівняти з показником 2013 року.

Основні чинники, що вплинули на показники:

- розширення співпраці з Індією, РФ, Туреччиною, США, Марокко;
- вихід на нові ринки збуту вугілля: Бразилія і Великобританія;
- підвищення ефективності експортних операцій і зростання частки прямих продажів кінцевим споживачам (до 66% від експортних відвантажень).

У другому півріччі 2014 року на внутрішньому ринку утворився дефіцит антрацитового вугілля через військові дії на Донбасі і руйнування залізничної інфраструктури. ДТЕК направив на ТЕС України обсяги, заплановані для постачання за зовнішньоекономічними контрактами. Також для покриття дефіциту і забезпечення виробництва електроенергії компанія імпортувала 1,7 млн тонн вугілля марок А і П.

Основні чинники, що вплинули на показники:

- зниження видобутку антрацитового вугілля ДТЕК Ровенькиантрацит і ДТЕК Свердловантрацит на 26,9%, або 3,7 млн тонн, через військові дії, а також руйнування залізничної інфраструктури, що призвело до обмеження відвантажень і неможливості експортного постачання;
- дефіцит вугілля на ТЕС України в опалювальний період: продовження імпортного постачання і скорочення експорту у четвертому кварталі на 71%, або 1,1 млн тонн.

Продаж вугілля на внутрішньому ринку знизився на 28,2% і досяг 1,2 млн тонн, що пов'язано зі зниженням промислового виробництва в Україні на 10,7%, перенаправленням ресурсу на ТЕС і військовими діями.

Продаж електроенергії на зовнішньому і внутрішньому ринках

2014 року ДТЕК знизив експорт електроенергії до 8 млрд кВт·год, що на 18,7% менше, якщо порівняти з 2013 роком. Компанія продовжила реалізацію стратегії із прямого виходу на енергетичні ринки Європи та роботи з кінцевими споживачами. У червні DTEK Hungary Power Trade LLC розпочав тестове постачання електроенергії на внутрішній оптовий ринок Угорщини.

У першому півріччі ДТЕК експортував 4,6 млрд кВт·год, що на 6,2% менше, якщо порівняти з аналогічним періодом попереднього року.

У другому півріччі у зв'язку із введенням надзвичайного стану в енергетиці та дефіцитом потужності в ОЕС України експорт електроенергії в низці напрямків було обмежено.

Основні чинники, що вплинули на показники:

- у серпні Міністерство енергетики та вугільної промисловості прийняло рішення про обмеження обсягів експорту електроенергії в напрямку Молдови та Білорусі. За підсумками 2014 року обсяг постачання електроенергії з України в цих напрямках сумарно знизився на 29,7%, або 1,3 млрд кВт·год, якщо порівняти з 2013 роком;
- із жовтня припинено постачання електроенергії до Польщі, зниження за підсумками року становило 33,4%, або 343,4 кВт·год.

Енергію для постачання за кордон забезпечують електростанції ДТЕК Західенерго, що працюють на вугіллі газових марок, яке 2014 року видобували в Україні в достатній кількості. Зокрема, ДТЕК Бурштинська ТЕС виділена в енергоострів, що працює синхронно з європейською енергосистемою ENTSO-E і забезпечує електроенергією жителів Закарпатської області й частково Львівської та Івано-Франківської. Технологічно з 12 енергоблоків Бурштинської ТЕС видавати потужність в ОЕС України можуть тільки два енергоблоки. У такому режимі вони працюють із серпня 2014 року.

Імпорт газу

2014 року ДТЕК не імпортував природний газ із Європи до України. Незважаючи на міжнародні вимоги про рівний доступ усіх учасників до газотранспортних потужностей, приватні компанії були штучно обмежені в можливості постачати газ упродовж більшої частини року.

2013 року ДТЕК імпортував до України 628,3 млн куб. м природного газу і став найбільшим імпортером цього ресурсу з Європи. Створення нового напрямку бізнесу продиктовано необхідністю забезпечити ресурсами власні генерувальні потужності та потреби підприємств Групи СКМ.

ДТЕК направив на ТЕС України вугілля, заплановане для зовнішнього постачання, щоб покрити дефіцит антрациту через військові дії на Донбасі

ДТЕК ВДЕ | Відновлювана енергетика

Ботієвська ВЕС упродовж 2014 року видала в ОЕС України 651,5 млн кВт-год «зеленої» електроенергії, перевищивши в такий спосіб річний план на 11,2%.

У квітні 2014 року було завершено введення в експлуатацію 35 вітроустановок другої черги Ботієвської ВЕС. Встановлена потужність станції досягла проектних 200 МВт. Водночас коефіцієнт використання встановлених потужностей становив 37,7%, коефіцієнт готовності – 95,5%, середньорічна швидкість вітру – 7,62 м/с.

Реалізації намічених виробничих показників сприяло ефективне планування заходів, спрямованих на технічне обслуговування обладнання вітрових установок та інфраструктури вітропарку. Наприклад, перенесення робіт щорічного сервісного обслуговування установок на сезон максимального безвітря дозволяє мінімізувати втрати вироблення електроенергії. Також для досягнення наведених результатів оперативно вносились корективи у графіки профілактичних робіт на обладнанні інфраструктури та високовольтних випробувань. Ремонти виконували під час роботи вітростанції в режимі низької генерації.

ДТЕК Нафтогаз | Видобуток природного газу

2014 року ПрАТ «Нафтогазвидобування», що входить до Групи ДТЕК, видобуло 752 млн куб. м природного газу і 29 тис. тонн газового конденсату, що перевищує показники за 2013 рік на 49% і 47% відповідно.

Основні чинники, що вплинули на виробничі показники:

- введення в експлуатацію свердловини № 8 на Семиренківському газоконденсатному родовищі;
- завершення капітальних ремонтів свердловин № 7 і № 2 на Семиренківському газоконденсатному родовищі;
- проведення заходів з інтенсифікації видобутку природного газу на свердловинах Семиренківського й Мачухівського родовищ.

*34 тис. м – обсяг буріння
Нафтогазвидобування
2014 року. Це у вісім разів
перевищує показник
2013 року*

2014 року ДТЕК інвестував 6,5 млрд грн у стратегічні проекти з модернізації і створення нових потужностей. Технічне переоснащення було спрямовано на зростання виробничих показників, покращення умов праці співробітників та подовження строків експлуатації підприємств. Створення нових потужностей у повітряній енергетиці і видобуванні газу продовжує розвиток нових напрямів бізнесу та української енергетики.

Обсяг інвестицій, млн грн (МСФЗ, без ПДВ)

Підприємство	2014	2013	Зміна, +/-	Зміна, %
Видобуток і збагачення вугілля	3 008,0	4 212,0	-1 204,0	-28,6
Генерація електроенергії	1 039,0	2 486,0	-1 447,0	-58,2
Дистрибуція електроенергії, у тому числі Київенерго	1 294,0	1 806,0	-512,0	-28,3
ДТЕК ВДЕ	153,0	1 562,0	-1 409,0	-90,0
ДТЕК Нафтогаз	940,0	119,0	821,0	690,0
Інші	26,0	125,0	-99,0	-79,0
Разом	6 460,0	10 310,0	-3 850,0	-37,3

Із 2013 року на виробничих підприємствах ДТЕК реалізує проект побудови Системи безперервного вдосконалення «Новатор». Його мета – підвищити ефективність роботи за рахунок постійного покращення процесів, зниження втрат і підвищення якості продукції. Проект вже охопив 17 підприємств кожної галузі, де працює компанія: видобуток і збагачення вугілля, генерація й дистрибуція електроенергії. Співробітники пропонують ідеї щодо поліпшення процесів, зниження втрат і підвищення якості продукції, найкращі з яких впроваджуються. За результатами 2014 року економічний ефект від реалізованих проектів становив 221,8 млн грн.

2014 року компанія інвестувала в розвиток вуглевидобувних підприємств 3 млрд грн. Зокрема, на проведення капітальних гірничих виробок і оснащення шахт обладнанням для очисних вибоїв направлено 1 642 млн грн, на переоснащення збагачувальних фабрик – 378 млн грн.

ДТЕК послідовно впроваджує сучасне обладнання і технології, що покращує умови праці шахтарів і підвищує ефективність ведення підземних робіт. Завдяки придбанню нової техніки збільшено та оновлено парк прохідницьких і очисних комбайнів на 70% (ДТЕК придбав 195 і 110 комбайнів, відповідно), скребкових конвеєрів і перевантажувачів – на 35% (придбано 199 од.), електровозів – на 63% (придбано 57, капітально відремонтовано 220 електровозів).

Приріст обсягів переробки вугілля на ЦЗФ Павлоградська – 1,3 млн тонн на рік

Ключові проекти, реалізовані 2014 року:

- Завершено модернізацію другої секції ЦЗФ Павлоградська (загальний бюджет проекту становив 125 млн грн), що забезпечує зростання переробки рядового вугілля на 1,3 млн тонн на рік – до 5,8 млн. Технічне переоснащення дозволяє збільшити випуск висококалорійного концентрату експортної якості і знизити витрати на збагачення на сторонніх ЦЗФ. Знижено екологічне навантаження завдяки встановленню фільтрпресового відділення і створенню системи замкнутого водопостачання, що дозволяє працювати без скидання рідких відходів.
- Завершено будівництво та введено в експлуатацію повітроподавальну свердловину на шахті Добропільська (бюджет проекту становив 65,1 млн грн). Свердловина забезпечить гірничі роботи необхідною кількістю повітря, що підвищить безпеку проведення гірничих виробок під час збільшення глибини розробки й багатогазовості пластів. Це дозволить зберегти стабільний видобуток вугілля. Проект будівництва свердловини було розроблено та затверджено ще 2004 року, коли шахтою керувало Міністерство вугільної промисловості. За чотири роки було виконано основні підготовчі роботи, але через припинення державного фінансування проект було заморожено. 2012 року, з приходом ДТЕК, будівництво відновлено.
- Завершено перший етап реконструкції Октябрьської ЦЗФ (бюджет проекту становив 26 млн грн). Впроваджено сучасну технологію збагачення дрібного вугілля (1–13 мм) у важкосередовищних гідроциклонах, завдяки чому знижено енергоспоживання і збільшено ефективність збагачення вугілля. Водночас за рахунок створення фільтрпресового відділення, що дозволило замкнути водно-шламову схему фабрики, виключено скидання рідких відходів вуглезбагачення у ставок-мулонакопичувач.
- Виконано в повному обсязі будівельні роботи із заміни вентилятора головного провітрювання шахти Комсомолец Донбасу (загальний бюджет проекту – 63,8 млн грн). Але через активні військові дії та обстріли Комсомолец Донбасу тимчасово зупинив видобуток вугілля в липні, введення в експлуатацію обладнання відкладено.

Компанія продовжує реалізацію проектів зі:

- Збільшення пропускної спроможності підйомного комплексу на шахті ім. Героїв Космосу (бюджет проекту – 173 млн грн), що дозволить із 2016 року наростити продуктивність до 3 млн тонн на рік. 2014 року встановлено нову підйомну вугільну машину – це основна частина масштабної реконструкції комплексу.
- Спорудження вентиляційної свердловини на шахті Ювілейна (бюджет проекту – 207,7 млн грн). Реалізація проекту дозволить забезпечити шахту необхідною кількістю повітря.

Генерація електроенергії

ДТЕК реалізує масштабну програму модернізації генерувальних потужностей. Необхідність модернізації та реконструкції є вкрай актуальною, оскільки основні потужності ТЕС були побудовані в 1960–80-х роках і мають значно зношене обладнання. Водночас баланс потужностей в енергосистемі України характеризується дефіцитом саме маневрених потужностей, що регулюють обсяг виробництва електроенергії в пікові години навантажень.

З 2007 року ДТЕК модернізував 17 енергоблоків, що дало українській енергосистемі додаткові 324 МВт потужностей.

2014 року ДТЕК завершив модернізацію трьох енергоблоків: № 13 ДТЕК Луганської ТЕС, № 8 ДТЕК Добротвірської ТЕС і № 3 ДТЕК Запорізької ТЕС (загальний бюджет проектів становив 1 425 млн грн).

У межах модернізації оновлення або заміну проходить практично все обладнання енергоблоків: котли, турбіни, генератори, трансформатори та допоміжне електрообладнання; впроваджуються автоматичні системи управління технологічними процесами. Це дозволяє продовжити строк служби енергоблоків як мінімум на 15 років, водночас збільшити встановлену потужність і розширити діапазон маневреності. Крім того, досягається зниження питомої витрати палива на виробництво кіловат-години, що також позитивно впливає на екологічні характеристики ТЕС.

Починаючи з 2012 року, всі енергоблоки ТЕС ДТЕК під час модернізації проходять реконструкцію електрофільтрів для досягнення рівня викидів пилу згідно з Директивою 2001/80/ЄС. Компанія провела заміну та модернізацію 13 систем очищення димових газів від твердих частинок, внаслідок чого концентрацію викидів пилу було знижено в середньому у 22 рази.

НКРЕКП 2014 року прийняла низку постанов про зупинку нарахування інвестиційної складової за проектами реконструкції енергоблоків ТЕС, обґрунтовуючи своє рішення прийняттям 13 серпня 2014 року постанови № 372, яка встановлює порядок вживання тимчасових надзвичайних заходів щодо подолання наслідків тривалого порушення нормальної роботи ринку електроенергії, а також наказом Міністерства економічного розвитку й торгівлі України № 237 від 11 березня 2014 року про оптимізацію інвестиційної складової в тарифах ГК ТЕС.

Дистрибуція електроенергії

Діяльність ДТЕК Донецькобленерго, ДТЕК Високовольтні мережі, а також ремонтних бригад ДТЕК Дніпрообленерго торік була сконцентрована на відновленні електропостачання в населених пунктах, знеструмлених через військові дії. Повністю було відновлено 480 високовольтних ліній, 450 підстанцій 110–35 кВ, 7 800 трансформаторних підстанцій, що дозволило повернути світло у 340 населених пунктів.

Дистрибуційні підприємства, що працюють поза зоною проведення АТО, щоб підвищити надійність і якість електропостачання, а також створити резервні потужності для підключення нових абонентів, реалізували низку проектів із модернізації підстанцій та ліній електропередачі. Також продовжилось впровадження проектів, спрямованих на підвищення якості обслуговування клієнтів. Розширюються як можливості онлайн-сервісів оплати за електроенергію, так і мережа терміналів приймання платежів і сучасних ЦОК, що працюють за принципом «єдиного вікна». Упродовж 2014 року для клієнтів дистрибуційних підприємств ДТЕК було відкрито 8 ЦОК у Києві. Отже, у столиці відкриті і діють 12 ЦОК, які обслуговують приблизно 1 млн клієнтів-фізичних осіб і 28 тис. клієнтів-юридичних осіб.

2014 року ДТЕК інвестував понад 1 млрд грн у капітальні проекти дистрибуційних підприємств, у тому числі Київенерго.

Оновлення ЛЕП дистрибуційними підприємствами ДТЕК 2014 року*

	Од. вим.	0,4 кВ	6–10 кВ	35–150 кВ
Реконструйовано ВЛ	км	91,52	15,43	36,35
Відремонтовано ВЛ	км	3 490,90	2 029,90	1 702,50
Замінено дроти на ВЛ	км	1 785,60	405,10	125,60
Побудовано нових КЛ	км	2,11	–	2,38
Реконструйовано КЛ	км	3,07	65,65	–
Оновлено пошкоджених КЛ 0,4–20 кВ	од.	11 972,00		

Оновлення підстанцій дистрибуційними підприємствами ДТЕК 2014 року, шт.*

	35–150 кВ	6–10 кВ
Реконструйовано ПС	25	–
Відремонтовано силових трансформаторів	74	–
Відремонтовано вимикачів	590	–
Реконструйовано ТП, РП	–	136
Відремонтовано ТП, РП	–	5 123
Відремонтовано силових трансформаторів ТП, РП	–	1 904
Відремонтовано вимикачів ТП, РП	–	3 504

* Інформацію наведено щодо фактично введених в експлуатацію об'єктів ДТЕК Дніпрообленерго, ДТЕК Донецькобленерго, ДТЕК Високовольтні мережі, Київенерго. ВЛ – високовольтна лінія, КЛ – кабельна лінія (електропередачі), ПС – підстанція, РП – розподільний пункт, ТП – трансформаторна підстанція.

На 589,3 тис. тонн
знизили споживання
вугілля ТЕС ДТЕК
2014 року завдяки
проведеній
реконструкції

Понад 230 тис. побутових клієнтів охоплено автоматизованою системою комерційного обліку електроенергії станом на 1 січня 2015 року

21% клієнтів із числа юридичних осіб використовують сервіс «Особистий кабінет», 10% клієнтів із числа фізичних осіб в онлайн розраховуються за електроенергію

Найбільші інвестиційні проекти з будівництва та модернізації енергомереж 2014 року:

- Завершено модернізацію найбільших підстанцій Дніпропетровської області, що живлять підприємства гірничо-металургійного комплексу, – 150/35/10–6 кВ «Вузлова», 150/35/6 кВ «Гвардійська» і 150/6 кВ «ПГЗК-150» (ДТЕК Дніпрообленерго). Нове обладнання дозволить знизити втрати електроенергії, своєчасно й оперативно перерозподіляти навантаження на мережу, що підвищить якість постачання електроенергії.
- Триває реалізація проекту із впровадження системи управління взаємозв'язками з клієнтами та створення єдиного контакт-центру (ДТЕК Дніпрообленерго), спрямованого на підвищення якості обслуговування. За результатами 2014 року в зоні обслуговування одного з перших в Україні повністю автоматизованого контакт-центру вже налічується приблизно 1,5 млн абонентів.
- Виконано поточний ремонт на 13 високовольтних підстанціях 110/35 кВ у Донецькій та Дніпропетровській областях (ДТЕК Високовольтні мережі). Підвищено надійність електропостачання 10 підприємств металургійної та гірничодобувної промисловості, підприємств комунальної інфраструктури і населення Вугледара, Докучаєвська, Маріуполя, Костянтинівки, Дружківки Донецької області, а також шахт Павлоградського, Першотравенського районів і мешканців міста Тернівка Дніпропетровської області.

Київенерго

Компанія продовжила реалізацію інфраструктурних проектів для поліпшення тепло- та енергопостачання столиці.

2014 року в межах ремонтної та інвестиційної кампанії Київенерго замінило найбільш зношені та проблемні ділянки теплових мереж, прокладених у 1950–70-х роках. Зокрема, виконано перекладання на 188 ділянках теплових мереж столиці з повною заміною труб. Замінено 70,9 км трубопроводів центрального опалення та гарячого водопостачання на сучасні енергозберігальні металеві або пластикові труби попередньо ізольовані.

Компанія виконала значний обсяг робіт із підвищення надійності електропостачання споживачів і потужності обладнання електричного комплексу. Реконструйовано сім підстанцій – «Оленівська» (Подільський район), «Вулкан» (Дарницький район), «Вигурівщина» (Деснянський район), «Дніпровська» (Голосіївський район), «Вокзальна» (Шевченківський район), «Станкозаводська» (Святошинський район), «Оболонь» (Оболонський район). Крім цього, проведено капітальні ремонти ще семи електростанцій 35–110 кВ. Це дозволить забезпечити природний приріст електроспоживання і створити резервні потужності для під'єднання нових абонентів.

Також успішно реалізовано розпочатий 2012 року проект із заміни відкритого розподільного пристрою на ТЕЦ-5 на сучасний комплектний елегазовий пристрій (КРПЕ 330 кВ). 2014 року завершено монтаж обладнання КРПЕ, що дозволить знизити дефіцит енергоспоживання центральних районів столиці й підвищити надійність роботи в період високих температур.

Також компанія й далі покращує сервісні послуги для своїх клієнтів – упродовж року було відкрито 8 ЦОК у Києві. Отже, у столиці відкриті та діють 12 ЦОК, які обслуговують приблизно 1 млн клієнтів-фізичних осіб і 28 тис. клієнтів-юридичних осіб.

ДТЕК ВДЕ | Відновлювана енергетика

Поряд із традиційною генерацією у ДТЕК активно розвивається напрям відновлюваної енергетики. «Зелена» енергетика – це реальний крок для зниження залежності України від імпортованих енергоносіїв та зміцнення енергетичної безпеки країни. Збільшення частки відновлюваної енергетики в загальному обсязі виробництва енергії також передбачено зобов'язаннями, які Україна взяла на себе, приєднавшись до Європейського енергетичного співтовариства. Доведення частки відновлюваних джерел енергії в Україні до 11% до 2020 року передбачено договором про асоціацію з ЄС. Розвиток вітроенергетики в Україні – це розвиток по-справжньому європейської галузі, значні іноземні інвестиції, нові робочі місця в інноваційній сфері.

2014 року з введенням в експлуатацію 35 вітроустановок другої черги Ботієвська ВЕС вийшла на проектну потужність у 200 МВт і стала найпотужнішою ВЕС в Україні. Вона також входить до ТОП-5 найбільших ВЕС у Центральній і Східній Європі.

За результатами року станція забезпечила виробництво 652 млн кВт-год «зеленої» електроенергії.

Інвестиції в Ботієвську ВЕС становили приблизно 340 млн євро. Для реалізації проекту було залучено два кредити в німецькому банку Landesbank Berlin загальною сумою 245 млн євро. Угоду із залучення інвестицій для будівництва першої черги станції визнано однією з найбільших в українській енергетиці й названо «Угодою року - 2012» за версією лондонських видань Euromoney's Trade Finance Magazine і Global Trade Review Magazine. Організаторами кредитної угоди виступили Landesbank Berlin і державне експортно-кредитне агентство EKF (Данія).

Ботієвська ВЕС – перша ВЕС парку ДТЕК Приазовський (Запорізька область), який також охоплює Бердянську ВЕС (150 МВт) і Приморську ВЕС (200 МВт). Введення в експлуатацію всіх потужностей вітропарку заплановано 2018 року.

340 млн євро інвестував ДТЕК у будівництво Ботієвської ВЕС

2014 року капітальні інвестиції ПрАТ «Нафтогазвидобування» в облаштування Семиренківського й Мачухівського газоконденсатних родовищ становили 940 млн грн, що майже у вісім разів перевищує показник 2013 року.

У першій половині року компанія розпочала буріння шести нових свердловин на газ на Семиренківському родовищі. Кожна з нових свердловин має проектну глибину понад 5 тис. м, тоді як середня глибина свердловин, що діють зараз в Україні, – 3-4 тис. м. Для успішної реалізації проекту велику частину обладнання й матеріалів розробляють або імпортують на індивідуальне замовлення компанії. Так, під час робіт Нафтогазвидобування використовує вдосконалені бурові верстати, імпортні надміцні долота, а також стійкі до високих температур розчини для буріння.

Крім того, на трьох свердловинах відновлено бурові роботи, розпочаті в минулі роки. Отже, Нафтогазвидобування вийшло на перше місце в Україні за обсягами буріння глибоких свердловин серед приватних компаній.

Компанія проводить комплексне вивчення надр, застосовуючи унікальні для України методи пошуку й розвідки. На вивчення й підготування до розробки ліцензійних ділянок Нафтогазвидобування направило торік 413 млн грн.

Для приведення видобутого газу до вимог стандартів завершено будівництво УППГ «Олефірівка» потужністю понад 2 млрд куб. м на рік. Під час будівництва установки використано технології та обладнання, що забезпечили високу ефективність підготовки природного газу та конденсату, а також контроль якості продукції в онлайн-режимі. Сучасна система автоматизації забезпечує підвищену стабільність і безпеку роботи УППГ. Завдяки технологічним рішенням зведено до мінімуму вплив на довкілля і споживання енергоресурсів для власних потреб. Інвестиції в будівництво нової установки «Олефірівка» становили 133 млн грн.

Нафтогазвидобування
вийшло на перше місце
в Україні за обсягами
буріння глибоких
свердловин

Аналіз

фінансових результатів

Консолідований виторг ДТЕК за 2014 рік зберігся практично на рівні 2013 року і становив 93 254 млн грн. Витрати на реалізацію продукції зменшились на 3,6%, тобто до 79 970 млн грн, головню за рахунок зниження обсягів виробництва. 2014 року компанія визнала чистий збиток у сумі 19 660 млн грн проти чистого прибутку за 2013 рік у сумі 2 980 млн грн. Чистий операційний грошовий потік зріс на 11,7% і досяг 11 264 млн грн проти 10 082 млн грн 2013 року. Капітальні витрати зменшились на 37,3% і становили 6 460 млн грн.

Динаміка консолідованих фінансових показників ДТЕК, млн грн*

	2014	2013**
Виторг	93 254	92 817
Собівартість реалізованої продукції	(79 970)	(82 956)
Операційні доходи	1 349	2 910
Операційні витрати	(2 777)	(1 780)
ЕВІТДА	18 965	14 699
ЕВІТДА margin	20,3%	15,8%
Чистий прибуток/збиток	(19 660)	2 980
Активи	110 784	94 137
Капітальні інвестиції	6 460	10 310

* Всі дані підрозділу «Аналіз фінансових результатів» надано на підставі аудованої консолідованої звітності ДТЕК В.В.
 ** Якщо порівняти з даними річного звіту 2013 року, то було внесено корективи щодо придбання ПрАТ «Нафтогазвидобування» 2013 року, пов'язане з переоцінкою вартості основних засобів і запасів.

Доходи

Доходи ДТЕК формуються за рахунок оптового продажу електроенергії ДП «Енергоринок», реалізації вугілля, газу й газового конденсату, а також передавання та продажу електроенергії та теплоенергії кінцевим споживачам.

Доходи від продажу електроенергії кінцевим споживачам в Україні та експорту електроенергії 2014 року становили 46,8% консолідованого виторгу, від оптового продажу електроенергії у ДП «Енергоринок» – 37,9%, від реалізації вугілля – 5,7%, від продажу теплової енергії кінцевим споживачам – 5,1%, від продажу газу й газового конденсату – 4,2%.

Консолідований виторг
 ДТЕК за 2014 становив
 93 254 млн грн

Основний обсяг доходів – 90,5% консолідованого виторгу (разом із компенсацією різниці в тарифах за тепло) – компанія згенерувала на внутрішньому ринку України. ДТЕК збільшив доходи від експортних продажів на 1 073 млн грн: із 7 831 млн грн 2013 року до 8 904 млн грн 2014 року. Частка доходів від експорту в консолідованому виторгу ДТЕК за підсумками 2014 року становила 9,5%.

У ключових сегментах бізнесу 2014 року відбулись такі зміни доходів:

- Доходи від продажу вугілля знизились на 14,6% і становили 5 300 млн грн проти 6 167 млн грн на рік раніше, зниження відбулось переважно за рахунок зменшення обсягів видобутку вугілля. Доходи від експорту вугілля становили 3 827 млн грн проти 3 309 млн грн 2013 року, збільшення зумовлене головню девальвацією національної валюти.
- Доходи від генерації електроенергії залишились на рівні 2013 року і становили 35 321 млн грн.
- 2014 року доходи від передавання й постачання електроенергії на внутрішньому ринку збереглись на рівні 2013 року: 38 583 млн грн.
- Доходи від виробництва теплової енергії, з урахуванням компенсації різниці в тарифах, знизились на 9,3% і становили 4 766 млн грн. Зниження відбулось за рахунок зменшення обсягу реалізованої теплової енергії.
- Доходи від реалізації природного газу та газового конденсату зросли на 972 млн грн 2014 року і становили 3 921 млн грн проти 2 949 млн грн 2013 року.

Собівартість реалізованої продукції

Собівартість реалізованої продукції ДТЕК 2014 року зменшилась на 2 986 млн грн і становила 79 970 млн грн.

Зменшення собівартості зумовлене зниженням обсягів виробництва, зокрема, скороченням видобутку вугілля на 4,3 млн тонн, вироблення електроенергії ТЕС на 5,3 млрд кВт·год.

Валовий прибуток ДТЕК
 за підсумками 2014 року
 становив 13 284 млн грн

Валовий прибуток за підсумками 2014 року становив 13 284 млн грн, що перевищує показник 2013 року на 34,7%, або 3 423 млн грн. Валова маржа зросла з 10,6% 2013 року до 14,2% 2014 року. Основними причинами зростання валової маржі є зміна курсу гривні, що призвела до зростання валової маржі за експортними операціями на 1 951 млн грн і вихід на повний режим завантаження Ботівської ВЕС у зв'язку із завершенням будівництва потужностей, що дало зростання валової маржі на 645 млн грн.

Операційні витрати та доходи

Загальні адміністративні витрати скоротились на 6,9% і становили 2 350 млн грн за підсумками 2014 року. Основною статтею загальних та адміністративних витрат є витрати на персонал, разом із податками на заробітну плату, які становили 68,2% від усіх загальних та адміністративних витрат 2014 року.

Інші операційні витрати зросли на 56% і становили 2 777 млн грн, зокрема за рахунок збільшення на 530 млн грн витрат на створення резерву під знецінення дебіторської заборгованості.

Інші операційні доходи знизились на 53,6% і становили 1 349 млн грн. Зниження операційних доходів багато в чому пов'язане з відсутністю відновлення резервів за дебіторською заборгованістю.

Зобов'язання і власний капітал

Зміни зобов'язань ДТЕК пов'язані переважно зі збільшенням боргового навантаження: з кінця 2013 року обсяг кредитів і позик зріс із 27 010 млн грн до 47 965 млн грн на кінець 2014 року. Компанія не здійснювала 2014 року значного залучення коштів, зростання вартості запозичень пов'язане зі значною девальвацією гривні – на 97%, якщо порівняти з початком 2014 року.

Довгострокові фінансові зобов'язання зросли на 32,5% 2014 року переважно за рахунок збільшення суми зобов'язань за майбутніми платежами, пов'язаними з орендою й концесією підприємств ДТЕК. Поточні фінансові зобов'язання збільшились із 290 млн грн 2013 року до 7 151 млн грн 2014 року за рахунок збільшення справедливої вартості фінансових інструментів (свопів) на 5 678 млн грн із подальшою їх рекласифікацією з довгострокових на поточні фінансові зобов'язання.

Кредиторська заборгованість ДТЕК за підсумками 2014 року збільшилась на 23,1%: із 9 397 млн грн до 11 565 млн грн. Отримані передоплати станом на 31 грудня 2014 року зменшились на 18% і становили 3 293 млн грн головно за рахунок зниження передоплат, отриманих підприємствами Групи в рахунок майбутніх поставок електроенергії та вугілля.

Капітал ДТЕК 2014 року зменшивсь на 39,9% і становив 20 527 млн грн. Скорочення відбулось насамперед за рахунок визнання збитку в 19 660 млн грн.

Активи

Активи ДТЕК 2014 року збільшились на 17,7%, якщо порівняти з 2013 роком, і становили 110 784 млн грн. Балансова вартість необоротних активів зросла на 14,5% – до 80 188 млн грн. Необоротні активи зросли головно за рахунок переоцінювання основних засобів щодо деяких підприємств компаній. Переоцінювання проведено відповідно до вимог облікової політики, яка передбачає відображення основних засобів на балансі за справедливою вартістю на звітну дату.

Активи ДТЕК 2014 року
становили
110 784 млн грн

Оборотні активи збільшились на 6 517 млн грн: із 24 079 млн грн 2013 року до 30 596 млн грн 2014 року. Ця зміна зумовлена зростанням балансової вартості запасів, збільшенням суми фінансових інвестицій і збільшенням суми грошових коштів.

Грошові потоки

2014 року чистий грошовий потік від операційної діяльності зріс на 11,7%, або 1 182 млн грн, і становив 11 264 млн грн. Ключовою причиною зростання є зростання операційного прибутку на 1 473 млн грн за рахунок сумарної зміни валового прибутку, витрат на збут та інших операційних доходів і витрат.

Платежі з інвестиційної діяльності 2014 року становили 10 134 млн грн, що нижче за показник 2013 року на 3 521 млн грн. У зв'язку з економічною ситуацією у країні одним із ключових завдань компанії 2014 року була оптимізація капітальних витрат, тому було переглянуто плани щодо модернізації та реконструкції виробничих підприємств, скорочено капітальні витрати на активи, розміщені в зоні військового конфлікту.

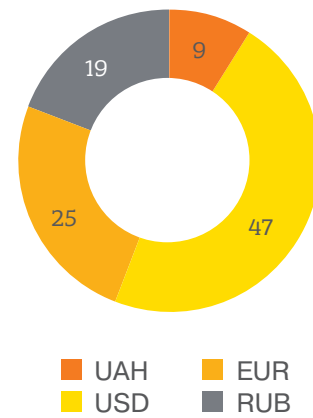
Виплати з фінансової діяльності 2014 року становили 695 млн грн.

Кредитний портфель

Більша частина кредитного портфеля ДТЕК деномінована в доларах США, російських рублях і євро.

Позики в доларах США й у гривнях брались як за рухомою ставкою з прив'язуванням до LIBOR, так і за фіксованою ставкою; у євро – переважно за рухомою ставкою, прив'язаною до EURIBOR; у російських рублях – за рухомою ставкою, прив'язаною до Mosprime.

Структура заборгованості ДТЕК станом на 31 грудня 2014 року, %

Ключові коефіцієнти співвідношення власних і позикових коштів ДТЕК станом на 31 грудня 2014 року

	2014	2013	Зміна, +/-	Зміна, %
Загальний борг/ЕВІТДА	2,9	1,9	1,0	52,6
Чистий борг/ЕВІТДА	2,4	1,5	0,9	60,0

Співвідношення чистого боргу до ЕВІТДА зросло з 1,5 до 2,4 на кінець 2014 року. Основна причина – зростання кредитного портфеля на 20 955 млн грн. У зв'язку з тим що метод розрахунку цього показника за низкою кредитних договорів ґрунтується на іншій методології, було порушено порогове значення показника 3,0х. Компанія своєчасно звернулась до всіх своїх кредиторів і отримала підтвердження про відсутність подій дефолту у зв'язку з цим порушенням.

Кредитні рейтинги

Рейтингові агентства обмежують рейтинги українських корпоративних позичальників так званою страновою стелею. Відповідно, внаслідок кількох переглядів суверенного рейтингу України, а також у зв'язку з реструктуризацією кредитного портфеля компанії було переглянуто рейтинги ДТЕК. Останнє оновлення було здійснено в квітні та травні 2015 року, внаслідок якого рейтингове агентство Fitch Ratings присвоїло DTEK HOLDINGS LIMITED довгостроковий кредитний рейтинг «С», а Moody's Investors Service присвоїло DTEK ENERGY B.V. довгостроковий кредитний рейтинг «Са».

Кредитне агентство	Рейтинг	Дата
Fitch		
LT FC IDR	C	квітень 2015
LT LC IDR	C	квітень 2015
Moody's		
LT CFR	Ca	травень 2015

Корпоративне управління

- 01 Структура корпоративного управління
- 02 Наглядові ради операційних компаній
- 03 Дивідендна політика

Структура

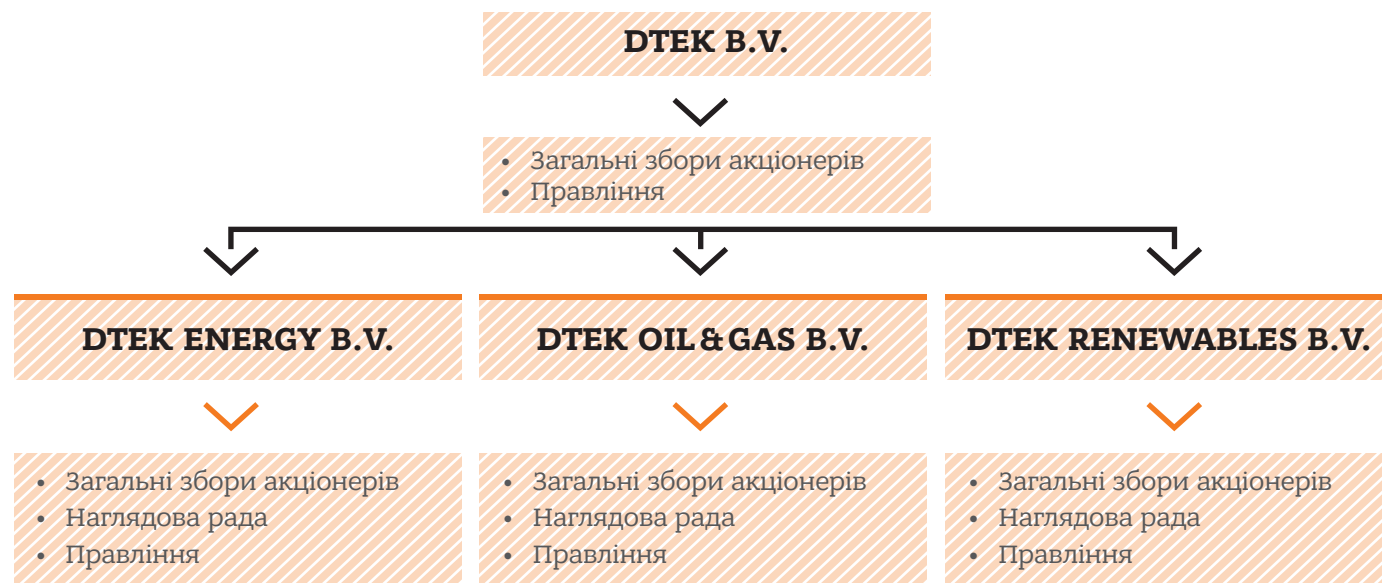
корпоративного управління

ДТЕК розвиває систему корпоративного управління відповідно до найкращих світових стандартів публічних міжнародних корпорацій.

Якість корпоративного управління сприяє успішному розвитку та підвищенню інвестиційної привабливості компанії, дає додаткові гарантії акціонерам, партнерам, клієнтам і сприяє зміцненню системи внутрішнього контролю. У своїй практичній роботі підприємства Групи ДТЕК керуються такими корпоративними цінностями, як професіоналізм, відповідальність, прагнення вдосконалюватися, згуртованість, відкритість, а також принципами корпоративної етики. Реструктуризація Групи ДТЕК спрямована на оптимізацію та підвищення операційної ефективності бізнесу, підвищення рівня прозорості для інвесторів і суспільства.

2014 року сформовано стратегічний холдинг ДТЕК B.V. і три галузеві субхолдинги: ДТЕК ENERGY B.V., що забезпечує управління активами у вуглевидобутку, тепловій енергетиці та дистрибуції, ДТЕК RENEWABLES B.V. – в альтернативній енергетиці та ДТЕК OIL&GAS B.V. – у видобутку газу.

Структура Групи ДТЕК
(впроваджена 19.09.2014)

Основні переваги реструктуризації Групи ДТЕК

Підвищення ефективності управлінських рішень

Концентрація відповідальності на рівні стратегічного холдингу дозволить галузевим компаніям сфокусуватись на операційній діяльності.

Операційні компанії стануть центрами галузевої експертизи.

Нова модель дозволить досягти мінімального дублювання функцій.

Розділення бізнесів

Розділення дозволить фінансувати проекти операційних компаній без негативних наслідків для кредитного навантаження ДТЕК Енерго.

Відокремлення операційних компаній дозволить залучати різних партнерів в окремі види бізнесу.

Прозора структура

Зміна структури власності та удосконалення системи корпоративного управління зроблять Групу ДТЕК більш прозорою та відкритою для інвесторів та партнерів.

Персональний склад наглядових рад

DTEK ENERGY B.V.

- Олег Попов
- Дамір Ахметов
- Ірина Мих
- Сергій Коровін
- Йохан Бастін
- Кетрін Сталкер
- Роберт Шеппард

DTEK OIL&GAS B.V.

- Олег Попов
- Дамір Ахметов
- Ірина Мих
- Сергій Коровін
- Роберт Шеппард

DTEK RENEWABLES B.V.

- Олег Попов
- Дамір Ахметов
- Ірина Мих
- Сергій Коровін
- Йохан Бастін

Наглядові ради операційних компаній

Олег Попов

Голова наглядових рад,
генеральний директор АТ «СКМ»

Закінчив Донецький політехнічний інститут у 1991 році та Донецький державний університет у 1996 році. Із 1991 до 2000 року працював у різних державних установах. 2000 року був запрошений до АТ «СКМ» як заступник генерального директора. Із 2001 до 2006 року обіймав посаду виконавчого директора. Працює на посаді генерального директора АТ «СКМ» із січня 2006 року. Обіймає посаду голови наглядових рад DTEK ENERGY B.V., DTEK RENEWABLES B.V., DTEK OIL&GAS B.V. і ФК «Шахтар». До його обов'язків входить затвердження ключових фінансових, інвестиційних і кадрових рішень як безпосередньо в керівній компанії, так і в активах Групи СКМ, а також оцінювання роботи керівників цих активів.

Дамір Ахметов

Член наглядових рад
DTEK ENERGY B.V., DTEK RENEWABLES B.V.,
DTEK OIL&GAS B.V.

Із 1998 до 2006 року навчався у швейцарській школі Le Rosey за програмою Міжнародного бакалаврату (International Baccalaureate Diploma Programme). 2010 року закінчив школу бізнесу Sir John Cass Business School (City University London), здобувши ступінь магістра наук у сфері фінансів (MSc in Finance). Із 1 лютого 2013 року працює в компанії SCM Advisors (UK) Limited на посаді старшого менеджера.

Сергій Коровін

Член наглядових рад DTEK ENERGY B.V.,
DTEK RENEWABLES B.V., DTEK OIL&GAS B.V.,
директор із розвитку енергетичного напрямку
бізнесу АТ «СКМ»

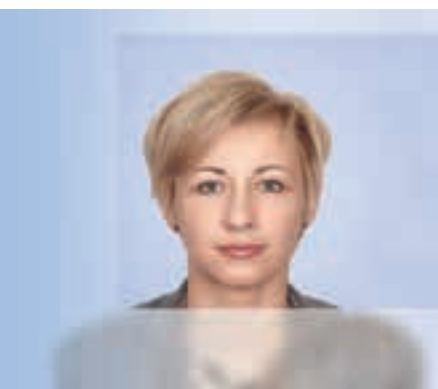
1993 року закінчив із відзнакою факультет обчислювальної математики й кібернетики Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова. Із 2002 до 2008 року працював у датському й російському офісах провідної міжнародної консалтингової компанії McKinsey&Company. Із 2008 року керував роботою з телекомунікаційними організаціями і входив до складу ради директорів російського відділення компанії Microsoft. Із 2010 року обіймає посаду директора з розвитку енергетичного напрямку бізнесу АТ «СКМ».

Йохан Бастін

Член наглядових рад DTEK ENERGY B.V.,
DTEK RENEWABLES B.V., незалежний директор,
генеральний директор CapAsia

Здобув ступінь магістра з міського планування в Технічному університеті Ейндховена (Нідерланди), а також ступінь доктора наук із регіонального планування в Монреальському університеті (Канада) зі спеціалізацією в державному управлінні та фінансах. Із 1985 до 1992 року працював в Інституті міжнародного розвитку при Гарвардському університеті (Індонезія). Із 1993 до 2002 року обіймав низку керівних посад у Європейському банку реконструкції та розвитку в Лондоні (Великобританія), остання з яких – директор бізнес-групи, що відповідає за інвестиції боргових інструментів та акціонерного капіталу в інфраструктуру, транспортні й енергетичні компанії, муніципальні та екологічні послуги, а також енергетичну ефективність. Потім працював на позиції керівного директора Darby Private Equity, 100%-ної дочірньої компанії Franklin Templeton Investments. На цей момент є генеральним директором CapAsia – міжнародної компанії, розміщеної в Сінгапурі, котра займається інвестиційною діяльністю у сфері енергетики, інфраструктури та відновлюваної енергетики країн Азії.

Ірина Мих

Член наглядових рад DTEK ENERGY B.V.,
DTEK RENEWABLES B.V., DTEK OIL&GAS B.V., старший
юрист у юридичній фірмі «Воропаєв і партнери»

1994 року закінчила юридичний факультет Львівського державного університету ім. Івана Франка. Пізніше пройшла навчання в Юридичній школі Осгуд-Холла Йоркського університету в Торонто (Канада). Із 1996 до 2006 року обіймала посаду старшого юриста в юридичній фірмі «Сілецький і партнери», афілійованій зі Squire Sanders & Dempsey LLP, де 2006 року зайняла позицію партнера. У період із червня до жовтня 2008 року була юридичним радником групи «Українські Аграрні Інвестиції», яка належить «Ренесанс Капіталу». До червня 2009 року працювала на позиції керівника юридичного департаменту ТОВ «Клуб сиру». Зараз обіймає посаду старшого юриста в юридичній фірмі «Воропаєв і партнери».

Кетрін Сталкер

Член наглядової ради DTEK ENERGY B.V.,
незалежний директор

Закінчила університет Heriot-Watt в Единбурзі (Великобританія) зі ступенем бакалавра, потім Лондонську школу економіки (Великобританія) зі ступенем магістра. Почала кар'єру 1991 року в «Банку Англії» (Bank of England) як аналітик та інспектор із контролю над банківською діяльністю. Із 1995 до 2007 року працювала в підрозділах компанії PricewaterhouseCoopers у Москві та Берліні, потім була призначена партнером, відповідальним за служби управління персоналом і винагороди в Центральній і Східній Європі, а також у країнах СНД. Співпрацювала з великою кількістю компаній із питань винагороди вищого керівництва, організаційної реструктуризації, а також підвищення ефективності політики і процедур управління персоналом.

Роберт Шеппард

Член наглядової ради DTEK ENERGY B.V.,
DTEK OIL&GAS B.V., незалежний директор,
голова IPM Advisors

1972 року закінчив Університет Вайомінгу, має ступінь бакалавра фізико-математичних наук. 1991 року закінчив Школу бізнесу Колумбійського університету за спеціальністю Executive MBA. Почав кар'єру в нафтовій галузі 1972 року в компанії Amoco. У середині 1980-х років працював в Amoco Exploration на посаді віце-президента. Із 1992 до 1995 року був виконавчим директором GUPCO (Gulf of Suez Petroleum Company). У 1995–1998 роках обіймав посади президента й генерального директора представництв Amoco в Аргентині та Єгипті. Із 1998 року працював як головний операційний директор і президент компанії «Сиданко» до її злиття з BP. Із 2002 до 2004 року обіймав посаду старшого віце-президента BP, займаючись питаннями, пов'язаними з активами компанії у РФ. Зараз обіймає посаду голови консалтингової компанії IPM Advisors і головного операційного директора Soma Oil and Gas.

» Діяльність комітетів при наглядових радах

Комітети є консультативно-дорадчими органами при наглядових радах, розглядають і готують рекомендації щодо профільних питань для подальшого затвердження наглядовими радами. Комітети проводять регулярні засідання відповідно до щорічного плану робіт.

Голова:
С. Коровін

Аудиторські комітети при наглядових радах DTEK ENERGY B.V., DTEK RENEWABLES B.V. та DTEK OIL&GAS B.V.

Член комітету:
І. Мих

Основні завдання:

- Нагляд за системою внутрішнього контролю та управління ризиками, діяльністю внутрішнього й зовнішнього аудиту.
- Аналіз та розгляд обґрунтованості та достовірності фінансової та іншої звітності ДТЕК.
- Розгляд питань щодо функціонування систем управління ризиками, внутрішнього контролю та відповідності чинному законодавству.
- Підготовка рекомендацій наглядовій раді щодо кандидатури аудитора для затвердження фінансової звітності ДТЕК.
- Оцінювання обсягу та якості аудиторських процедур, а також ступеня незалежності й об'єктивності аудитора.

Голова:
Р. Шепард

Комітети з безпеки праці та охорони довкілля при наглядових радах DTEK ENERGY B.V. та DTEK OIL&GAS B.V.

Член комітету:
І. Мих

Основні завдання:

- Визначення ризиків у сфері техніки безпеки праці та охорони довкілля, розробка заходів щодо їх мінімізації.
- Розробка системи мотивації персоналу до дотримання правил безпеки праці.
- Проведення навчань із ліквідації надзвичайних ситуацій (НС) на підприємствах ДТЕК.

Голова:
К. Сталкер

Комітет із призначень, винагород та корпоративного управління при наглядовій раді DTEK ENERGY B.V.

Член комітету:
О. Попов

Основні завдання:

- Сприяння менеджменту в підвищенні ефективності системи управління персоналом ДТЕК.
- Відстеження й підготовка рекомендацій менеджменту з питань неринкової стратегії компанії (соціальні ініціативи, управління репутацією, соціальне партнерство, GR).
- Відстеження й підготовка рекомендацій менеджменту щодо впровадження найкращих світових практик у системи мотивації, оцінювання, винагороди та розвитку топ-менеджерів ДТЕК.
- Підготовка рекомендацій наглядовій раді щодо кадрових призначень топ-менеджменту ДТЕК.
- Підготовка рекомендацій щодо персонального складу наглядової ради та її комітетів.

Дивідендна політика

Дивідендна політика ДТЕК ґрунтується на дотриманні балансу між необхідністю інвестувати в розвиток виробничих потужностей і дотриманням права акціонерів на участь у прибутку компанії. Такий підхід є визначальним чинником довгострокового зростання акціонерної вартості ДТЕК.

СТАЛІЙ РОЗВИТОК

- 01 Сталий розвиток
- 02 Суспільство
- 03 Співробітники
- 04 Охорона праці, промислова безпека та охорона здоров'я
- 05 Охорона довкілля
- 06 Стала енергетика

Сталий

розвиток

Витрати на утримання об'єктів соціальної сфери

551,6 / 360,5

млн грн

Інвестиції у проекти соціального партнерства

130,8 / 77,6

млн грн

Витрати на охорону довкілля (разом з екоподатком)

2 197,9 / 1 911,4

млн грн

Проект «Телемедицина»

12

лікарень

у містах діяльності ДТЕК підключені до національної мережі за весь час проекту (2013-2014 роки)

ДТЕК направив на проекти у сфері сталого розвитку

3,6

млрд грн

2,8

млрд грн

89

в українських і в закордонних клініках

консультацій лікарів

46

тренінгів, семінарів, конференцій

6

наукових конференцій

418

пройшли обстеження дітей

Зацікавлені сторони компанії ДТЕК залишаються тими ж, починаючи з 2012 року

Зацікавлені сторони компанії 2005–2011 роки

1 рівень	<ul style="list-style-type: none"> • Органи місцевого самоврядування • Міжнародні організації • Експерти
2 рівень	<ul style="list-style-type: none"> • Академічні кола та наукова спільнота • Громадські організації
3 рівень	<ul style="list-style-type: none"> • Співробітники, їхні сім'ї • Жителі територій присутності
4 рівень	<ul style="list-style-type: none"> • Медіа • Населення України загалом

Зацікавлені сторони компанії 2012–2015 роки

1 рівень	<ul style="list-style-type: none"> • Співробітники, їхні сім'ї • Жителі територій присутності • Громадські організації • Органи місцевого самоврядування
2 рівень	<ul style="list-style-type: none"> • Експерти та аналітичні центри • Академічні кола та наукова спільнота • Міжнародні організації
3 рівень	<ul style="list-style-type: none"> • Медіа • Населення України загалом

Проект «Місто своїми руками»: сприяння громадській активності для покращення соцінфраструктури

105 / 167

міні-грантів видано

5 600 / 6 536

жителів

брали участь у проекті

691,3 / 436,7

млн грн

інвестовано в охорону праці та промислової безпеки

50,5 / 39,0

млн грн

інвестовано в навчання співробітників

Цілі в галузі сталого розвитку

Відповідно до політики компанії всі її зусилля завжди мають відповідати інтересам суспільства. Тому ДТЕК відповідально підходить до дотримання безпеки праці на виробництві і корпоративних норм етики, до раціонального використання ресурсів та захисту довкілля, до виконання зобов'язань перед співробітниками й суспільством. Компанія інформує всі зацікавлені сторони про важливі питання розвитку.

ДТЕК поділяє довгострокові цілі в галузі сталого розвитку Групи СКМ. 2014 року компанія продовжила реалізацію:

- створення системи, що забезпечує збереження життя і здоров'я співробітників, продовження їхнього трудового довголіття;
- створення умов для соціально-економічного розвитку територій діяльності;
- відповідності найкращим практикам у своїх галузях з ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів.

ДТЕК реалізує проекти, спрямовані на створення умов для соціально-економічного розвитку територій діяльності

Політика корпоративної соціальної відповідальності

Політика КСВ ДТЕК була ухвалена 2009 року і ґрунтується на

- Конституції та чинному законодавстві України;
- Декларації прав людини ООН від 1948 року;
- Декларації міжнародної організації праці про основоположні принципи і права у сфері праці від 1998 року;
- Декларації Ріо-де-Жанейро щодо довкілля та розвитку;
- Положеннях Глобального договору ООН;
- Кодексі етики Європейської бізнес-асоціації.

2014 року Група СКМ ухвалила Політику в галузі сталого розвитку. Цей документ ознаменував перехід компаній Групи від корпоративної соціальної відповідальності до принципів сталого розвитку. Отже, в управлінні бізнесом було здійснено перехід до системи, що сприяє повноцінному розвитку суспільства й задоволенню його екологічних, соціальних та економічних потреб не тільки сьогодні, але й у майбутньому. На основі цієї Політики розробляється Політика сталого розвитку компанії ДТЕК. Затвердження політики заплановано на 2015 рік. Реалізація документа допоможе компанії зробити вагомий внесок у забезпечення сталого розвитку суспільства й покращити якість життя в регіонах своєї діяльності, зміцнити конкурентоспроможність, підвищити ефективність роботи персоналу та лояльність споживачів, а також підвищити репутацію компанії загалом.

Комплаєнс

Етичне ведення бізнесу – одна з найважливіших умов для недопущення корупції та відповідності регуляторним вимогам. 2013 року в компанії було прийнято новий Кодекс етики та ділової поведінки. Документ містить положення, що стосуються конфлікту інтересів, корупції, взаємовідносин з органами державної влади, ділової гостинності та ділових подарунків, взаємодії з контрагентами, а також положення щодо політичної та релігійної діяльності, охорони довкілля, запобігання відмиванню грошей і фінансуванню тероризму.

Реалізацією вимог Кодексу займається Департамент із комплаєнс-менеджменту. На регулярній основі проводиться оцінювання благонадійності контрагентів на предмет корупційних ризиків і відповідності міжнародному режиму санкцій. Для донесення антикорупційних стандартів компанії департамент проводить зустрічі з представниками державних органів та бізнесовою спільнотою.

Для ознайомлення з етичними стандартами департамент регулярно проводить тренінги для керівництва і співробітників. Також, щоб мінімізувати ризики виникнення конфліктів інтересів, 2014 року було проведено четверте щорічне декларування конфліктів інтересів, у межах якого керівники і співробітники заповнили понад 1 650 декларацій.

Етичне ведення бізнесу – одна з найважливіших умов для недопущення корупції та відповідності регуляторним вимогам

Управління сталим розвитком

Для управління питаннями сталого розвитку 2012 року в компанії було створено Комітет із питань сталого розвитку при правлінні й Департамент із соціального розвитку.

Комітет із питань сталого розвитку очолює генеральний директор. Завдання Комітету:

- ідентифікація проблем;
- затвердження стратегій соціального розвитку територій діяльності;
- затвердження планів реформування об'єктів соціальної сфери на балансі ДТЕК;
- розвиток системи медицини праці;
- реалізація стратегії охорони довкілля;
- розгляд не виробничих питань, важливих у виконанні бізнесових завдань.

Дирекція з регіональної політики займається плануванням, реалізацією, моніторингом та оцінюванням ефективності соціальних проектів у регіонах діяльності ДТЕК, а також взаємодією із зацікавленими сторонами, розвитком КСВ в Україні, участю в українських та міжнародних ініціативах із КСВ.

Членство в асоціаціях, міжнародних та національних організаціях

2014 року ДТЕК приєднався до міжнародного партнерства в межах платформи «Бізнес за мир (B4P)». Ця платформа сприяє мирним ініціативам бізнесу на територіях, які постраждали від конфліктів або перебувають у зоні високого ризику. B4P також об'єднує компанії для обміну досвідом між бізнесами, які працюють у зоні бойових дій. Понад 120 компаній із різних країн уже приєдналися до цієї ініціативи.

ДТЕК – учасник мережі Глобального договору ООН, входить до Альянсу Глобального договору ООН в Україні й очолює Комітет із захисту довкілля в межах договору. Компанія також є членом міжнародної організації CSR Europe і одним із засновників всесвітньої соціальної ініціативи енергетичних компаній «Енергія для суспільства».

ДТЕК – член Європейської бізнес-асоціації та Американської торгової палати.

Суспільне визнання

- Академія ДТЕК 2014 року у двох номінаціях стала призером премії за досягнення в галузі управління людським капіталом «Кришталева піраміда»: «Корпоративний університет року» та «HR-проект року»;
- ДТЕК увійшов до списку 25-ти найкращих роботодавців України за версією ділової газети «Капітал». Рейтинг складено шляхом опитування понад 500 найбільших компаній країни, студентів провідних українських вишів, експертів і користувачів порталу capital.ua;
- ДТЕК 2014 року посів друге місце в рейтингу «Індекс прозорості та підзвітності компаній України» за результатами оцінювання веб-сайтів за міжнародною методикою організації Beyond Business.

Ключові події

2014 року

Січень

Відбулась конференція-підбиття підсумків за 2013 рік конкурсу «Місто своїми руками». Конкурс проходив у 16 містах, переможцями стали 105 ініціативних груп громадян і громадських організацій, на реалізацію найкращих проектів ДТЕК виділив приблизно 2 млн грн у вигляді міні-грантів.

Лютий – березень

Засідання Комітетів з управління впровадженням стратегій соціального партнерства на 21 території діяльності ДТЕК: підбито підсумки за 2013 рік і затверджено плани на 2014 рік. У роботі комітетів взяли участь приблизно 400 осіб – представники ДТЕК, місцевих органів влади, громадськості та бізнесу.

Квітень

Розпочав роботу сайт соціального партнерства ДТЕК і територій діяльності. На www.spp-dtek.com.ua будь-який користувач може отримати інформацію про виконання соціальних програм, обсяги фінансування в кожному місті. Представники ДТЕК і місцевої влади також відповідають на запитання і приймають пропозиції жителів.

Травень

ПрАТ «Нафтогазвидобування» розробило й затвердило Стратегію соціального партнерства на 2014–2016 роки з трьома районами Полтавської області – Миргородським, Полтавським і Шишацьким. Документи передбачають реалізацію 35 соціальних проектів, спрямованих на розв'язання найактуальніших проблем територій. 2014 року компанія виділила понад 3 млн грн на здійснення проектів.

Червень

У Києві відбувся Координаційний комітет соціального партнерства ДТЕК за участю представників територіальних громад міст і районів діяльності компанії, центральних органів влади. ДТЕК створив інтелектуальний майданчик для діалогу мерів міст Сходу й Заходу України з питань якісних перетворень системи управління в Україні.

Липень

Міністерство освіти й науки України затвердило професійний стандарт за фахом «Гірник підземний», розроблений ДТЕК, як державний стандарт професійно-технічної освіти.

Серпень

ДТЕК став учасником робочої групи із забезпечення доходів і відновлення економіки під егідою Програми розвитку ООН. Робоча група порушує питання покращення якості роботи уряду на національному та місцевому рівнях, відновлення критичної інфраструктури та роботи громадських установ, забезпечення зайнятості найбільш вразливих груп населення, розробки та впровадження комплексної стратегії щодо якнайшвидшого відновлення Донбасу.

Вересень

Відкриття корпоративного університету Академія ДТЕК у Києві. Академія розробила понад 100 програм навчання, спрямованих на розвиток компетенцій і підвищення рівня знань як співробітників, так і керівників компаній. В Академії ДТЕК працюють близько 300 тренерів.

ДТЕК став першою компанією України, яка приєдналась до платформи ООН «Бізнес за мир (B4P)». Ця платформа сприяє мирним ініціативам бізнесу на територіях, які постраждали від конфліктів або перебувають у зоні високого ризику. B4P також об'єднує компанії для обміну досвідом між бізнесами, які працюють у зоні бойових дій. Понад 120 компаній із різних країн уже приєдналися до цієї ініціативи.

Жовтень

Завершено пілотну частину соціального проекту «Нова генерація», що проходив у 12 школах Павлограда, Першотравенська та Тернівки Дніпропетровської області. Проект спрямований на підвищення активності та ініціативності молоді, на залучення молоді до колективної діяльності для покращення життя в їхньому будинку, мікрорайоні, місті та країні шляхом просвіти у сфері житлово-комунального управління. До навчальної програми 10 класів було введено інтерактивний курс «Азбука житлово-комунального управління», в основі якого лежить ділова гра «Розумний дім». Переможці спільно з міською владою знайшли вихід із найбільш актуальних комунальних проблем. Підлітки разом із дорослими виконали своїми руками частину робіт з облагороджування території, енергозбереження, ремонтів у багатоквартирних будинках. Як заохочення 96 найкращих учнів отримали планшети.

Листопад

ДТЕК спільно з «Українським центром сприяння розвитку публічно-приватного партнерства» провів у Павлограді семінар-тренінг із питань застосування механізмів публічно-приватного партнерства для керівників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Грудень

У межах міжрегіонального проекту «Стипендіальний фонд ім. Юрія Бочкарьова» в Запорізькому національному технічному університеті відбувся День пам'яті видатного діяча в галузі енергетики. Чотири студенти і два викладачі Запорізького національного технічного університету, а також чотири студенти і два викладачі Національного університету «Львівська політехніка» отримали премії від ДТЕК за наукові досягнення.

Суспільство

Соціальне партнерство

Компанія прагне підвищувати рівень життя на територіях своєї діяльності, підтримувати соціально значущу інфраструктуру, активізувати місцеві громади для зростання ефективності самоврядування та використання ресурсів. Всю цю роботу ДТЕК проводить у партнерстві з місцевою владою та населенням. Водночас реалізацію стратегій соціального партнерства в населених пунктах у зоні АТО припинено. Компанія й далі надаватиме гуманітарну допомогу населенню територій, охоплених військовими діями, через Гуманітарний штаб Ріната Ахметова.

2015 року заплановано п'ять стратегій співпраці з регіонами діяльності компанії на 2016–2018 роки

Для розв'язання найгостріших проблем 2012 року компанія ініціювала розроблення стратегій соціального партнерства спільно з громадами територій діяльності на 2013–2015 роки. (Докладніше – див. річні звіти за 2010–2011 і 2012–2013 роки, а також на сайті <http://spp-dtek.com.ua/>). Спільна розробка і подальша реалізація трирічних стратегій розвитку дозволила йти шляхом комплексного розв'язання проблем, а не боротьби з їхніми наслідками, що дало можливість відмовитись від безсистемної допомоги і в такий спосіб багато в чому змінити ситуацію на краще.

2014 рік показав, що всі обрані напрями та заплановані соціальні проекти залишаються актуальними, а деякі з них стали життєво важливими. У зв'язку з цим 2015 року заплановано розробити нові стратегії співпраці на 2016–2018 роки.

Соціальні інвестиції за основними напрямками у 2014 році, млн грн

Напрямок	Сума (млн грн)
Соціально значуща інфраструктура	36,2
Енергоефективність	24,4
Охорона здоров'я	11,0
Підвищення активності громад	2,8
Розвиток бізнес-середовища	2,8

» Проекти соціального партнерства

У стратегіях соціального партнерства було визначено п'ять ключових напрямів діяльності у сфері сталого розвитку на 2013–2015 роки.

1. Енергоефективність у комунальному секторі

(покращення енергоефективності комунального сектора, підвищення якості послуг енерго- і теплозабезпечення)

Енергоефективність – найважливіший чинник підвищення конкурентоспроможності та енергетичної незалежності країни. Події, що відбулись на сході країни, показали, що енергоефективність також лежить в основі незалежності України. Одним із найбільших викликів для країни став дефіцит вугілля та електроенергії. У цих умовах пріоритетним завданням для всіх підприємств, установ та домогосподарств України стало зниження споживання електричної й теплової енергії. Розуміючи важливість розвитку цього напрямку, ДТЕК і далі реалізовує програми підвищення енергоефективності в комунальному секторі. Так, 2014 року було спрямовано 24,4 млн грн на проекти, які навчають молодь енергоефективності, допомагають споживачам змінювати поведінку на енергозберігальну, а також фінансують проведення енергоаудитів і термомодернізацію будівель.

Проект «Енергоефективні школи» допомагає дітям зрозуміти, що таке електроенергія, як її виробництво впливає на довкілля, як формуються тарифи й чому енергію необхідно економити. Школярі-учасники проекту, їхні батьки та вчителі дізнаються, як саме можна економити електроенергію й тепло, які є способи та технології енергозбереження. Результати проекту показали, що його учасники починають розуміти: економія тепла й енергії вигідна насамперед їм самим. Вони змінюють свою поведінку, намагаючись берегти і раціональніше використовувати ресурс, що допомагає їм зменшити витрати на оплату послуг електро- і теплозабезпечення. 2014 року в цьому проекті взяли участь учні 55 шкіл 20 територій діяльності компанії в Центральній, Західній і Східній Україні. Фінансування проекту з боку ДТЕК становило 3,3 млн грн.

Такі проекти ДТЕК, як

- ремонт котельні в Першотравенську Дніпропетровської області (інвестовано 4,5 млн грн);

3,3 млн грн – фінансування проекту «Енергоефективні школи», який навчає дітей основ енергоефективності

- відновлення мережі нічного освітлення міста Зугрес Донецької області й селищ на основі енергозберігальних технологій (інвестовано 200 тис. грн), а також мережі вуличного освітлення в Калашниківській сільраді Полтавської області;
- встановлення вузлів комерційного обліку природного газу у Великосорочинській і Савинцівській школах, а також школах Шишацького району Полтавської області;
- встановлення індивідуальних теплових пунктів у 11 будинках Самарського району Дніпропетровська (інвестовано 2 млн грн);
- модернізація систем опалення в будинках культури Ковалевської та Савинцівської сільрад Полтавської області

дозволяють уже зараз покращити рівень життя людей, знизити споживання електричної й теплової енергії, забезпечити надійність і економічність обладнання.

2. Охорона здоров'я

(покращення доступу до якісних медичних послуг і підвищення мотивації населення до ведення здорового способу життя)

2014 року під час бойових дій на Донбасі істотно зросло значення роботи компанії за цим напрямом, оскільки надання медичної допомоги стало однією з умов виживання потерпілого цивільного населення (докладніше про діяльність за цим напрямом – у розділі «Гуманітарні ініціативи»).

Загалом напрям охорони здоров'я має особливе значення для забезпечення сталості розвитку як територій діяльності підприємств компанії, так і для самої компанії.

2014 року ДТЕК придбав реанімобілі для Бурштинської міської лікарні (інвестовано 700 тис. грн) і для Івано-Франківського обласного центру екстреної допомоги та медицини катастроф (інвестовано 1 млн грн), а також машину швидкої допомоги для Великосорочинської сільради Полтавської області (інвестовано 246 тис. грн).

На капітальний ремонт і оснащення обладнанням центрального стерилізаційного відділення для обробки медичних інструментів Павлоградської міської лікарні № 4 ДТЕК виділив приблизно 460 тис. грн. За ці кошти у відділенні, де ремонт не проводили понад 30 років, виконано реконструкцію приміщень, системи електропостачання, опалення, водопостачання, а також проведено заміну вікон і дверей на енергозберігальні. Для ефективної роботи відділення придбано два парові стерилізатори з вакуумною сушаркою, що використовуються для стерилізації насиченою водяною парою під тиском медичних виробів із металів, скла, гуми, текстилю. Для передстерилізаційного очищення інструментів закуплено ультразвукову мийку об'ємом 10 літрів. У Зеленодольську ДТЕК направив понад 1 млн грн на придбання сучасного рентгенівського апарата і створення

кабінету телемедицини у КП «Зеленодольський центр первинної медико-санітарної допомоги».

Також 2014 року ДТЕК спільно з управлінням охорони здоров'я Львівської міської ради та міською клінічною лікарнею швидкої медичної допомоги модернізували палату інтенсивної терапії кардіологічного відділення для хворих на інфаркт міокарда. Упродовж року в інфарктному відділенні лікуються понад тисячі хворих, із них приблизно 75% необхідна інтенсивна терапія. Загальна вартість проекту – 1,438 млн грн, із яких 1 млн грн виділив ДТЕК. Завдяки оновленню палати інтенсивної терапії стало можливим забезпечити пацієнтам після інфаркту (щорічно 700–800 хворих) сучасне й дійсно інтенсивне лікування. Зокрема, швидко проводити коронарографію та стентування, тромболіз і безперервно стежити за станом хворого.

До того ж у межах цього напрямку реалізується проект «Телемедицина». 2014 року до національної телемедичної мережі додатково було під'єднано ще три медичні заклади: КЗ «Зеленодольський центр первинної медико-санітарної допомоги», КЗ «Першотравенська центральна міська лікарня», КЗ «Тернівська центральна міська лікарня» Дніпропетровської обласної ради. На завершальній стадії під'єднання перебувають КЗ «Запорізька обласна клінічна лікарня» та Свердловська центральна міська лікарня № 1. Під'єднання лікарні Запоріжжя заплановано на початок 2015 року, лікарні у Свердловську – після стабілізації ситуації.

Завдяки реалізації проекту з'явилась можливість проводити консультації між лікарем за місцем звернення пацієнта та фахівцями провідних медичних установ. Це дозволяє встановити точніший діагноз, передати необхідні медичні дані, а також підвищити кваліфікацію лікарів через участь у семінарах, тренінгах, конференціях. За допомогою телемедицини було проведено 86 консультацій лікарів в українських клініках; 3 консультації лікарів у закордонних клініках; 6 наукових конференцій; 40 тренінгів і семінарів; 51 пацієнт пройшов огляд і отримав консультації.

Загалом 2014 року ДТЕК спрямував 11 млн грн на розвиток напрямку охорони здоров'я.

3. Соціально значуща інфраструктура

(підвищення якості та доступності соціальних послуг, розв'язання гострих проблем життєво важливих елементів інфраструктури, покращення можливостей для дошкільної та шкільної освіти, а також культурного й активного відпочинку)

Брак реформ і ускладнення економічної ситуації у країні викликало руйнування соціальної інфраструктури міст і зниження рівня життя населення. Одним зі шляхів підтримки інфраструктури й забезпечення отримання населенням основних соціальних послуг стала участь бізнесових спільнот у розв'язанні проблем міст. ДТЕК завжди активно інвестував у підтримку інфраструктури міст: ремонти шкіл, садочків, теплотрас, котельень, водоводів, поливпроводів, відновлення парків, скверів, спортмайданчиків.

2014 року ДТЕК відремонтував навчальні приміщення для першокласників у селищі Новодонецьке, у Західно-Донбаському професійному ліцеї було проведено капітальний ремонт актово-спортивної зали, а в Павлограді допоміг реконструювати стадіон школи № 12, у смт Шишаки Нафтогазвидобування профінансувало заміну вікон у районній спеціалізованій школі.

Крім цього, ДТЕК профінансував встановлення сучасного освітлення на одній із головних артерій міста Ладизин – вулиці Ентузіастів. Встановити надійні та економічні прилади освітлення вдалось завдяки реалізації програми соціального партнерства між містом і компанією. Вартість проекту зі встановлення 24 вуличних світлодіодних світильників становила майже 170 тис. грн. Сучасне освітлення дозволить на тривалий час забути про заміну вуличних ламп, адже період експлуатації LED-ламп у 100 разів довший, ніж звичайних, а їхнє енергоспоживання є на 60% нижчим. Заощаджені кошти будуть спрямовані на подальшу модернізацію вуличного освітлення міста. Крім цього, у місті з'являться ще чотири спортивно-ігрові майданчики, а на центральному майдані встановлять кіоск для обміну книгами.

Оскільки під час проведення АТО сталось руйнування багатьох важливих об'єктів інфраструктури, ДТЕК спрямував фінансування на ремонт об'єктів першочергової важливості (докладніше в розділі «Гуманітарні ініціативи»).

Усього на сферу соціально значущої інфраструктури 2014 року було спрямовано 36,2 млн грн.

4. Розвиток бізнес-середовища

(створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу, створення нових можливостей для працевлаштування, зростання надходжень до бюджету, розширення асортименту послуг, розвиток соціального підприємництва)

Компанія зацікавлена в розвитку економічного середовища регіонів, високому рівні зайнятості населення та ефективній роботі малого й середнього бізнесу. Для того щоб розв'язати проблему безробіття і працевлаштування, а отже, збільшити надходження до місцевих бюджетів і покращити рівень пропозиції товарів і послуг, компанія розширює закупівлі в місцевих постачальників у разі їхнього зобов'язання створювати нові робочі місця на своїх підприємствах. Компанія підтримала створення револьверних фондів для розвитку підприємництва, метою яких було розширення доступу малого та середнього бізнесу до фінансових ресурсів для створення чи розвитку свого бізнесу.

У квітні 2014 року з ініціативи та за фінансової підтримки ДТЕК стартував проект «Розвиток бізнес-середовища в місті Бурштині». Мета проекту – створення нових робочих місць, активізація бізнес-середовища. Аналогічний проект реалізується в Добропіллі з 2013 року. Для забезпечення прямого контакту між учасниками проекту були створені сайти www.dobropole-cmr.dn.ua і <http://burshtyn.org/>, де у вільному доступі розміщується інформація про проект, разом

1 тис. пацієнтів інфарктного відділення можуть отримати якісну медичну допомогу завдяки оновленню палати інтенсивної терапії

із вакансіями. Крім того, охочі можуть пройти онлайн-тестування на визначення здібностей і нахилів до створення приватного бізнесу та визначення управлінських здібностей. На сьогодні в інформаційній системі від двох територій зареєструвались 438 учасників проекту (роботодавці, пошукачі, підприємці), з них 290 учасників пройшли тестування. Також із грудня 2013 року проект із розвитку бізнес-середовища реалізують у Ровеньках. 2014 року було проведено дослідження для виявлення можливостей із розвитку підприємництва та створення робочих місць у місті. Результатом дослідження стали підготовлені «коробкові рішення» для створення малого та середнього бізнесу на території міста Ровеньки, однак у зв'язку із проведенням АТО діяльність за проектом було припинено.

За сприяння Нафтогазвидобування в селі Мачухи створено комунальне підприємство для надання послуг населенню Мачухівської та прилеглих сілрад. Для цього підприємства закуплено сміттєзбиральний та асенізаторський спеціалізовані автомобілі.

Всього на цей напрям ДТЕК виділив 2,8 млн грн.

5. Підвищення активності громад

(формування нової ментальності в населення, розвиток лідерства, ініціативності, відповідальності жителів шляхом стимулювання самоорганізації, підвищення компетентності активних громадян у розв'язанні проблем території)

Мета соціальних інвестицій компанії – підвищення активності громад: подолання утриманських настроїв у суспільстві та стимулювання ініціатив, спрямованих на співпрацю населення і влади у спільному розв'язанні проблем. Завдання проектів полягає в розвитку відповідальності, самостійності та ініціативності жителів у досягненні суспільно важливих цілей.

На сприяння громадській активності спрямований проект «Місто своїми руками». Компанія проводить відкриті конкурси міні-грантів на реалізацію проектів, націлених на покращення соціальної інфраструктури. 2014 року в конкурсі взяли участь 19 населених пунктів, було подано 491 заявку й реалізовано 167 проектів. У реалізації проектів було задіяно 6 535 громадян, які проживають у Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Луганській, Івано-Франківській, Львівській та Вінницькій областях. 2014 року серед проектів-переможців було багато інноваційних ініціатив: проведення дитячих спортивних конкурсів (Курахове), облаштування ігрового арт-майданчика (Зеленодольськ), відновлення роботи авіамодельного гуртка (Бурштин), створення «Шахового парку» в міському парку Перемоги (Енергодар), проведення акції з боротьби з наркозалежністю «Спорт проти наркотиків» (Тернівка), популяризація читання та розповсюдження книг через встановлення шафи для буккросингу на центральному майдані (Ладизин), організація центру

12 шкіл
Дніпропетровської
області взяли участь
у проекті «Нова
генерація»

каякінгу (Павлоград), естетичне облаштування реабілітаційного центру для людей із залежностями, а також проведення тренінгів із профілактики ВІЛ та наркоманії (Добропілля). Всього 2014 року було профінансовано проектів на суму понад 2,6 млн грн.

На виховання в молодого покоління лідерських якостей, самостійності та відповідальності, дбайливого ставлення до місця проживання спрямований проект «Нова генерація». Проект призначений для учнів 10-х класів і передбачає проведення у школах інтерактивного пізнавально-мотиваційного курсу «Азбука житлово-комунального управління», в основі якого лежить ділова гра «Розумний дім». Інвестиції ДТЕК у цей проект становили 1,5 млн грн. У жовтні 2014 року завершилась пілотна частина проекту, яка проходила у 12 школах міст Павлоград, Першотравенськ і Тернівка Дніпропетровської області. Переможці спільно з міською владою знайшли вихід із найбільш актуальних комунальних проблем. Частина робіт із підвищення якості ЖКГ-послуг, облагороджування території, енергозбереження, ремонтів у багатоквартирних будинках учасникам проекту ДТЕК «Нова генерація» вдалось зробити самостійно, за допомогою батьків чи сусідів. А перед місцевою владою своїх міст школярі поставили питання, які не змогли розв'язати в межах проекту, й отримали гарантії їх врегулювання. Як заохочення за успіхи в межах проекту 96 найкращих учнів отримали сучасні планшети – інструменти, які допоможуть дітям у майбутній проектній роботі, енергетичному менеджменті, участі в управлінні житлом, повсякденному навчанні.

Взаємодія з жителями під час будівництва нових об'єктів та проведення бурових робіт

Під час планування та реалізації проектів ДТЕК обов'язково вивчає громадську думку і враховує інтереси територіальних громад: економічні, соціальні, а також ті, що стосуються охорони довкілля та промислової безпеки. Наприклад, 2014 року проведено громадські слухання з понад 20 питань будівництва об'єктів Нафтогазвидобування.

2014 року проведено громадські слухання з питань буріння й облаштування нових свердловин на Семиренківському газоконденсатному родовищі (села Ковалівка, Савинці, Мачухи); будівництва газопроводів та інгібіторопроводів (села Ковалівка, Великі Сорочинці, Савинці та Солонці). У кожному з громадських слухань брали участь від 9 до 25 осіб, які представляли інтереси територіальних громад. За результатами слухань, плани компанії з будівництва нових об'єктів були підтримані місцевими жителями.

Гуманітарні ініціативи

2014 року компанія реалізувала гуманітарні ініціативи, спрямовані на підтримку вимушених переселенців: надання житла й харчування, забезпечення водою населення, придбання медикаментів для лікування поранених мирних жителів, відновлення об'єктів житлового фонду та соціальної інфраструктури, надання допомоги дітям, а також сім'ям загиблих і пораненим співробітникам.

2014 року на об'єктах соціальної інфраструктури ДТЕК було розміщено 1 938 переселенців із населених пунктів, де тривають бойові дії. Компанія виділила 6,8 млн грн на забезпечення проживання та харчування переселенців у своїх санаторіях-профілакторіях, гуртожитках і на базах відпочинку. ДТЕК допомагає мирному населенню, що постраждало від військових дій, щоб не допустити гуманітарної катастрофи.

Також компанія надала товари медичного призначення лікарням, які приймають біженців і лікують постраждалих мирних громадян у Добропіллі, Донецьку, Кураховому, Макіївці, Горлівці, Мар'їнці, Харцизьку, Щасті, Ровеньках, Свердловській та Артемівському районі, на суму 3,6 млн грн. У цій роботі ДТЕК тісно співпрацює з Донецькою обласною організацією Товариства Червоного Хреста України, агенціями місцевого економічного розвитку та безпосередньо з лікарнями.

Оскільки під час проведення АТО зруйновано багато важливих об'єктів інфраструктури, ДТЕК терміново спрямував кошти на ремонт об'єктів, що мають першорядну важливість для виживання мирного населення. Наприклад, через бойові дії в Ровеньках скоротилось водопостачання й виникла загроза зриву опалювального сезону 2014-2015 років. Адже вода взимку – це теплоносій у батареях. За фінансової підтримки ДТЕК було визначено альтернативне джерело води, прокладено трубопровід, встановлено обладнання для очищення води. Завдяки цьому вдалось забезпечити безперебійним теплом 66 багатоповерхових житлових будинків за 3 478 особовими рахунками, з них 434 належать співробітникам ДТЕК. У червні під час боїв були пошкоджені перша і друга насосні канали Сіверський Донець – Донбас, через що до Курахового перестала надходити канална вода й також виникла загроза зриву опалювального сезону. ДТЕК Курахівська ТЕС знайшла технічне рішення для заміни каналної води – використання хімічно підготовленої води з Курахівського водосховища. Компанія придбала контейнерну установку для фільтрації води способом зворотного осмосу, що дозволяє очистити воду із водосховища та зробити її придатною для пиття. Це дозволило забезпечити понад 23 тис. жителів якісною питною водою.

У місті Щастя було виконано ремонтно-відновлювальні роботи житлових будинків: ремонт дахів, скління, ремонт будівель. У Зугресі було закуплено будматеріали для ремонту будівель, що постраждали від обстрілів (технікум, житлові будинки, гуртожиток).

Волонтери компанії та агенції місцевого економічного розвитку допомогли зібрати до школи дітей-переселенців, які тимчасово проживають у 15 містах України, де розміщені підприємства компанії. Профінансовано закупівлі та організовано передавання шкільного одягу та взуття, рюкзаків і сумок, канцтоварів та інших речей. До школи було підготовлено 1 700 дітей, які разом із сім'ями були змушені виїхати з рідних міст. На оплату одягу та шкільних сумок для дітей ДТЕК спрямував 1,5 млн грн.

ДТЕК допомагає мирному населенню, що постраждало від військових дій, щоб не допустити гуманітарної катастрофи

Люди – головна цінність і джерело конкурентної переваги ДТЕК, тому ефективний менеджмент і постійне підвищення професійного рівня є одним із ключових напрямів роботи.

Система управління персоналом на підприємствах регулюється законодавством України, галузевими нормативними актами та внутрішніми нормативними документами. Політика компанії з управління персоналом регламентує процеси пошуку співробітників, винагороди, кар'єрного просування, навчання й розвитку, організаційного розвитку. Стратегія компанії в галузі управління персоналом спрямована на

- залучення найкращого персоналу на ринку праці;
- забезпечення гідного рівня винагороди та заохочення співробітників;
- виявлення й розвиток потенціалу співробітників;
- формування єдиної корпоративної культури.

Вибудована в такий спосіб політика є ефективним інструментом, який залишає можливості для ініціативи співробітників.

ДТЕК поважає право своїх співробітників на створення профспілкових організацій та інших об'єднань, що представляють їхні інтереси. Компанія співпрацює з цими органами й веде з ними відкритий діалог, щоб гарантувати виявлення всіх потенційних проблем і їх своєчасне розв'язання. Особливу увагу ДТЕК приділяє виконанню галузевої угоди та колективних договорів. Щороку керівництво компанії звітує про виконання їхніх умов на профспілкових зборах. Колективні договори є ще однією гарантією захисту інтересів співробітників, оскільки вони містять положення щодо умов оплати праці, соціальних пільг, виплат пенсіонерам, які не працюють, зобов'язання компанії у сфері охорони праці та навчання персоналу.

Для удосконалення систем управління персоналом 2014 року було автоматизовано процес збирання та аналізу ключових показників ефективності системи управління персоналом на підприємствах ДТЕК.

Навчання та розвиток персоналу: Академія ДТЕК

ДТЕК надає всім співробітникам можливість розвивати свій професійний, управлінський і лідерський потенціал у корпоративному університеті – Академії ДТЕК, де працюють приблизно 300 тренерів, 7 сертифікованих асесорів і коучів. Із 2014 року Академія поставила перед собою мету стати конкурентоспроможним провайдером на ринку тренінгових і консалтингових послуг і сприяти реформі системи професійно-технічної освіти України.

Академія ДТЕК є членом міжнародних асоціацій бізнес-освіти – CEEMAN і EFMD, – співпрацює з провідними бізнес-школами – Києво-Могилянською бізнес-школою (Україна), INSEAD (Франція). Програма навчання Академії передбачає як тренінги з розвитку компетенцій, професійні програми, так і корпоративні програми MBA. Співробітники, що беруть участь у проектах «Кадровий резерв» і «ТОП-50», проходять навчання за програмами «Енергія знань» та «Енергія лідера», розробленими спільно з Києво-Могилянською бізнес-школою і INSEAD. Ці програми націлені на підготовку наступників на ключові вищі й керівні позиції.

2014 року тривала стандартизація системи навчання для робітників. Розроблено методику створення модульних навчальних програм, у якій використовуються найефективніші методи навчання: тренінги, бізнес-кейси, дискусії, презентації, лабораторні роботи, E-learning. Зокрема, було створено й впроваджено в систему навчання робітників 12 електронних курсів із загальноосвітніх тем. На порталі Академії ДТЕК було реалізовано систему тестування робітників, яка охопила 5 200 осіб.

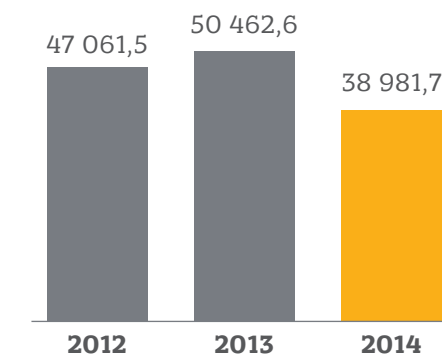
2014 року почалось підключення до порталу Академії ДТЕК понад 130 тис. співробітників компанії, що працюють на виробничих підприємствах у Києві, у Донецькій, Луганській, Дніпропетровській, Вінницькій, Запорізькій, Івано-Франківській, Львівській областях, також стартувала програма автоматизації 13 навчальних центрів виробничих підприємств – філій Академії.

ДТЕК виступає ініціатором модернізації професійних стандартів. У липні–вересні 2014 року Міністерство освіти й науки України затвердило державні стандарти професійно-технічної освіти, створені на базі професійних стандартів ДТЕК, за спеціальностями «Гірник підземний», «Машиніст-обхідник із котельного обладнання», «Електромонтер з експлуатації розподільних мереж».

22 співробітники, учасники програми «ТОП-50», завершили навчання за програмою «Енергія лідера». 151 співробітник ДТЕК проходив навчання за програмою «Енергія знань», із яких 45 успішно завершили навчання за програмою, захистивши дипломні проекти перед комісією, очолюваною генеральним директором ДТЕК. Проведено 22 534 навчання менеджерів і 36 010 навчань співробітників робочих спеціальностей 2014 року

Інвестиції в навчання, тис. грн

Механізми інформування керівництва про думки співробітників

У компанії проводяться щоквартальні зустрічі керівників виробничих підрозділів із профспілковими організаціями, на яких обговорюються найважливіші питання й надається звітність про виконання умов колективних договорів на підприємствах.

Інформування та зворотний зв'язок зі співробітниками підприємств здійснюється за допомогою:

- Прямої телефонної лінії з генеральним директором, профільними директорами, під час якої перші керівники компанії відповідають на будь-які запитання, що цікавлять співробітників.
- Гарячої лінії СКМ, покликаної допомогти співробітникам підприємств передати інформацію про виявлені недоліки в роботі й неетичну поведінку.
- Регулярних соціологічних опитувань серед співробітників для виявлення їхніх настроїв, рівня їхньої задоволеності роботою в компанії.
- Збирання звернень, зауважень, пропозицій співробітників за допомогою встановлених на підприємствах поштових скриньок для зауважень і пропозицій.
- Особистого приймання співробітників директорами підприємств і HR-керівниками.

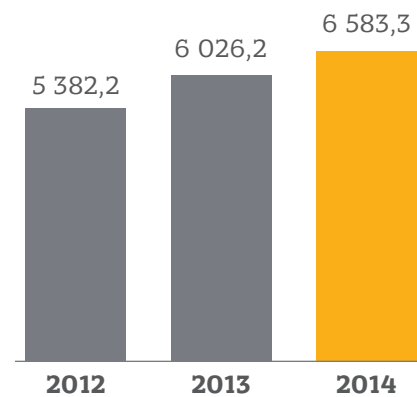
Оцінювання, оплата і преміювання

Із 2013 року в Корпоративному центрі ДТЕК діє уніфікована система оплати праці за методикою Hay Group. 2014 року на всіх підприємствах генерації електроенергії було введено грейдінгову систему, а на вугледобувних і дистрибуційних підприємствах проведено підготовчі етапи для її впровадження 2015 року.

У компанії розроблена та застосовується матриця категорій посад як єдина система розподілу посад в організаційній структурі. Щорічно в першому кварталі проходить оцінювання діяльності персоналу. За його підсумками визначаються розміри винагороди, формуються цілі на наступний рік, затверджується програма навчання й розвитку, висуваються кандидати до кадрового резерву.

2014 року процеси управління персоналом у Корпоративному центрі компанії було автоматизовано, завдяки чому процедури управління спростились і стали прозорішими. Крім того, співробітники отримали швидкий доступ до особистої інформації про відпустки, компенсації, пільги, розрахункові листки через внутрішній сайт. Надалі автоматизацію HR-сервісів буде підвищено й поширено на виробничі підприємства компанії.

Динаміка заробітної плати на підприємствах ДТЕК, грн

66,8 тис. грн видано «Стипендіальним фондом ім. Юрія Бочкарьова» у 2014 році за наукові досягнення в галузі енергетики

Внесок у підвищення якості освіти: «Стипендіальний фонд ім. Юрія Бочкарьова»

Мета проекту – стимулювати якісну вищу освіту в Україні у сфері енергетики, підтримуючи найкращих студентів та викладачів Інституту енергетики та систем управління (колишній факультет енергетики) Національного університету «Львівська політехніка» та електротехнічного факультету Фізико-технічного інституту Запорізького національного технічного університету. Програма реалізовується в пам'ять про видатну людину, Юрія Георгійовича Бочкарьова, який зробив значний внесок у розвиток енергетики України.

2014 року в межах проекту чотири студенти та два викладачі Національного університету «Львівська політехніка» отримали стипендії та премії за наукові досягнення в галузі енергетики. Загальний преміальний фонд становив 33,4 тис. грн. Понад 70 студентів, а також викладачі Запорізького національного технічного університету відвідали з екскурсією Запорізьку ТЕС і Ботієвську ВЕС.

Для студентів-енергетиків відвідування об'єктів ДТЕК Запорізької ТЕС і Ботієвської ВЕС стало способом практичного залучення у професію під час навчання у виші. Учасники дізнались про передові технології, що впроваджуються на Запорізькій ТЕС у межах програми модернізації, дістали наочні уявлення про те, як розвивається теплова енергетика сьогодні, відвідування Ботієвської ВЕС викликало особливий інтерес у студентів та викладачів, адже це найбільша й найсучасніша ВЕС в Україні. Станція входить до ТОП-5 найбільших ВЕС Центральної та Східної Європи. Завдяки практичним екскурсіям із відвідуванням енергетичних підприємств у студентів з'явилась можливість не тільки побачити технологічні процеси, а й поспілкуватись із висококваліфікованими фахівцями компанії ДТЕК, поставити запитання, відповіді на які допоможуть їм під час написання дипломних і курсових робіт.

Довідка про проект «Стипендіальний фонд ім. Юрія Бочкарьова»

Проект «Стипендіальний фонд ім. Юрія Бочкарьова» стартував 2012 року на честь колишнього керівника Дніпроенерго, экс-міністра енергетики України та Заслуженого енергетика України Юрія Бочкарьова.

Цілі проекту

- Стимулювати якісну вищу освіту у сфері енергетики в Україні, підтримуючи найкращих студентів і викладачів двох вишів, до яких Ю. Г. Бочкарьов мав безпосередній стосунок.
- Підтримати пам'ять про видатну людину – Юрія Георгійовича Бочкарьова, – який зробив значний внесок у розвиток енергетики України.

Проект має два складники: стипендіальна програма для найкращих студентів, що навчаються у сфері енергетики, і щорічна премія найкращим викладачам у сфері енергетики.

Система пільг і компенсацій

Структура соціальних пакетів підприємств ДТЕК визначається законодавством, колективними договорами та галузевими угодами. У зв'язку з проведенням АТО на всіх підприємствах компанії до соціального пакета було внесено адресну допомогу сім'ям загиблих і поранених співробітників, а також матеріальну й нематеріальну допомогу в разі руйнування житла.

На виробничих підприємствах за рахунок коштів компанії впроваджується добровільне медичне страхування, за аналогією з Корпоративним центром. Отже, триває уніфікація системи пільг для співробітників. Крім того, на підприємствах генерації електроенергії введено матеріальну допомогу працівникові, який вперше одружується, працівникові (батько або мати) у разі народження дитини, працівникові, який має дитину-інваліда віком до 18 років; збільшено розміри матеріальної допомоги родині працівника на поховання в разі його смерті, матеріальної допомоги працівникові в разі смерті його близьких родичів; розширено умови для отримання пільги. Наприклад, матеріальної допомоги в разі пожежі, затоплення, стихійного лиха, крадіжки в особливо великих розмірах, на приватне лікування працівника, у випадках, які не є страховими.

У зв'язку з проведенням АТО на всіх підприємствах компанії до соціального пакета було внесено адресну допомогу сім'ям загиблих і поранених співробітників, а також матеріальну і нематеріальну допомогу в разі руйнування житла

Охорона праці, промислова безпека та охорона здоров'я

Після закінчення процесу розмежування функцій стратегічного планування операційного управління розпочалася робота з реорганізації Комітетів із безпеки праці, для підвищення їхньої ефективності під час прийняття рішень у галузі охорони праці. Реорганізацію комітетів буде завершено 2015 року.

Водночас пріоритетні напрями інвестицій ДТЕК у галузі охорони праці та промислової безпеки залишаються незмінними:

- усунення впливу на працівників небезпечних і шкідливих виробничих чинників;
- приведення основних фондів у відповідність до вимог нормативно-правових актів з охорони праці;
- забезпечення працівників ефективними засобами індивідуального захисту;
- створення безпечних умов праці на робочому місці;
- навчання та підвищення рівня знань персоналу підприємств;
- медичне забезпечення персоналу підприємств.

Для підвищення відповідальності працівників підприємств у галузі безпеки праці в шахтоуправлінні розроблено та впроваджено кардинальні правила, невиконання яких спричинює обов'язкове порушення питання про звільнення працівника.

2014 року на підприємствах дистрибуції було впроваджено картки ризиків, які наочно вказують на небезпеку, що виникає під час виконання різних видів робіт, а також заходи управління ризиками та питання самоконтролю. Їх використовують для проведення цільового інструктажу на робочому місці під час виконання робіт за нарядами-допуском, розпорядженням замість застосовуваного раніше комплекту карток з оцінювання ризиків.

У зв'язку з проведенням АТО ДТЕК Донецькобленерго було розроблено і введено наказом конспект цільового інструктажу й пам'ятку з питань дотримання заходів безпеки та поведінки в зоні бойових дій. На підставі цих документів щоденно проводять інструктаж бригад, що виконують завдання з відновлення систем електропостачання. Цей досвід було поширено на інші підприємства, що розміщені в зоні військових дій, ДТЕК Високовольтні мережі, ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля.

Сертифікація систем управління охороною праці та промислової безпеки підприємств відповідно до міжнародних вимог

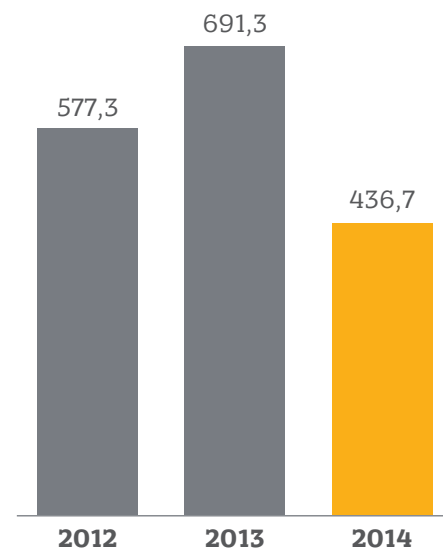
ТОВ «ДТЕК Добропіллявугілля»; ШУ Добропільське, ШУ Білозерське	ОHSAS 18001:2007 2014 – проведено сертифікаційний аудит	Всі працівники входять до сфери сертифікації. Підтверджено відповідність вимогам стандарту
ПАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»; ПАТ «ДТЕК Шахта Комсомолець Донбасу»	ОHSAS 18001:2007 2014 – проведено наглядовий аудит	Всі працівники входять до сфери сертифікації. Підтверджено відповідність вимогам стандарту
ПАТ «ДТЕК Дніпрообленерго»; ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго»; ПАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»; ПАТ «Київенерго»	ОHSAS 18001:2007 2014 – проведено наглядовий аудит	Підтверджено відповідність вимогам стандарту
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	ОHSAS 18001:2007 2014 – проведено черговий наглядовий аудит системи менеджменту гігієни та безпеки праці	Підтверджено відповідність вимогам стандарту
ПАТ «ДТЕК Західенерго»; ТОВ «ВІНД ПАУЕР»	ОHSAS 18001:2007 2014 – проведено сертифікаційний аудит	Підтверджено відповідність вимогам стандарту
ТОВ «ДТЕК Східенерго»; ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго»; ЦЗФ Павлоградська; ЦЗФ Курахівська; ЦЗФ Добропільська; Моспінське вуглепереробне підприємство	ОHSAS 18001:2007 – проведено щорічний наглядовий аудит корпоративної системи управління безпекою праці	Підтверджено відповідність вимогам стандарту

2014 року продовжились роботи з побудови СУОП відповідно до вимог ОHSAS 18001:2007 на шахтах ТОВ «ДТЕК Свердловантрацит» і ТОВ «ДТЕК Ровенькиантрацит».

2014 року також компанія Нафтогазвидобування розпочала впровадження системи управління охороною праці відповідно до вимог стандарту ОHSAS 18001:2007. Завершення впровадження стандарту заплановано на 2015 рік.

2014 року дистрибуційні підприємства ДТЕК впровадили картки ризиків, які наочно вказують на небезпеки

Інвестиції в охорону праці, млн грн*

* Межі звітності див. у Додатку 2.

Навчання в галузі охорони праці

Навчання охороні праці на підприємствах ДТЕК здійснюється шляхом проведення інструктажів, тренінгів і перевірки знань із питань охорони праці.

Так, на всіх вуглевидобувних підприємствах компанії функціонує система відеоінструктажів перед зміною і з 2013 року застосовується система навчання й перевірки знань із використанням інформаційних комп'ютерних систем на базі програми ПРОТЕК. 2014 року на вугільних підприємствах ДТЕК пройшли перевірку знань із питань охорони праці за програмою ПРОТЕК понад 35 тис. співробітників. Також на гірничих підприємствах із відривом від виробництва персонал постійно навчають вимогам технологічної документації. Упродовж 2014 року такий курс пройшли понад 27 тис. співробітників.

На дистрибуційних підприємствах для навчання на постійній основі проводяться тренінги та змагання. У ДТЕК Донецькобленерго щорічно проводяться День оперативного працівника, День майстра, змагання з професійної майстерності виробничих бригад. У ДТЕК Дніпрообленерго для практичної підготовки персоналу до виконання виробничих завдань на навчально-тренувальному полігоні «Межирічі» проводиться навчання з елементами змагання бригад з обслуговування розподільних мереж. На базі Центру підготовки та розвитку персоналу навчено 1 296 осіб, із них 441 особа здобула навички долікарської допомоги.

У навчально-виробничих центрах
2014 року пройшли навчання
11 720 співробітників

Одним із перших
нововведень стало те, що
для залучення
всього виробничого
персоналу до процесу
навчання на робочих
місцях, виконання
планових робіт у День
охорони праці було
заборонено. Винятком
стали лише аварійні
роботи

На всіх підприємствах ДТЕК теплової генерації працюють навчально-виробничі центри, які не мають аналогів в Україні. Це навчально-виробничий центр ДТЕК Східенерго, навчальний центр ДТЕК Дніпроенерго і ДТЕК Західенерго. Мета діяльності центрів – навчання правилам охорони праці, пожежної безпеки й технічної експлуатації, проведення тренінгової підготовки працівників у процесі трудової діяльності, що забезпечує необхідну кваліфікацію для безпечної та ефективної експлуатації та ремонту обладнання електростанцій.

Центри використовують ексклюзивні навчально-контрольовані комп'ютерні програми та тренажери, своєчасне обладнання та техніку. 2014 року було введено в дію профільний навчальний полігон для підготовки дипломованих електрозварників. Він пройшов атестацію в Інституті електрозварювання ім. Є. О. Патона й має право видавати диплом, що дозволяє працювати на всіх об'єктах, підзвітних Держгірпромнагляду.

2014 року компанія ПАТ «Київенерго» стала переможцем I Всеукраїнського фестивалю анімаційних і відеофільмів «Безпечна праця - 2014» у номінації «Найкраще навчальне відео» й була нагороджена дипломом I ступеня (журнал «Промислова безпека», травень 2014 року).

День охорони праці на підприємствах дистрибуції

День охорони праці у ДТЕК Дніпрообленерго було проведено в новому форматі в серпні 2014 року. Цього дня весь персонал узяв участь у навчанні правилам охорони праці прямо на робочих місцях із використанням наочних презентаційних та відеоматеріалів. Також на підприємствах проводились збори колективів, на яких заслуховували звіти про успіхи в галузі охорони праці й аналізували виявлені порушення, розглядали їх причини, обговорювали коригувальні заходи щодо їх усунення.

Невиробничий персонал пройшов навчання на тему офісних ризиків та організації проведення медичних оглядів. У майбутньому заплановано додати навчання пожежній безпеці та наданню першої допомоги потерпілим.

Починаючи із жовтня, дні охорони праці в цьому форматі було проведено на всіх дистрибуційних підприємствах компанії.

2014 року понад 68 співробітників Київенерго пройшли навчання вимогам міжнародного стандарту OHSAS 18001:2007 та отримали сертифікати провідних і внутрішніх аудиторів системи охорони праці на підприємстві.

Мотивація до дотримання правил промислової безпеки

Із 2013 року на вугільних підприємствах компанії введено процедуру матеріального й нематеріального стимулювання. Вона спрямована на покращення ситуації в галузі охорони праці, створення атмосфери змагальності, стимулювання інноваційних пропозицій у сегменті безпечних умов праці.

2014 року було покращено методичку оцінювання роботи перших керівників вугільних підприємств, з огляду на ситуацію в галузі охорони праці. Такий підхід підвищує увагу керівників до питань охорони праці, оскільки використовується для кількісного та якісного оцінювання ефективності їхньої роботи в цьому напрямі. Також 2014 року на шахтах і вуглезбагачувальних фабриках для підвищення персональної відповідальності кожного працівника за дотримання безпечних умов праці було розроблено та затверджено правила, невиконання яких спричинює обов'язкове порушення питання про звільнення співробітника з підприємства.

На дистрибуційних підприємствах ДТЕК щоквартально на Комітетах із безпеки праці обирають «Найкращий трудовий колектив у галузі охорони праці та промислової безпеки». Нагорода – перехідний вимпел та екскурсійна мандрівка вихідного дня.

На підприємствах генерації електроенергії наказами введено в дію «Положення про стимулювання працівників ТОВ «ДТЕК Східенерго», ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго», ПАТ «ДТЕК Західенерго» в галузі безпеки праці». Положенням передбачено матеріальну та нематеріальну (поділяється на індивідуальну й колективну) мотивацію персоналу до дотримання вимог у галузі безпеки праці та промислової безпеки.

Для захисту об'єктів від стихійних лих на підприємствах розробляються:

- плани організаційно-технічних заходів для запобігання НС в осінньо-зимовий період і весняно-літній;
- плани ліквідації та локалізації аварійних ситуацій;
- плани взаємодії з Головним управлінням із надзвичайних ситуацій під час ліквідації наслідків НС;
- плани-графіки проведення тренувань із цивільного захисту та пожежної безпеки;
- програма проведення інструктажів із цивільного захисту та техногенної безпеки.

У компанії регулярно проводиться навчання діям у НС:

- навчання керівного складу та фахівців у навчально-методичних центрах цивільного захисту та безпеки життєдіяльності;
- індивідуальне навчання персоналу у сфері цивільного захисту на підприємстві;

- тренування штабів із ліквідації наслідків НС в електричних мережах спільно зі створюваними місцевими органами влади штабами з ліквідації наслідків природних НС;
- тренування штабів діям під час аварій на радіаційних та хімічно небезпечних об'єктах;
- тренування персоналу діям під час артилерійського обстрілу населених пунктів (укриття персоналу в підвальних і напівпідвальних приміщеннях).

За 2014 рік у Київенерго згідно з процедурою матеріальної мотивації персоналу у сфері охорони праці виплачено у вигляді премій у різних номінаціях 220 тис. грн.

Як заохочення 75 працівників, які активно працюють в напрямі запобігання травматизму на виробництві і покращення системи охорони праці, були винагороджені квитками на міжнародні матчі та матчі чемпіонату України, квитками для сімейного відвідування театрів Києва, а також подарунковими сертифікатами для придбання техніки в супермаркетах.

Охорона здоров'я

Основним завданням медичної служби компанії є забезпечення збереження життя і здоров'я її співробітників, продовження їхнього трудового довголіття.

2014 року до управління ДТЕК Сервіс прийнято медичні об'єкти ДТЕК Ладжинська ТЕС, ДТЕК Добротвірська ТЕС, ДТЕК Бурштинська ТЕС, ДТЕК Миронівська ТЕС, здоровпункт Першотравенського ремонтно-механічного заводу й санаторій-профілакторій «Ладжинський». Для отримання права на медичну практику проведено роботу з ліцензування шести нових медичних об'єктів. П'ять здоровпунктів «Медичного центру» ДТЕК Сервіс і далі надають медичні послуги підприємствам, розміщеним у зоні АТО: ДТЕК Луганська ТЕС, ДТЕК Зуївська ТЕС, ДТЕК Миронівська ТЕС, Моспинське ВПП, ЦЗФ Курахівська.

Всі працівники підприємств ДТЕК проходять профілактичне флюорографічне обстеження для своєчасного виявлення захворювань на туберкульоз. Медичний персонал додатково пройшов навчання ранньої діагностики і профілактики цього захворювання. Ці заходи дозволили знизити удвічі показник захворюваності на туберкульоз працівників за звітний період.

Крім того, під час передзмінних оглядів на медичних об'єктах підприємств для зниження ризику розвитку серцево-судинних захворювань і профілактики раптової коронарної смерті було сформовано групи осіб з імовірністю розвитку цієї патології. Питома вага груп зросла за рік більш ніж на 1%, водночас показник первинного виходу на інвалідність із цими захворюваннями зменшився на 9%.

Упродовж звітного року на 0,5% зріс показник огляду жінок на предмет виявлення онкологічної патології.

На підприємствах, що функціонують у зоні АТО, є актуальною потреба у збереженні та зміцненні психологічного здоров'я співробітників і членів їхніх сімей. Для розв'язання цієї проблеми психолог здоровпункту Зуївської ТЕС розробив програму, спрямовану на формування стресостійкості та саморозвиток особистості в умовах проживання в зоні АТО. Паралельно триває інформаційно-просвітницька робота зі співробітниками підприємства. Так, наприклад, із розробленими рекомендаціями кожен може ознайомитись на інформаційному стенді. Також проводяться індивідуальні консультації співробітників і членів їхніх сімей, особливу увагу приділяють сім'ям, які втратили близьких родичів унаслідок бойових дій. Їм надають рекомендації для підтримання психічного здоров'я, проводяться техніки екстреного психологічного впливу для усунення психологічної травми.

2014 року для медичних установ компанії було закуплено діагностичне (ЕКГ, глюкометри, алкотести, тонометри), лікувальне (дефібрилятори) і стерилізаційне обладнання (автоклав, стерилізаційні камери, бактерицидні лампи), інструментарій та медичні меблі на загальну суму 985,2 тис. грн. Цього ж року продовжилось навчання медичних працівників. 130 співробітників здоровпунктів підприємств пройшли додаткове навчання світовим стандартам надання невідкладної медичної допомоги.

Про реалізацію основного завдання медичної служби – збереження здоров'я працівників – свідчить покращення якості надання медичних послуг на підприємствах компанії. Підтвердженням цього є відсутність скарг із боку співробітників на незадовільне надання медичної допомоги упродовж року. Крім того, результати анкетування 988 працівників підприємств ДТЕК Східенерго показали, що 70% опитаних задоволені якістю надання медичних послуг.

2014 року з метою профілактики професійних захворювань у санаторіях-профілакторіях ДТЕК Сервіс оздоровились 7 260 співробітників компанії.

Здоровпункти підприємств, розміщених у зоні АТО, і далі надають необхідну медичну допомогу, зокрема екстрену, всім, хто її потребує

Стан травматизму

Щодо кожного випадку травмування працівника на виробництві, крім державних, проводяться внутрішні розслідування, під час яких виявляються причини того, що сталося. Як показує практика, найпоширеніші причини виробничого травматизму:

- порушення трудової й виробничої дисципліни;
- порушення технологічного процесу;
- порушення вимог безпеки під час експлуатації техніки;
- незастосування засобів індивідуального захисту;
- погодні умови, наприклад сніг, лід (для дистрибуційних підприємств);
- бойові дії.

За підсумками розслідувань розробляються коригувальні заходи, спрямовані на недопущення повторення подібних випадків. Як правило, ці заходи передбачають:

- підвищення рівня виробничої та трудової дисципліни;
- приведення умов праці до нормативних вимог;
- приведення стану будівель, споруд, гірничих виробок у відповідність до вимог правил безпеки;
- підвищення рівня знань працівників підприємств;
- вдосконалення наявних технологій або впровадження нових, безпечніших;
- заміна обладнання й механізмів на сучасне й безпечніше.

У зв'язку з бойовими діями 2014 року постраждали 10 працівників дистрибуційних підприємств, 2 з них отримали смертельні травми, 4 – важкі, ще 4 – легкі. Ці співробітники постраждали під час ремонтних робіт із відновлення пошкоджених електричних мереж.

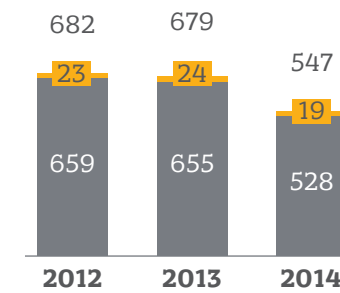
2014 року на підприємствах генерації постраждали чотири особи внаслідок артилерійського обстрілу Луганської ТЕС, коли на прохідній електростанції дістали поранення різного ступеня тяжкості співробітники підприємства.

На вугільних підприємствах компанії 2014 року через військові дії дістали поранення різного ступеня тяжкості 27 осіб, 5 із них – смертельні травми.

Коефіцієнти частоти травматизму

Показник	2012	2013	2014
Коефіцієнт частоти виробничого травматизму (КВТ) (LTAFR)	0,670	0,670	0,620
Коефіцієнт частоти смертельного травматизму (КСТ) (FAFR)	0,022	0,023	0,022

Кількість постраждалих від виробничих травм, осіб

- Дістали не смертельні травми
- Дістали травми з летальним кінцем

Кількість постраждалих на виробництві внаслідок бойових дій, осіб

Показник	2014
Кількість постраждалих на виробництві внаслідок бойових дій	46
Зокрема смертельно	8

Підхід до забезпечення безпеки підрядчиків

Для забезпечення безпечного виконання робіт підрядчицькими організаціями на всіх підприємствах компанії діє положення «Про безпеку послуг підрядчицьких організацій». Положення містить вимоги до охорони праці, промислової, пожежної безпеки та загальної безпеки в компанії підрядчика. Також передбачено схему дій і розподіл відповідальності щодо забезпечення безпеки робіт підрядчицькою організацією, лист оцінювання відповідності підрядчика вимогам безпеки, перелік документації із забезпечення безпеки робіт підрядчика, а також вимоги до дій із забезпечення безпеки робіт підрядчика. До залучених підрядників висувають високі вимоги, у разі порушення яких застосовуються відповідні заходи, аж до заборони робіт і розірвання договору.

У Київенерго з 2014 року працює оновлена процедура добору підрядчиків. Готовність підрядчика до безпечного виконання робіт оцінюють вже на етапі проведення цінових запитів і тендерних процедур з урахуванням останніх інцидентів із працівниками підрядчицьких організацій на обладнанні компанії. Підрядчики надають свої ліцензії, дозволи на роботи підвищеної небезпеки, дозволи на використання механізмів та обладнання підвищеної небезпеки. Усі підрядчики надають підтвердження кваліфікації, проводиться ідентифікація особистості кожного працівника підрядчика, який буде задіяний на роботах у Київенерго. У компанії діють вимоги до систематичного проведення перевірок робочих місць підрядчицьких організацій.

Охорона довкілля

2014 року компанія вела активну роботу щодо покращення екологічної ситуації в регіонах діяльності та збереження довкілля для майбутніх поколінь. ДТЕК докладає значні зусилля для мінімізації негативного впливу на природне довкілля на всіх стадіях виробничого процесу: від видобутку і збагачення вугілля до генерації й передавання електроенергії. Ці кроки повною мірою відповідають прагненню України дотримуватись європейських тенденцій у природоохоронній сфері.

Природоохоронна діяльність компанії ґрунтується на Політиці з управління охороною довкілля, актуалізованій 2012 року. Політика визначає довгострокові цілі компанії в галузі екології:

- запобігання й мінімізація негативного впливу;
- забезпечення єдиного підходу до управління охороною довкілля на всіх підприємствах ДТЕК на основі системи екологічного менеджменту;
- створення ефективної системи моніторингу впливу на довкілля й управління екологічними ризиками та проблемами;
- забезпечення відповідності обладнання та процесів виробництва вимогам законодавства в галузі охорони довкілля.

Витрати та інвестиції на охорону довкілля, млн грн
(без урахування екологічного податку)

Рік	Капітальні інвестиції	Операційні витрати	Інші витрати	Всього
2012	367,9	472,0	76,5	916,4
2013	370,8	526,5	78,7	976,0
2014	203,2	507,9	66,1	777,2

Зниження рівня забруднення довкілля 2014 року

Національний план скорочення викидів основних забруднювальних речовин в Україні від великих установок спалювання відповідно до рішення Енергетичного співтовариства D/2013/05/MC-EnC від 24 жовтня 2013 року

У його межах ДТЕК брав участь у робочій групі з координації заходів, спрямованих на зниження рівня забруднення довкілля та імплементації вимог Директив 2001/80/ЄС та 2010/75/ЄС для виконання Україною прийнятих зобов'язань. Також оператори всіх великих установок спалювання в Україні, разом із ДТЕК, уклали договір з Інститутом вугільних енерготехнологій НАН України на розробку документації Національного плану скорочення викидів основних забруднювальних речовин від великих установок спалювання. 2014 року проект документа було розроблено, його затвердження заплановано на 2015 рік.

Проект ЮНІДО «Екологічно ефективне поводження й остаточне знешкодження обладнання, що містить поліхлоровані дифеніли (ПХД) в Україні»

Торік ДТЕК став партнером проекту, організованого в межах виконання Україною зобов'язань за Стокгольмською конвенцією про стійкі органічні забруднювачі. Його реалізація дозволить оцінити масштаби проблеми ПХД для всієї країни та визначити подальші дії.

Екологічна освіта та виховання студентів, школярів

Екологи Корпоративного центру компанії провели низку семінарів для студентів Донецького державного університету управління (спеціалізації екологічної спрямованості) у межах співпраці ДТЕК із вищими навчальними закладами України.

Екологічний менеджмент

На підприємствах ДТЕК продовжились роботи із впровадження і вдосконалення системи екологічного менеджменту. ДТЕК Західенерго, ДТЕК Добропіллявугілля, ДТЕК Крименерго успішно пройшли сертифікаційні аудити на відповідність вимогам міжнародного стандарту ISO 14001, 10 підприємств компанії підтвердили відповідність чинних систем екологічного менеджменту вимогам міжнародного стандарту ISO 14001.

Із 2012 року ДТЕК під час модернізації енергоблоків проводить заміну або реконструкцію електрофільтрів для скорочення викидів пилу згідно з європейськими вимогами

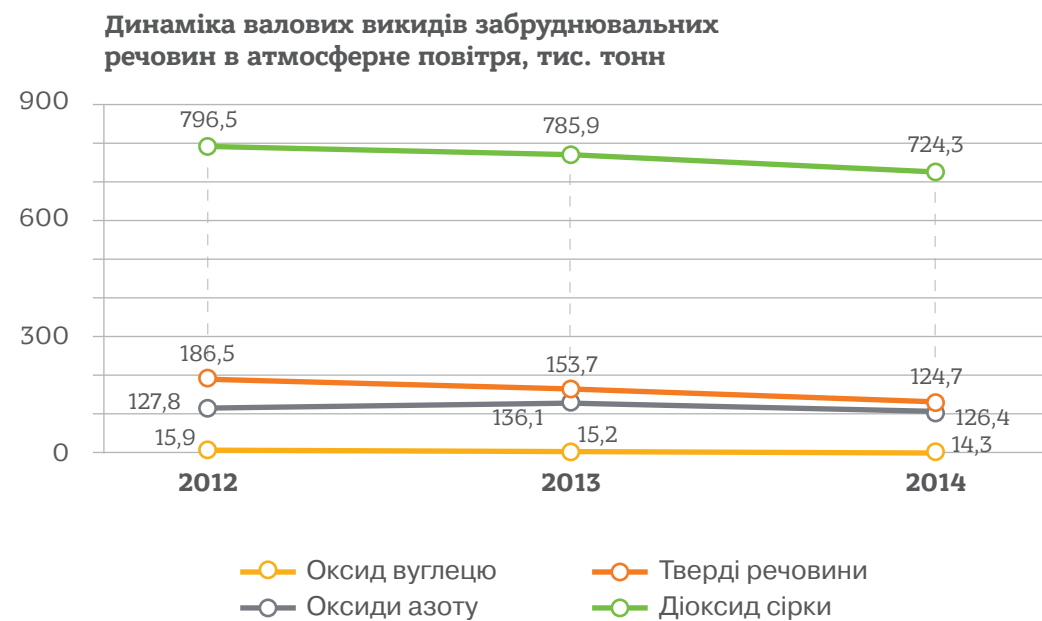
Викиди в атмосферу

Із 2012 року на енергоблоках ТЕС ДТЕК під час модернізації проводиться заміна або реконструкція електрофільтрів для досягнення рівня викидів твердих частинок в атмосферу згідно з Директивою 2001/80/ЄС. 2014 року компанія завершила реконструкцію газоочисного обладнання на трьох ТЕС. Також 2014 року тривала робота з будівництва нових електрофільтрів на енергоблоці № 1 ДТЕК Криворізька ТЕС, розпочато реконструкцію електрофільтрів на енергоблоці №9 ДТЕК Курахівська ТЕС і №3 ДТЕК Зуївська ТЕС. Після проведення реконструкцій усі енергоблоки будуть забезпечувати залишкову запиленість відхідних газів на рівні не більше 50 мг/куб. м і обладнані системами екологічного моніторингу відхідних газів для безперервного контролю за викидами в атмосферу.

На котельні шахти Західно-Донбаська, завдяки встановленню рукавного циклофільтра для доочищення димових газів від вугільного пилу, залишкова концентрація твердих частинок знизилась у понад п'ять разів, що значно поліпшило стан атмосферного повітря в місті Тернівці.

Проекти, реалізовані 2014 року підприємствами теплової генерації ДТЕК

Проект	Зниження концентрації за твердими частинками, мг/куб. м	К-сть разів
Реконструкція електрофільтрів на енергоблоці № 13 ДТЕК Луганська ТЕС	з 2 312,0 до 50,0	46,2
Реконструкція електрофільтрів на енергоблоці № 3 ДТЕК Запорізька ТЕС	з 339,0 до 50,0	6,8
Заміна мокрих золоуловлювачів на електрофільтри на енергоблоці № 8 ДТЕК Добротвірська ТЕС	з 1 099,0 до 50,0	22,0

Зміни клімату і парникові гази

Підприємства ДТЕК у межах Проектів спільного впровадження згідно з положеннями Кіотського протоколу впровадили низку заходів зі скорочення викидів парникових газів, які й після закінчення першого періоду зобов'язань (2008–2012 роки) забезпечують зниження викидів. Так, 2014 року 13 наявних проектів спільного впровадження забезпечили зниження викидів CO₂ на 3,2 млн тонн.

13 наявних проектів
забезпечили зниження
викидів CO₂
на 3,2 млн тонн
2014 року

Усвідомлюючи вплив діяльності своїх підприємств на клімат, компанія й далі впроваджує заходи зі скорочення викидів парникових газів і водночас сподівається на продовження дії механізмів Кіотського протоколу на 2013–2020 роки. Це дозволить залучити додаткове фінансування для проектів такого типу.

Співробітники ДТЕК 2014 року продовжували активно брати участь у робочих групах при міністерствах і відомствах, діяльність яких спрямована на створення регуляторної бази у сфері протидії зміні клімату та впровадження інструментів екологічної політики для подальшого скорочення викидів парникових газів. Також фахівці компанії надають допомогу в експертному оцінюванні за проектами технічної допомоги Україні для розробки та впровадження схеми торгівлі викидами.

Водні ресурси

Екологічна політика ДТЕК висуває вимоги до раціонального використання водних ресурсів, зниження обсягів та покращення якісних показників скидів стічних вод. Для забезпечення оптимального водоспоживання на виробничі потреби підприємства генерації електроенергії використовують оборотні системи охолодження основного й допоміжного обладнання, оборотні системи гідрозоловидалення, системи повторного використання води.

Споживання води ТЕС ДТЕК на господарсько-питні потреби знижено на 13%: із 6 428,3 тис. куб. м 2012 року до 5 589,9 тис. куб. м 2014 року; на виробничі потреби – на 16%: із 323 231,3 тис. куб. м 2012 року до 270 508,5 тис. куб. м 2014 року завдяки проведеним заходам у 2012–2014 роках з охорони й раціонального використання водних ресурсів.

Основні заходи, спрямовані на раціональне використання водних ресурсів, а також запобігання й мінімізацію негативного впливу на них, реалізовані 2014 року на підприємствах генерації:

- проведено державну експертизу проектної документації й отримано позитивні висновки на реконструкцію хімводоочистки ДТЕК Криворізька ТЕС;
- розроблено індивідуальні нормативи водоспоживання та водовідведення ДТЕК Бурштинська ТЕС, ДТЕК Придніпровська ТЕС, ДТЕК Луганська ТЕС для раціонального використання водних ресурсів;

- замінено трубопровід питної води від насосно-фільтрувальної станції на промисловий майданчик ДТЕК Зуївська ТЕС;
- продовжено роботи з реконструкції трубопроводів освітленої води від насосної станції № 1 до головного корпусу ДТЕК Криворізька ТЕС, що дозволить зменшити втрати освітленої води на 3 тис. куб. м 2015 року;
- продовжено реконструкцію насосної станції освітленої води № 1 ДТЕК Криворізька ТЕС.

На вугільних підприємствах також проводяться комплексні програми, спрямовані на раціональне використання водних ресурсів, на запобігання й мінімізацію негативного впливу. Один із реалізованих 2014 року проектів – завершення будівництва водоводу від майданчика № 8 насосної станції водоводу Дніпро – Західний Донбас до Світлогірського водозабору. У такий спосіб забезпечено подавання питної води в ШУ Дніпровське й ШУ Тернівське.

У 2013 році було розроблено Програму заходів зі зменшення дії на водні об'єкти до 2030 року для кожної ТЕС

Об'єкти забирання води для виробничого і господарсько-питного водопостачання ТЕС ДТЕК Енерго

Найменування підприємства	Об'єкти забирання води для виробничого і господарсько-питного водопостачання
ДТЕК Зуївська ТЕС	Канал Сіверський Донець – Донбас і Зуївське водосховище (р. Кринка)
ДТЕК Курахівська ТЕС	Канал Сіверський Донець – Донбас і Курахівське водосховище (р. Вовча)
ДТЕК Луганська ТЕС	р. Сіверський Донець
ДТЕК Придніпровська ТЕС	р. Дніпро
ДТЕК Криворізька ТЕС	Канал Дніпро – Кривий Ріг
ДТЕК Запорізька ТЕС	Каховське водосховище
ДТЕК Бурштинська ТЕС	р. Гнила Липа (ліва притока р. Дністра) зі спорудженим на ній водосховищем-охолоджувачем
ДТЕК Добротвірська ТЕС	р. Західний Буг
ДТЕК Ладизинська ТЕС	р. Південний Буг
ВП «Миронівська ТЕС»	Миронівське водосховище

Скиди стічних вод

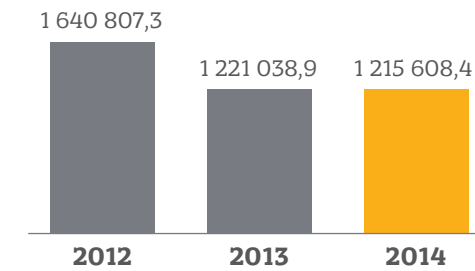
2014 року на підприємствах генерації електроенергії ДТЕК було розроблено та впроваджено заходи, спрямовані на покращення якості очищення скидних вод і зменшення обсягу надходження забруднювальних речовин у водні об'єкти внаслідок модернізації очисних споруд.

Реалізовані проекти:

- реконструйовано колектор і мережу промзливої каналізації, побудовано очисні споруди на ДТЕК Придніпровська ТЕС, що ліквідувало скидання неочищених промзливих стоків у Дніпро;
- побудовано два додаткові ряди ставків біологічного очищення на госпфекальних спорудах ДТЕК Ладизинська ТЕС;
- виконано перший етап будівництва очищення перших порцій дощових стоків із проммайданчика (скид № 4) на ДТЕК Ладизинська ТЕС;
- продовжено будівництво насосної станції для перекачування дренажних вод золошлакопроводів в оборотну систему гідрозоловидалення ДТЕК Ладизинська ТЕС.

На вугільних підприємствах 2014 року також реалізовувались заходи для запобігання та мінімізації негативного впливу їхньої виробничої діяльності на водні ресурси. Зокрема, продовжено реконструкцію колектора господарсько-побутових стоків від блока № 3 шахти Західно-Донбаська протяжністю 2 230 пог. м (облаштовано 10 колодязів, 2 засувки, 2 проколи). Унаслідок виконаних робіт у два-два з половиною рази збільшились обсяги доставляння господарсько-побутових стоків на Павлоградські очисні споруди.

Загальний обсяг скидів виробничих стічних вод, тис. куб. м

Управління відходами та рекультивація порушених земель

Скорочення обсягів розміщення великотоннажних відходів, що утворюються внаслідок виробничої діяльності підприємств ДТЕК, за рахунок збільшення їх використання є одним із ключових завдань компанії у сфері охорони довкілля. Для збільшення використання золошлакових матеріалів на всіх ТЕС компанії розроблено та реалізуються Програми зі збільшення використання золи-винесення, шлаку й золошлаків на 2012–2020 роки. У межах цих програм енергоблок № 8 ДТЕК Добротвірської ТЕС 2014 року оснащений системами сухого золовидалення. Це дозволить збільшити відбір сухої золи до 100 тис. тонн на рік для подальшої реалізації компаніям, зайнятим у будівельній індустрії. Також на станціях реалізуються проекти з нарощування дамб золовідвалів із використанням золошлакових матеріалів, щоб уникнути виділення нових земель для розміщення відходів.

Реалізовані проекти:

- «Нарощування секції № 2 золівідвалу № 3» на ДТЕК Луганська ТЕС;
- «Нарощування додаткового ярусу на золівідвалах № 1 та № 2»;
- «Нарощування ярусів 9, 10 на золівідвалі № 3» на ДТЕК Бурштинська ТЕС;
- «Реконструкція гідрозоловидалення. Нарощування дамб золівідвалу на Ладжинській ТЕС».

Загалом 2014 року підприємства генерації використали на власні потреби 217 144,5 тонн золошлаків і продали 354 525,9 тонн зовнішнім споживачам, що становить 10,5% від загального утворення золошлаків.

Для збільшення використання золошлаків у 2013-2014 роках на кожній ТЕС проведено маркетингові дослідження ринків використання золи, шлаку й золошлакової суміші підприємства. Це дозволило визначити перспективні напрями використання золошлакових матеріалів: виробництво цементу, бетонів, залізобетонних виробів і конструкцій, цегли і стінових каменів, сухих будівельних сумішей, асфальтобетонних сумішей, дорожнє будівництво тощо.

Для просування ініціативи щодо використання золошлаків у дорожньому будівництві розпочато пілотний проект «Будівництво ділянки дороги між містом Зугрес і полігоном ТПВ із використанням золошлаків ДТЕК Зуївська ТЕС». «Донецькдіпродор», профільний проектний інститут дорожнього будівництва, розробив проектно-кошторисну документацію, компанія організувала тендер на будівництво, але у зв'язку з проведенням АТО проект тимчасово зупинено.

Підприємства ДТЕК Павлоградвугілля щорічно проводять роботи з відновлення земель і 2014 року виконали біологічну рекультивацию на площі 14,875 га.

На дистрибуційних підприємствах у межах вдосконалення системи роздільного збирання відходів додатково встановлено 215 ємностей. Крім того, для ліквідації розливів нафтопродуктів із маслоснаповненого обладнання та запобігання утворенню промаслених відходів отримано результати пілотних проектів із використання екобіотехнологій. Так, у ДТЕК Дніпрообленерго і ДТЕК Високовольтні мережі маслоприймачі 11 трансформаторів оброблені спеціальною сумішшю бактерій, що розкладають нафтопродукти на безпечні речовини.

Загальний обсяг утворення відходів за класом небезпеки, тонн

Показник	2012	2013	2014
1-й клас	31,6	39,0	55,6
2-й клас	393,7	324,6	378,3
3-й клас	1 442,8	1 910,5	1 031,3
4-й клас	21 597 496,7	21 475 203,4	19 300 952,4
Всього	21 599 364,9	21 477 477,5	19 302 417,5

Небезпечні речовини та матеріали

На підприємствах ДТЕК постійно тривають роботи з мінімізації використання небезпечних речовин і матеріалів, зокрема щодо виведення із застосування азбестовмісних матеріалів і заміни ртутьвмісних енергозберігальних ламп на світлодіодні та натрієві. Зокрема, 2014 року на дистрибуційних підприємствах і ДТЕК Зуївській ТЕС встановлено 100 світлодіодних ламп, на ДТЕК Курахівська ТЕС – 57 світильників із натрієвими лампами.

Підприємства ДТЕК ведуть роботи з мінімізації використання азбесто-, ртуть-, масло-, фосфато-, ПХД-вмісних матеріалів

Крім цього, на чотирьох дистрибуційних підприємствах замінено 142 од. маслоснаповненого обладнання на вакуумне й елегазове, що дозволить виключити можливі розливи нафтопродуктів. У ДТЕК Крименерго виведено з експлуатації та передано на утилізацію 18,407 тонн відпрацьованих статичних конденсаторів, що містять ПХД.

На підприємствах ДТЕК триває перехід на екологічно чисту безфосфатну побутову хімію. За 2014 рік використано 523 кг екологічно безпечної побутової хімії.

Збереження та відновлення біорізноманіття

Комплексне висаджування дерев

На ШУ ім. Героїв Космосу, Павлоградському та Тернівському, що входять до ПАТ «ДТЕК Павлоградвугілля», 2014 року виконано компенсаційне висаджування 15 га лісу замість розроблених лісових насаджень.

Охорона птахів

Дистрибуційні підприємства ДТЕК і Вінд Пауер продовжили роботи з реалізації програм орнітологічної безпеки. На підприємствах із передавання та постачання електроенергії встановлено 58 платформ для гнізд білого лелеки, 325 захисних ковпаків для ізоляторів високовольтних ліній, що дозволить запобігти можливим аварійним ситуаціям та уникнути загибелі птахів. Проводити моніторинг заселення гнізд білого лелеки енергетикам допоможуть вчителі біології та школярі. З ініціативи ДТЕК Дніпрообленерго у співпраці з Обласним еколого-натуралістичним центром дітей та учнівської молоді розроблено й затверджено у Дніпропетровській ОДА «Положення про проведення щорічного обласного конкурсу «Лелека», який є частиною однойменної всеукраїнської програми міжнародного проекту з охорони білого лелеки.

Крім того, 2014 року Вінд Пауер завершив дослідження впливу Ботієвської ВЕС на птахів і кажанів, підтвердивши безпеку сучасних вітротурбін для їхньої життєдіяльності. Крім території Ботієвської ВЕС, проаналізовано ситуацію на прилеглих ділянках, розміщених на відстані 4–8 км. Експертний висновок фахівців констатує відсутність негативного впливу на птахів і рукокрилих на цих територіях як у період будівництва другої черги, так і під час експлуатації станції. Подібне дослідження на ВЕС, яка працює, стало першим в Україні.

Стала

енергетика

Унаслідок бойових дій на Донбасі багато ліній електропередачі було пошкоджено. 12 листопада енергетики ДТЕК Донецькобленерго завершили ремонт і увімкнули лінію електропередачі 35 кВ Ясинувата – ДБВТ № 1. Ця лінія – резервне джерело живлення для насосної станції Південно-Донбаського водогону. Отже, енергетики підвищили надійність електропостачання водогону, який живить Великоанадольську і Красноармійську фільтрувальні станції. Тепер вода надходить у 30 населених пунктів, де живуть понад 250 тис. людей. Раніше бригади ДТЕК Донецькобленерго відремонтували лінію Ясинувата – ДБВТ № 2 і подали напругу на Південно-Донбаський водопровідний вузол, який через бойові дії залишався знеструмленим 120 днів.

Надійність енергопостачання

Події 2014 року принесли багато випробувань співробітникам компанії, відповідальним за забезпечення енергопостачання. У серпні в дистрибуційних компаніях ДТЕК Дніпрообленерго, ДТЕК Донецькобленерго і ДТЕК Високовольтні мережі розпочали роботу антикризові енергетичні штаби оперативного реагування. Їхнє завдання – оперативне усунення наслідків аварійних і позаштатних ситуацій в електромережах Донецького і Дніпропетровського регіонів для забезпечення стабільного електропостачання мешканців та підприємств.

Унаслідок бойових дій на Донбасі багато ліній електропередачі було серйозно пошкоджено. Починаючи з 17 травня 2014 року, ДТЕК щодня веде роботи з відновлення електропостачання. Ця робота значно ускладнювалась через обстріли, міни та боеприпаси, які не вибухнули, руйнування транспортних магістралей, масове пошкодження обладнання, вилучення спецтехніки та обладнання, зупинку на

блокпостах персоналу. Загалом енергетики ДТЕК повернули світло 1 млн жителів у 310 населених пунктах Донецької області, багатьом – по кілька разів. Понад 800 енергетиків і до 250 од. спецтехніки щодня проводять відновлювальні роботи в усій Донецькій області. Енергетики працюють 14 год на добу, без вихідних, у найскладніших районах, які найбільше постраждали від обстрілів.

Енергозбереження та енергоефективність

Надійність енергопостачання нерозривно пов'язана з енергоефективністю. Впровадження системи енергоменеджменту, модернізація енергоблоків та електричних мереж, установлення енергозберігального обладнання є важливим завданням, яке необхідно розв'язувати, незважаючи на складну ситуацію в галузі.

2013 року ДТЕК повністю перейшов від «точкових» проектів до системного підходу в розв'язанні завдань з енергоефективності та енергозбереження

2013 року ДТЕК повністю перейшов від «точкових» проектів до системного програмного підходу в розв'язанні завдань з енергоефективності та енергозбереження. Для підготовки до його впровадження компанія провела масштабний енергетичний аудит, який охопив 14 пілотних підприємств. Загалом витрати компанії на енергоаудит чотирьох шахт, трьох ЦЗФ, трьох ТЕС, чотирьох дистрибуційних компаній перевищили 4 млн грн.

2014 року проведено енергоаудит семи будівель соціальної сфери в містах діяльності компанії й семи об'єктів (цехи, підстанції, котельні) промислового призначення. На їхній основі було підготовлено проектну документацію на виконання капітальних ремонтів будівель і споруд, заміну неефективного обладнання.

Відповідно до вимог міжнародного стандарту з впровадження систем енергетичного менеджменту ISO 50001, сформовано комісії з енергозбереження на підприємствах. Комісії, до складу яких увійшли керівники виробничих підрозділів, на регулярній основі аналізують енергоспоживання й контролюють впровадження енергозберігальних заходів. Інвестиційні проекти, затверджені до реалізації 2015 року на пілотних підприємствах, забезпечені фінансуванням у розмірі 10,7 млн грн.

Завдяки роботі енергоменеджерів на шести підприємствах ДТЕК затверджено до впровадження або вже використовуються автоматизовані системи обліку енергоресурсів, що дозволяє точніше контролювати розрахунки з постачальниками енергії та відстежувати в онлайн поточне енергоспоживання великими об'єктами на підприємстві, динаміку змін та оперативно реагувати на відхилення. Інвестиції у створення сучасних систем обліку 2014 року становили 2,8 млн грн, 2015 року обсяг інвестицій перевищить 8 млн грн.

Компанія розробила техніко-економічне обґрунтування і проектну документацію щодо впровадження теплового насоса на енергоблоці № 2 ТЕЦ-6 Київенерго, що призведе до економії 640 тис. куб. м газу в СОП Київські ТЕЦ. Крім того, для ТЕС компанії було виконано техніко-економічне обґрунтування для впровадження системи безмазутного (безгазового) розпалювання на основі китайсько-американської технології MIST. У разі успішної реалізації проекту можна

буде заощаджувати 75 млн куб. м газу на рік, або 35% його річного споживання, і 11 тис. тонн мазуту – 32% від річного споживання.

Сервіси з енергозбереження для клієнтів

Ефективне спалювання палива є пріоритетом для компанії. Водночас надзвичайно важливим є, чи отримує кінцевий споживач послугу в тих обсягах і якості, які йому необхідні, наскільки надійним є постачання цих послуг і скільки він за це заплатить.

2014 року ДТЕК розпочав розробку і впровадження сервісів з енергозбереження для кінцевих споживачів. На пілотному майданчику Київенерго з грудня 2014 року впроваджується сервіс із проведення енергоаудитів будівель. Із травня 2015 року заплановано проведення енергоаудитів зі спільним залученням фінансування для реалізації проектів термомодернізації «під ключ». У майбутньому надання сервісу (комплексу послуг) з енергозбереження заплановано поширити на всі дистрибуційні підприємства компанії, що дозволить клієнтам ДТЕК скористатись кваліфікованою допомогою для скорочення неефективного споживання енергії й підвищити комфорт у будинках і будівлях.

2014 року ДТЕК почав розробку та впровадження сервісів з енергозбереження для кінцевих споживачів

Орієнтація на клієнтів

Компанія повною мірою надає соціально незахищеним категоріям населення передбачені законодавством пільги з оплати за електроенергію, зокрема для жителів багатоквартирних будинків без газу й централізованого опалення.

Основні принципи ДТЕК у сфері якості продукції та послуг:

- виконання регламентних експлуатаційних робіт у повному обсязі й у встановлені строки;
- спрямування інвестицій на підвищення надійності і безперебійності електропостачання та покращення якості електроенергії;
- проведення заходів, спрямованих на зниження кількості аварій і тривалості їх ліквідації (тренування з ліквідації аварій, розчищення трас повітряних ліній, комплектація аварійного запасу для відновлювальних ремонтів, організація чергувань тощо);
- підвищення рівня задоволеності клієнтів (доступність послуг, стабільність напруги, безперебійність і відсутність перерв в електропостачанні, швидкість відновлення електропостачання після аварійних відключень, дотримання заявлених строків відновлення електропостачання після планових відключень).

2014 року для підвищення якості обслуговування

- створено один із перших в Україні повністю автоматизованих контакт-центрів на базі пілотного майданчика ДТЕК Дніпрообленерго в Нікополі. До зони обслуговування вже підключено понад 1,5 млн клієнтів;
- розроблено стандарти обслуговування клієнтів, впровадження розпочнеться 2015 року;
- розроблено програму перетворення районних відділень енергозбуту на ЦОК: нова типова організаційна структура, функції персоналу, поділ ЦОК на фронт-офіс і бек-офіс. Перетворення районних відділень енергозбуту на ЦОК відбудеться 2015 року.

Для покращення якості обслуговування клієнтів діють

- телефонна «Лінія довіри»;
- інформаційно-консультаційні центри;
- офіційні веб-сайти дистрибуційних підприємств компанії та онлайн-сервіс «Особистий кабінет».

Клієнти дістають усю необхідну інформацію під час особистого обслуговування й отримання пакета ознайомлювальних документів.

Електробезпека і просування ідей охорони довкілля серед населення

Співробітники енергокомпаній ДТЕК вже понад два роки проводять уроки з електробезпеки в межах проекту «Енергетика – дітям». На сьогодні проведено майже 2 тис. уроків у школах Києва, Донецької та Дніпропетровської областей. 2014 року до традиційної теми електрики, присвяченої питанням безпечного поводження з електроприладами та запобігання електротравматизму, було додано також питання охорони довкілля. На цих уроках волонтери компанії пояснюють, чому важливо роздільно збирати ресурсоцінні відходи, у чому небезпека потрапляння у ґрунт батарейок та акумуляторів, яку загрозу для життя птахів становлять випущені небесні ліхтарики й повітряні кулі.

Для уроків волонтери готують роздаткові матеріали і безоплатно передають їх школам

Із вересня 2014 року ініціативна група ДТЕК Високовольтні мережі провела 34 інтегровані уроки «Енергетика – дітям» у Дніпропетровській та Донецькій області. Школярі з великою цікавістю слухали енергетиків, активно брали участь в обговоренні, ставили запитання й розповідали історії зі свого життя. Кожен такий урок – це внесок у формування свідомої екологічної культури та безпечного поводження з електрикою. Реалізація проекту триватиме і в 2015 році.

Інноваційність

Інноваційним для великої енергетики є розроблений ДТЕК енергетичний перфоманс-контракт, який дозволить залучити додаткові інвестиції в модернізацію. Енергосервісний контракт – це договір на впровадження енергозберігальних технологій, згідно з яким розмір платежу підрядчику залежить від рівня досягнутої економії енергоресурсів замовником і, отже, зниження витрат на них. Такий інструмент енергоменеджменту додатково дозволить реалізувати проекти енергоефективності на суму понад 500 млн грн, починаючи з 2015 року.

*В умовах енергетичної кризи
Україні важливо зберегти
та розвивати відновлювану
енергетику, зокрема
вітроенергетику –
галузь, яка не використовує
паливо, гідроресурси
і працює на підвищення
енергетичної безпеки
країни*

Поряд із традиційною генерацією ДТЕК розвиває напрям відновлюваної енергетики. Вітроенергетика – це внесок компанії в енергетичну незалежність та екологічний добробут України. 2014 року ДТЕК завершив будівництво Ботієвської ВЕС потужністю 200 МВт, яка стала першим проектом компанії в «зеленій» енергетиці, реалізованим від ідеї до втілення. Робота Ботієвської ВЕС допоможе щорічно скорочувати викиди CO₂ в атмосферу на 730 тис. тонн, що дорівнює обсягу викидів приблизно 365 тис. автомобілів на дорогах України.

Для підвищення ефективності та керованості енергомереж, покращення якості електроенергії компанія впроваджує базові компоненти Smart Grid, зокрема автоматизовані системи контролю обліку електроенергії для побутових споживачів, а також телемеханізації диспетчерських пунктів, підстанцій 35–110 (150) кВ і ТП-РП 6–10 кВ.

